

APSTIPRINĀTS
Ar biedrības „Preiļu rajona partnerība”
Padomes 2016.gada 22.februāra lēmumu

Veiktie grozījumi apstiprināti
2019. gada 16. janvārī

Veiktie grozījumi apstiprināti
2021. gada 29. jūlijā

**Biedrības „Preiļu rajona partnerība”
sabiedrības virzītas vietējās attīstības
stratēģija
2015.-2020.gadam**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

SATURS

SAĪSINĀJUMI.....	4
KOPSAVILKUMS	5
Par LEADER pieeju VRG stratēģijas īstenošanā	7
Stratēģijas saskaņotība ar VRG teritorijā esošo pašvaldību attīstības programmām, reģionālaun nacionāla mēroga attīstības plānošanas dokumentiem	7
I Esošā situācija.....	10
1.1. Darbības teritorija	11
1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats	11
1.1.2. Sociālekonomisks apskats.....	13
1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums	15
1.2. Partnerības principa nodrošināšana.....	16
1.3. Teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums(SVID analīze).....	17
1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze.....	21
1.5. Starpterritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums.....	23
II Stratēģiskā daļa	26
2.1 . VRG vīzija un stratēģiskie mērķi	27
2.1.1. Starpterritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi.....	28
2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji	29
2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai	31
.....	31
.....	32
III.Rīcības plāns uzdevumu izpildei	33
3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības.....	34
3.2. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums	39
3.3. Rīcību rezultātu rādītāji	40
IV Īstenošana un novērtēšana	41
4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām.	42
.....	42
4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem	43

4.3.	Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana	45
4.4.	Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana	60
4.5.	Stratēģijas īstenošanas organizācija	62
V	Finansējuma sadales plāns un principi.....	64
VI	Pielikumi.....	65

SAĪSINĀJUMI

CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ELANT	Eiropas Lauku attīstības novērtēšanas tīkls
ELFLA	Eiropas lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiro (naudas vienība)
IK	Individuālais komersants
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
KNHM	Nīderlandes fonds <i>Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij</i>
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
LAD	Lauku atbalsta dienests
LAP	Latvijas Lauku attīstības programma 2007.-2013.gadam
LEADER	„Liaison entre actions de développement rural” (no franču valodas) - „saikne starp lauku attīstības darbībām” - mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstības veicināšanai
LLF	Latvijas Lauku forums
LLKC	SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
LPR	Latgales plānošanas reģions
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru Kabinets
MVU	Mazie, mikroun vidējie uzņēmumi
NAP	Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiska (nevaldības) organizācija
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PRP	Biedrība „Preiļu rajona partnerība”
RVP	Reģionālā vides pārvalde
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVID	Stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu analīze
SVVA	Sabiedrības virzīta vietējā attīstība
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VLT	Vietējais Lauku tīkls
VRG	Vietējā rīcības grupa
ZM	LR Zemkopības ministrija
z/s	Zemnieku saimniecība

KOPSAVILKUMS

Biedrības "Preiļu rajona partnerība" (PRP) vietējās attīstības stratēģija 2015.-2020.gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir sniegt objektīvu ieskatu par teritorijas esošo sociāli ekonomisko situāciju, teritorijas attīstības stratēģiskajiem virzieniem, prioritāriem mērķiem un saskaņotām rīcībām, kas balstītas uz vietējo iedzīvotāju, organizāciju, esošo un potenciālo jauno uzņēmumu interesēm un vajadzībām, kā arī pamatotas ar vietējo ekonomisko, sociālo un dabas resursu pieejamību.

PRP vietējās attīstības stratēģija aptvert **5 novadu** (t.sk. Preiļu novada, Līvānu novada, Riebiņu novada, Vārkavas novada un Aglonas novada Aglonas pagasta) teritoriju, kurā uz 01.07.2015. dzīvoja 33202 iedzīvotāji, uz 01.07.2018. dzīvo 30892 iedzīvotāji. Stratēģija izstrādāta, ievērojot būtiskākos LEADER pieejas pamatprincipus – uz vietējām vajadzībām balstīta attīstība, integrēta un papildinoša attīstība (saistībā ar vietējo pašvaldību attīstības plāniem), kā arī ar sabiedrības līdzdalību veicināta attīstība, izmantojot "no apakšas uz augšu" plānošanas pieeju.

Preiļu rajona partnerības **VĪZIJA 2020** - Preiļu rajona partnerības teritorija ir zaļa, pievilcīga un pieejama vieta, kur ir visskaistākais stikls un lelles, gardākais siers un maize, kur labsajūta un saskaņa ar sevi dzīvo viesmīlīgi un darbīgi cilvēki.

Lai piepildītu šo vīziju, izstrādāts Rīcību plāns ar **2 stratēģiskajiem mērķiem**: 1) ekonomiskās aktivitātes veicināšanai (M1 "DARBS un UZŅĒMĒDARBĪBA"), un 2) sabiedriskās aktivitātes veicināšanai (M2 "DZĪVOŠANA").

Kopā izdalītas 4 rīcības (aktivitāšu grupas)

- 1.1. Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija
- 2.1. Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)
- 2.2. Apkārtējās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana;
- 2.3. Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)

VRG teritorijā esošie dabas, kultūras, ekonomiskie un cilvēku resursi, iepriekšējās stratēģijas ieviešanas rezultātā gūtā pieredze ir stabils pamats jaunu ekonomisko un sabiedrisko aktivitāšu attīstībai novados. Ne tikai privātajam sektoram, bet arī pašvaldībām ir nozīmīga loma jaunu investīciju piesaistē, uzņēmumiem pievilcīgas vides veidošanā, lai galarezultātā atrisinātu arī daudzas sociālās problēmas. Nākotnē sekmīgāk attīstīsies tie uzņēmumi, kas radīs produkciju vai pakalpojumu ar lielāku pievienoto vērtību. Situācija VRG teritorijā pierāda, ka MVU vidū ir liels potenciāls vietējās kopienas ekonomiskajai izaugsmei.

Galvenais finansējuma avots VRG stratēģijas mērķu sasniegšanai un rīcību īstenošanai ir ELFLA, taču kopējo rezultātu efektivitāti būs iespējams palielināt, izmantojot arī ERAF un ESF līdzekļus Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" ietvaros, kā arī Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta un dažādu pārrobežu sadarbības programmu līdzfinansējumu. Papildus sociāli ekonomisko ietekmi palīdzēs nodrošināt tādi atbalsta instrumenti kā ALTUM, Biznesa inkubatoru programma, Mazo grantu programma, biznesa ideju konkursi, Riska kapitāla fondi u.c.

VRG "Preiļu rajona partnerības" izpildinstitūcija ir padomes ievēlēts administratīvais vadītājs, kas vada un pārstāv Partnerību (uzņēmējdarbības, pašvaldību un NVO intereses), organizē partnerības darbu un pārstāv Partnerību visās institūcijās.

Par LEADER pieeju VRG stratēģijas īstenošanā

LEADER pieeja atšķiras no pārējo LAP pasākumu īstenošanas ar to, ka tā dod iespēju, sadarbojoties vietējiem iedzīvotājiem, organizācijām, uzņēmējiem un vietējām pašvaldībām, pašiem noteikt savas teritorijas attīstības vajadzības, noteikt uz vietējām vajadzībām balstītus mērķus un izteikt tos rīcībās, un rīcībām, kas sekmē LAP noteikto mērķu sasniegšanu, saņemt atbalstu. Atšķirībā no pārējiem LAP pasākumiem projektu konkurss notiek vietējā līmenī un VRG tiek uzticēts pienākums vērtēt projektu atbilstību pēc noteiktiem projektu vērtēšanas kritērijiem, kā arī vēlāk uzraudzīt to saturisko īstenošanu.

Ar šīs vietējās attīstības stratēģijas palīdzību tiks ieviesti LEADER pieejas pasākumi biedrības "Preiļu rajona partnerība" teritorijā - tiks risinātas tādas skaidri noteiktas vietējā līmeņa problēmas, kas aktuālas konkrētās lauku teritorijas iedzīvotājiem. Stratēģijas izstrāde, saskaņošana un īstenošana ir uzticēta vietējai partnerībai (vietējai rīcības grupai - VRG) biedrībai "Preiļu rajona partnerība", kas apvieno pārstāvjus no dažādiem lauku attīstībā iesaistītiem sektoriem - pašvaldībām, nevalstiskām organizācijām un uzņēmumiem.

LEADER pieeja tika uzsākta 1991. gadā ar mērķi uzlabot lauku teritoriju attīstības potenciālu, izmantojot vietējo iniciatīvu un iemaņas, veicinot zinātniskās apgušanos par vietējo integrēto attīstību un izplatot šo zinātību citās lauku teritorijās.

LEADER pieejas mērķis Latvijā

Sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, kas ir atbilstošas Lauku attīstības programmai, iekļautas vietējo rīcības grupu izstrādātajās vietējās attīstības stratēģijās, un uzlabo sociālo situāciju laukos, veido labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju attīstībai.

Jauni izaicinājumi 2014.-2020.gada plānošanas periodā

Šobrīd LEADER pieejai ir ievērojams, taču pagaidām vēl nepilnīgi izmantots VRG potenciāls lauku uzņēmējdarbības attīstībā. Uzsvars ir jāliek uz **saimnieciskās darbības, uzņēmējdarbības attīstības, ienākumu vairošanas** aktivizēšanu – pazīstot un individuāli uzrunājot vietējos esošos un potenciālos jaunus uzņēmējus un uzņēmīgus cilvēkus, svarīgi piedāvāt pievilcīgu atbalstu saimnieciskās darbības uzsākšanai un attīstībai, kā arī sākotnēji piedāvāt mentoru atbalstu. Paredzēts turpināt arī LEADER pieejas pasākumu ieviešanu **iedzīvotāju sociālās iekļaušanās, kultūras mantojuma saglabāšanas, sociālās, veselības veicināšanas un kultūras pakalpojumu** dažādošanai un citu aktivitāšu atbalstam.

"Mēs domājam, ka mūsu darbi ir tikai pilīte okeānā.
Taču bez šīs pilītes okeāns būtu mazāks."

/Māte Terēze/

Stratēģijas saskaņotība ar VRG teritorijā esošo pašvaldību attīstības programmām, reģionāla un nacionāla mēroga attīstības plānošanas dokumentiem

Visas VRG teritorijā esošās vietējās pašvaldības savos plānošanas dokumentos jau ir paredzējušas ekonomiskās un sociālās attīstības jomas un iniciatīvas (mērķus un prioritātes), kuru ieviešanu veicinās arī VRG vietējās teritorijas attīstības stratēģija 2015.-2020. Tādējādi VRG savu attīstības stratēģiju balsta uz jau iepriekš apzinātām vietējām vajadzībām. Ja iepriekšējās VRG stratēģijas ieviešanas periodā noteicošais pārsvars tika likts uz sociālās un kultūras vides jautājumu risināšanu vietējā līmenī, šī stratēģija sniedz nozīmīgu ieguldījumu:

- darba, nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanā (t.sk. uzņēmējdarbības izglītības pasākumi, darbam nepieciešamo prasmju un spēju attīstības pasākumi, dzīves prasmju veidošana, atbildības un paš-aktivitātes veicināšana savas darba dzīves kvalitātes uzlabošanai, kas secīgi veicinās arī sociālo drošību un kopējo labsajūtu);
- starp-teritoriālā sadarbībā un kooperācijā (t.sk. potenciālu reģionāla mēroga produktu un pakalpojumu attīstība, iespējamu lauku biznesa vienību kooperatīvu veidošana, lai nodrošinātu ražošanas resursu racionālu izmantošanu, pārdošanas iespēju uzlabošanu, lauku biznesa interešu efektīvāku pārstāvēniecību brīvā tirgus apstākļos);
- inovatīvu un ilgtspējīgu risinājumu īstenošanā (t.sk. IKT, moderno tehnoloģiju (arī vides tehnoloģiju) plašākā pielietojumā privātajā, publiskajā un NVO sektorā).

VRG stratēģija ir saskaņā ar abiem galvenajiem reģionāla mērogā plānošanas dokumentiem, sekmējot "Latgales stratēģijas 2030" visu 4 prioritāro jomu attīstību (skat. tabulā!), kā arī papildus veicinot "Latgales programmas 2010 – 2017" ieviešanu (sevišķi sekmējot apakšprogrammu "Latgale ID", "Sociāli atbildīga Latgale", "Ezeri (tūrisma un dabas programma", "Latgales reģiona pievilcība (mārketinga programma)", kā arī "Zaļā enerģija (nākotnes zināšanu programma)" īstenošanu.

Vietējās attīstības stratēģija primāri tiek īstenota saskaņā ar LAP P6.prioritāti "Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos" (Tabulā nr. 1 norādītā atbilstība LAP tematiskajiem mērķiem: 6A "Veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu, kā arī darbvietu radīšanu" un 6B "Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos").

Bez tam VRG stratēģijai ir ievērojama sekundārā ietekme uz LAP P1 prioritāti (1A - sekmēt inovāciju, sadarbību un zināšanu bāzes izveidi lauku apvidos), P2 prioritāti (2A - uzlabot visu lauku saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt lauku saimniecību pārstrukturēšanu un modernizēšanu, jo īpaši lai pastiprinātu dalību tirgū un virzību uz tirgu, kā arī lai veicinātu lauksaimnieciskās darbības dažādošanu), un P3 prioritāti (3A - primāro ražotāju konkurētspējas uzlabošana, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas aprītē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas).

VRG stratēģija atbalstīs NAP 2014.-2020. visas 3 prioritātes "Tautas saimniecības izaugsme", "Cilvēka drošumspēja" un "Izaugsmi atbalstošas teritorijas".

Tabula 1: VRG stratēģijas īstenošanas saistība ar vietējiem, reģionāliem plānošanas dokumentiem un NAP

VRG teritorijas attīstības prioritāte	Atbilstība / Saskaņa ar VRG pašvaldību spēkā esošo vietējo plānošanas dokumentu noteicošo stratēģisko prioritāti / mērķi	Saskaņa ar Latgales stratēģijas 2030 prioritātēm	Atbilstība / Saskaņa ar Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam mērķiem	Atbilstība / Saskaņa ar NAP 2010-2017 prioritātēm
Stratēģiskā prioritāte (P1) - DARBS un UZŅĒMĒJ-DARBĪBA Ekonomiskās aktivitātes veicināšana	PREIĻU NOVADA attīstības Stratēģiskais virziens 3 "Videi draudzīgas uzņēmējdarbības un ekonomikas attīstība un nodarbinātības veicināšana, atbalsts inovācijām" LĪVĀNU NOVADA attīstības Prioritāte 2 "Darbs, uzņēmējdarbība un ģimenes labsajūta" un ilgtermiņa stratēģiskā prioritāte "Darbs" (uzņēmējdarbība un darba vietas) RIEBINU NOVADA attīstības Stratēģiskā prioritāte 2 "Daudzveidīga uzņēmējdarbība" VĀRKAVAS NOVADA attīstības Stratēģiskais mērķis 2 "Ilgtspējīga un konkurējoša ekonomika" AGLONAS NOVADA attīstības Stratēģiskais mērķis 1 "Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika"	Stratēģiskais virziens "Efektīvi uzņēmumi" (reģiona ekonomiskās izaugsmes pamats) Stratēģiskais virziens „Prasmes” (pielāgojoties pasaules izaugsmes ātrumam un pieaugošām kvalitātes prasībām)	M19.2 apakšpasākuma mērķis: veicināt sabiedrības iesaisti vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tādā veidā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus, sekmējot sadarbību un vietējo patēriņu, attīstot jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kas paaugstina lauku teritoriju iedzīvotāju dzīves kvalitāti, konkurētspēju un vietējās teritorijas sociālekonomisko attīstību. P6 ES lauku attīstības prioritāte «Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību, sekmējot vietējo attīstību lauku apvidos»:6A veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidošanu un attīstīšanu, kā arī darbvieta radīšanu	Prioritāte "Tautas saimniecības izaugsme" (rīcību virzieni "Augstākā un eksportspējīga ražošana un starptautiski konkurētspējīgi pakalpojumi" un "Izcila uzņēmējdarbības vide") Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas" (rīcību virziens "Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana")
Stratēģiskā prioritāte (P2) - DZĪVOŠANA Sabiedriskās aktivitātes veicināšana	PREIĻU NOVADA attīstības Stratēģiskais virziens 1 "Dzīves vides kvalitātes un cilvēkresursu attīstība, nodrošināšana un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana" LĪVĀNU NOVADA attīstības Prioritāte 1 "Dzīves un darba prasmes, pašiniciatīva un uzņēmība un ilgtermiņa stratēģiskā prioritāte "Ģimene" (ģimenes labsajūta) RIEBINU NOVADA attīstības Stratēģiskā prioritāte 1 "Patīkama dzīves vide", Stratēģiskā prioritāte 3 "Aktīva sabiedrība" VĀRKAVAS NOVADA attīstības Stratēģiskais mērķis 1 "Spēcīgs sociālais un cilvēkkapitāls" AGLONAS NOVADA attīstības Stratēģiskais mērķis 2 "Sakārtota vide un novada teritorijas infrastruktūra", Stratēģiskais mērķis 3 "Ilgtspējīga novada pārvaldība un kvalitatīvs izglītības, kultūras un sociālo pakalpojumu tīkls"	Stratēģiskais virziens "Gudra pārvaldība" (jomu mērķtiecīga uzturēšana un attīstības vadība, sabiedriskās līdzdalības process) Stratēģiskais virziens "Savienojumi" (tehniskie jeb infrastruktūras risinājumi, kā arī sociālie un biznesa tīkli)	M19.2 apakšpasākuma mērķis: veicināt sabiedrības iesaisti vietējā dabas, fiziskā, sociālā, cilvēkkapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tādā veidā paaugstinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājuma attīstībai. P6 ES lauku attīstības prioritāte «Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību, sekmējot vietējo attīstību lauku apvidos»:6B sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos	Prioritāte "Cilvēka drošumspēja" (rīcību virzieni "Stabili pamati tautas ataudzei", "Vesels un darbaspējīgs cilvēks", "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats") Prioritāte "Izaugsmi atbalstošas teritorijas" (rīcību virziens "Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai", "Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana")

I Esošā situācija

1.1. Darbības teritorija

1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats

”Preiļu rajona partnerības” darbības teritorija aptver 5 novadus (bijušā Preiļu rajona administratīvos veidojumus):

Līvānu novadā - Līvānu pilsēta, Jersikas pagasts, Rožupes pagasts, Rudzātu pagasts, Sutru pagasts, Turku pagasts

Preiļu novadā - Preiļu pilsēta, Aizkalnes pagasts, Pelēču pagasts, Preiļu pagasts, Saunas pagasts

Riebiņu novadā - Galēnu pagasts, Riebiņu pagasts, Rušonas pagasts, Silajāņu pagasts, Siļukalna pagasts, Stabulnieku pagasts

Vārkavas novadā - Rožkalnu pagasts, Upmalas pagasts, Vārkavas pagasts

Aglonas novadā - Aglonas pagasts

Attēls 1: Preiļu VRG esošā teritorija

VRG “Preiļu rajona partnerība” teritorija aizņem 2036 km² un ir 3.2 % no Latvijas teritorijas. VRG teritorija atrodas trīs lielpilsētu: Daugavpils, Jēkabpils un Rēzeknes ekonomiskajā trīsstūrī, pilsētas savstarpēji savieno stratēģiski svarīgas automaģistrāles un dzelzceļa līnijas. Teritorijā ir salīdzinoši blīvs ceļu tīkls un tranzīta infrastruktūra (t.sk. maģistrālie gāzes vadi, dzelzceļa līnijas Rēzekne-Daugavpils, Rīga-Daugavpils), nozīmīgu valsts pārvaldes un kontrolējošo iestāžu tuvums, pārrobežu sadarbības iespējas. Preiļi ir šī trijstūra centrā, Līvāni rietumu daļā pie A6 maģistrāles Rīga – Jēkabpils – Daugavpils, bet Aglona austrumu daļā 10km no maģistrāles Daugavpils – Rēzekne. Līvānu un Preiļu pilsētas ar savu vēsturisko izcelsmi un attīstības gaitu – šobrīd kā reģionālās attīstības centri – ieņem svarīgu lomu visas teritorijas sociāli ekonomiskajā attīstībā. Aglonai - kā Eiropas nozīmes svētvietai un rekreatīva zona pateicoties - nozīmīga loma tūrismā (ne tikai sakrālā tūrismā), bet arī dabas un rekreācijas tūrismā attīstībā.

Ģeogrāfiskās atrašanās vietas priekšrocības nepieciešams izmantot gan uzņēmējdarbības attīstībai, produktu un pakalpojumu radīšanai, pārdošanas apjomu kāpināšanai, kvalitatīvu un pilnu tūrisma, veselības veicināšanas u.c. pakalpojumu (t.sk. pārvietojamo, mobilo pakalpojumu) attīstībai, kā arī plašākas auditorijas piesaistei vietējiem kultūras un sporta pasākumiem.

Teritorijas veids	Veģetāciju, ko PRP teritorijā veido meži, pļavas un purvi, var gan kā tūrisma resursu, gan kā ainavas pievilcīguma elementu. Dominējošais reģiona veģetācijas tips ir mežs. Lai arī meži aizņem mazāko teritorijas daļu, tie tiek aktīvi izmantoti rekreācijai un atpūtai - galvenokārt, kā ogu un sēņu vietas. Pēdējā laikā mežam tiek pievērsta uzmanība kā apskates objektam, ierīkojot dažādas dabas takas. Teritorijā esošiem mežiem ir raksturīga gan skujkoku, gan platlapju veģetācija. Mežs ir arī svarīgs uzņēmējdarbības aktivitāšu resurss. Pēc Latvijas dabas enciklopēdijas datiem 18% no PRP teritorijas kopplatības aizņem purvi. Lielākie purvi: Aklais purvs – platība 2277 ha, Ašenieku purvs – platība 1706 ha, un Pirtssalas (Borauku) purvs – platība 2527 ha. Nozīmīgs pamats jaunām ekonomiskām aktivitātēm ir VRG teritorijā esošās plašās lauksaimniecības zemes.
Dabas resursi	Dabas resursu daudzveidība, siltās vasaras un baltās ziemas, ainaviski pievilcīga un dabiska vide, ievērojamas mežu platības, vienāda garuma visi četri gadalaiki ļauj piedāvāt daudzveidīgu aktīvo dabas tūrisma. Dabas pamatne ir viens no tūrisma priekšnoteikumiem un piemērotākā tam ir VRG teritorijas Austrumu daļas dabas pamatne – pauguraines un daudzie ezeri. VRG teritorija atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā jeb Latgales dienvidrietumu daļā, Daugavas sateces baseinā. Reljefs, līdztekus iekšējiem ūdeņiem un dabas daudzveidībai, ir viens no svarīgākajiem rekreācijas un tūrisma resursiem. Upēm ir raksturīgs salīdzinoši zems ūdens līmenis vasarā un ziemā, un augsts līmenis palu laikā – tas jāņem vērā ūdens tūrisma un aktīvās atpūtas uz ūdens pakalpojumu plānošanā. Pavasara palos, kas parasti sākas marta beigās vai aprīļa sākumā, Daugavā veidojas ledus sastrēgumi un strauji ceļas ūdens līmenis (riska teritorijas ir Jersikas pagasta un Līvānu novada Turku pagasta teritorijas, kā arī Līvānu pilsēta). Svarīgi attīstīt dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas prasmes, attīstīt videi draudzīgu dabas tūrisma.
Dabas mantojuma objekti	Valsts nozīmes un vietējās nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) platība ir apmēram 9770 ha vai 4.8 % no rajona kopplatības. Par ievērojamāko ir uzskatāms dabas liegums – “Lielais Pelēčāres purvs”, kas ar Ramsāres konvenciju ir atzīts par Starptautiskas nozīmes mitrāju, īpaši kā ūdensputnu dzīves vide. Teritorijā ir 83 ezeri (virs 1 ha) ar kopējo platību 6495,3 ha, t.i. 3.7 % no Latvijas ezeru kopējā skaita un 5.4 % no to platībasDaugavas upes baseins ar tam piederošajām līdzenuma upēm (ar platām, lēzenām ielejām, zemiem krastiem) – VRG teritorijā izteci rod, caur teritoriju vai gar tās robežām tek 5 upes, kuru garumi ir virs 10 km ar kopējo garumu (rajona teritorijā) 520 km. Lielākās upes ir Daugava – VRG teritorijas robežā 30 km, Dubna – 120 km, Feimanka – 72 km, Oša – 62 km, Sauna – 41 km, Kalupe – 32 km, Preiļupe – 19 km un Tartaka – 21 km. Vairākas upes savieno ezerus kopējā tīklā, kas paver iespējas nodarboties ar ūdens tūrisma.
Unikāls kultūras mantojums	▪ Aglonas Bazilika, Līvānu stikls, Preiļu Leļļu muzejs, Aglonas Maizes muzejs, Jersikas pilskalns, Preiļu parks un Borhu muižas komplekss- VRGteritorijas kopējā tēla atpazīstamības elementi valsts mērogā ▪ Dzīva latgaliešu valoda, folklorā un veismīga tās popularizēšanaarī ikdienā ▪ Baznīcas, krucifiksi ceļu malās, pilsdrupas, muižas, pilskalns un senkapi ▪ Plašs kulinārais (gastronomiskais) mantojums un pieredze tā popularizēšanā

1.1.2. Sociālekonomisks apskats

Kā lielākajā daļā Latvijas novadu un pagastu, kopējais VRG teritorijas iedzīvotāju skaits ar katru gadu krītas¹. To ietekmē gan mirstības pārsvars pār dzimstību, gan iedzīvotāju izceļošana. Kopā VRG teritorijā (t.sk. Preiļu novadā, Līvānu novadā, Riebiņu novadā, Vārkavas novadā un Aglonas novada Aglonas pagastā) uz 01.01.2015. dzīvoja 33489 iedzīvotāji (uz 01.07.2015. – 33202 iedzīvotāji), uz 01.07.2018. dzīvoja 30892 iedzīvotāji. No kopējā iedzīvotāju skaita 65.88% ir darbības vecumā. Tabulā 2 atspoguļoti svarīgākie sociālekonomiskie rādītāji un attīstības tendences.

Tabula 2: Svarīgākie sociālekonomiskie rādītāji un attīstības tendences

Rādītājs	Rezultāti
Iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā (t.sk. no Aglonas novada uzskaitīti tikai Aglonas pagasta iedzīvotāji)(Datu avots – www.pmlp.gov.lv sadaļa "Statistika")	Uz 01.01.2011. - 36183 Uz 01.01.2013. - 34607 Uz 01.01.2015. - 33489
Jaundzimušo skaits VRG darbības teritorijā Datu avots – www.csb.gov.lv (kā arī pašvaldību dati)	2010.gadā - 283 2012.gadā - 241 2014.gadā - 304
Aizņemtās darba vietas (darba ņēmēju) skaits sabiedriskajā sektorā VRG teritorijā Datu avots – www.csb.gov.lv	2010.gadā - 2806 2012.gadā - 3031 2014.gadā - 3028
Aizņemtās darba vietas (darba ņēmēju) skaits privātā sektora komersantos ar nodarbināto skaitu >=50 VRG teritorijā Datu avots – www.csb.gov.lv	2010.gadā - 1726 2012.gadā - 1820 2014.gadā - 1884
Bezdarba līmenis % no darbības vecuma iedzīvotāju skaita (vidēji PRP teritorijā) Datu avots - www.nva.gov.lv	31.12.2010. - 19.7% 31.12.2012. - 17.7% 31.12.2014. - 15.5%
Rīcības grupas teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits Datu avots – http://www.lursoft.lv/lursoft-statistika/	2010.gadā - 108 2012.gadā - 129 2014.gadā - 135
Sabiedriski aktīvu cilvēku pieaugums pagastos, ciemos (pašdarbībā u.c. iniciatīvās iesaistītie cilvēki)(Datu avots – pašvaldības)	2010.gadā - 3951 2012.gadā - 3887 2014.gadā - 4082
Pašvaldību uzskaitīto tūristu skaits VRG teritorijā kopā	2010.gadā - 117 151 2012.gadā - 358 322 2014.gadā - 397 198

Latvijas ekonomikas izaugsme kopš 2011.gada bija viena no straujākajām ES. Kopš 2010. gada Latvijas preču un pakalpojumu eksports ir audzis ļoti strauji un ir galvenais tautsaimniecības attīstības dzinulis. Uz to jātiecas arī VRG teritorijā esošajiem uzņēmumiem.

Uzņēmumu, kas darbojas ražošanas un pakalpojumu jomās, skaits un lielums VRG teritorijā ir atkarīgs no to atrašanās vietas, piemēram, visvairāk ražošanas uzņēmumu ir Līvānu un Preiļu pilsētās. Savukārt, pagastos šo uzņēmumu skaits ir robežās no 1 – 10. VRG darbības

¹Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, 2015, <http://www.pmlp.gov.lv/lv/sakums/statistika/iedzivotaju-registrs/>

teritorijā dominē sekojošas uzņēmējdarbības formas: sabiedrības ar ierobežotu atbildību, individuālie uzņēmumi, zemnieku saimniecības, un salīdzinoši nelielā skaitā ir pārstāvētas akciju sabiedrības. Pēdējo gadu laikā sakarā ar ekonomiskās situācijas pasliktināšanos lauku teritorijās ir sasparājušies mājražotāji un amatnieki. Daudzi pakalpojumu sniedzēji reģistrējušies kā pašnodarbinātas personas – kas ir vispopulārākais saimnieciskās darbības veids VRG teritorijā.

Kā liecina LR Centrālās statistiskais biroja informācija, visu tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistikas vienībuskaitis pēdējo gados ir palielinājies (izņemot zemnieku saimniecības). Lielākā daļa uzņēmumu ir koncentrējušies Preiļu un Līvānu pilsētās, šo pilsētu pierobežu pagastos (Jersikas, Rožupes, Preiļu pagasti) un tuvu novadu centriem (Riebiņos, Vārkavā un Aglonā), kas ļauj izmantot izdevīgo infrastruktūru un darbaspēka resursus. Diezgan pamatoti var prognozēt, ka komercsabiedrības un ražotnes, ja tādas tiks dibinātas no jauna, veidosies galvenokārt esošo apdzīvoto vietu robežās, un to attīstība balstīsies uz jau esošo infrastruktūru.

Uzņēmumu ar apgrozījumu līdz 70 000 EUR vidū visplašāk pārstāvētas sekojošas ražošanas nozares – lauksaimniecības (sevišķi piena) produktu pārstrāde, piena un graudu ražošana, maizes un konditorejas izstrādājumu ražošana, bioloģiskā lauksaimniecība, amatniecība un mājražošana, tekstilizstrādājumu ražošana, kokapstrāde un mežsaimniecība, mēbeļu ražošana, kā arī liellopu audzēšana gaļas iegūšanai. Plaši pārstāvēta ir vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības joma, automobiļu remonta un sadzīves pakalpojumu joma.

Rūpniecības uzņēmumi arvien vairāk orientējas uz ārzemju tirgu, jo saražotās produkcijas kvalitāte atbilst starptautiskajām prasībām un produkcijai ir noteikti noieta tirgi.

Līdzīgi kā citos Latgales lauku rajonos, Preiļu rajonā lauksaimniecībai ir raksturīga lauksaimnieciskās zemes fragmentācija, ražošana savam patēriņam, pirmspensijas vecuma iedzīvotāji ir pārsvarā starp lauksaimniecībā strādājošajiem. Teritorijā dominē nelielas lauku saimniecības, kas nelielos apjomos ražo produkciju pārdošanai, lai nodrošinātu ģimenei iztiku. Vidēji vienā saimniecībā ir nodarbināti 2 cilvēki. Pašreizējos apstākļos saimniecībās lauku darbos bija nodarbināti galvenokārt saimniecību īpašnieki un viņu ģimenes locekļi.

Teritorijā pieejamās auglīgās lauksaimniecības zemes ir viens no nozīmīgākajiem tautsaimniecības resursiem. Auglīgas un nepiesārņotas augsnes ir ilgtspējīgas **lauksaimniecības** ražošanas pamats. Primārais lauksaimniecības zemju izmantošanas veids ir lopkopība, graudkopība un dārzkopības produktu ražošana. Jāsekmē specializācijas virzieni, kuri ir tuvināti dabiskajiem attīstības procesiem, piemēram: bioloģiskā lauksaimniecība, lauku tūrisms (salīdzinoši jauna pakalpojumu niša, ko nosaka pilsētnieku vēlēšanās atpūsties, kā arī rekreācijas potenciāls), netradicionālā lauksaimniecība (pastāv labas iespējas gūt ienākumus, audzējot ārstniecības augus, attīstot biškopību, audzējot dzērvenes, vienlaicīgi to sasaistot ar lauku tūrismu).

Svarīga nozare VRG teritorijas ekonomiskajā attīstībā ir **tūrisms**. Teritorijā darbojas gandrīz 30 tūrisma uzņēmumi – viesnīcas, lauku mājas, kempingi, atpūtas bāzes, viesu mājas. Nepieciešams ievērojami uzlabot tūrisma mārketinga aktivitātes.

Kultūras un radošās industrijām kā starp-nozaru jomas, kas no vienas puses ietver kultūru, no otras – ekonomiku, ir liels attīstības potenciāls vietējā, reģionālā un nacionālā mērogā, un tās rada nozīmīgu pozitīvu ietekmi plašākā ekonomikas kontekstā.

Lai ilgtermiņā nodrošinātu ekonomisko izaugsmi, nepieciešams celt **pievienoto vērtību** un darba ražīgumu caur vispusīgiem **inovācijas** procesiem, kā arī veicināt mazo uzņēmumu **kooperāciju**, kopīgus pārdošanas veicināšanas pasākumus, biznesa atbalsta pasākumus gan jaunažiem uzņēmējiem, gan esošajiem.

1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums

VRG darbības teritorijas izvēli galvenokārt pamato **vēsturiskās saites**: visas esošās VRG administratīvi teritoriālās vienības vēsturiski bija iekļautas bijušā Preiļu rajonā, kaspēc 2009.gada administratīvi teritoriālās reformas veidoja 5 novadus (Līvānu, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas un Aglonas). Savstarpējas saites pastāvējušas iepriekšējos teritoriju attīstības posmos un atstājušas ietekmi uz dzīves telpu, mentālām un fiziskām saitēm arī šodien.

Teritorijas izvēli pamato arī **funkcionālās saites**, jo piemēram, Preiļos un Līvānos – kā reģionālās attīstības centros atrodas dažāda veida pakalpojumi (piemēram, vidusskolas, veselības aprūpes un sociālie pakalpojumi, kultūras un sporta infrastruktūra), kas nav pieejami visos pagastos un mazāko novadu centros – šie pakalpojumi pieejami visai VRG vietējai kopienai neatkarīgi no savas dzīves vietas. Savukārt, lauku teritorijas piedāvā rekreācijas tūrisma iespējas un aktīvo atpūtu dabā, kā arī daudzveidīgus dabas resursus, kas nav pieejami pilsētās.

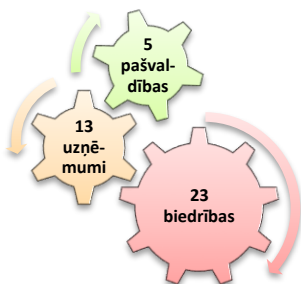
Svarīgs vienojošais faktors ir **fiziskās saites** -dzelzceļa līnija (Rīga – Daugavpils), autoceļi (Rīga – Daugavpils, Rēzekne – Daugavpils, Līvāni - Preiļi u.c.), t.s. “ekonomiskais trīsstūris” (Rēzekne – Daugavpils – Jēkabpils), novadus savienošās upes un ezeri - dabiski veidojušies objekti, kas būtiski visas VRG teritorijas ekonomiskai un dzīves telpas/vides attīstībai.

Ekonomiskās saitesVRG teritorijā pierāda tādas kopīgas uzņēmējdarbības nozares kā lauksaimniecība, tūrisms, kokapstrāde (t.sk. kopīgu resursu pieejamība). Piemēram, “Latgales tematisko ciemu” kustība, kas apvieno mājražotājus un amatniekus no visiem VRG novadiem, tādējādi veicina tematiskā tūrisma un mājražošanas attīstību. Teritorijā ir vairāki uzņēmumi un valsts iestādes, kas atrodas vienā novadā, bet darbaspēks ir piesaistīts no blakus esošā novada (šajā gadījumā būtiski nodrošināt fiziskās saites, to kvalitāti, lai novērstu mobilitātes problēmas).

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

VRG darbojas 5 novadu teritorijās un partnerībā tiek nodrošināta diferencēta un līdzsvarota visu novadu pārstāvniecība. VRG biedru sastāvā ir visu 5 novadu vietējās pašvaldības, katru novadu (izņemot Vārkavas novadu) pārstāv vismaz 1 uzņēmējs un vismaz 1 biedrība (izņemot Aglonas novadu). Aglonas novada zemāka pārstāvniecība ir saistīta ar to, ka VRG teritorijā ietilpst tikai viens Aglonas novada pagasts.

Partnerības augstākā lēmēj institūcija ir biedru kopsapulce. Kopsapulcē ir tiesīgi piedalīties visi partnerības biedri personīgi vai statūtos noteiktajā kārtībā pilnvarojot savu pārstāvi. 2015.gadā VRG "Preiļu rajona partnerība" biedru skaits jau sasniedzis 41 biedru. Kopš dibināšanas (2006.gadā) biedrībai pievienojušies 29 jauni biedri – pārstāvēt uzņēmēju, pašvaldību, NVO, jauniešu, sieviešu, amatnieku, lauksaimnieku, mednieku, dažādu citu iedzīvotāju grupu un sektoru intereses, sabiedrības vēlmju un vajadzību loku.

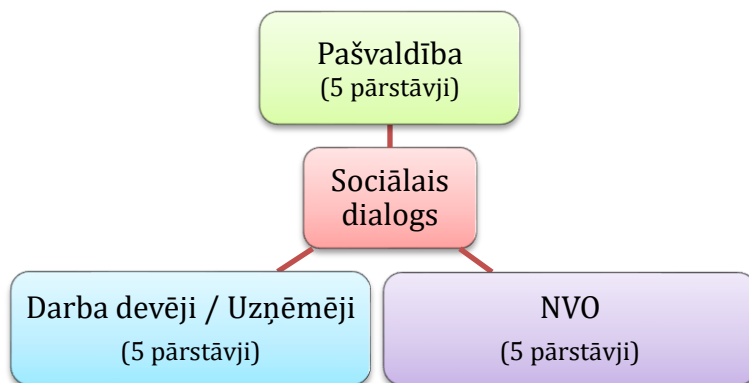

Attēls 2: VRG "Preiļu rajona partnerība" biedru sadalījums pēc juridiskā statusa

Attēls 3: VRG "Preiļu rajona partnerība" biedru sadalījums pa teritorijām

Kopsapulce ievēl partnerības Padomi, kas ir partnerības konsultatīva lēmēj institūcija. Padome tiek ievēlēta uz pieciem gadiem un sastāv no ne vairāk kā 15 Padomes locekļiem. Preiļu rajona Partnerības padomes sastāvs uzskatāmi atspoguļo partnerības principa ievērošanu, kas paredz, ka no katra sektora: uzņēmējdarbības, pašvaldības un NVO tiek ievēlēti ne vairāk kā 5 locekļi. Tas nodrošina arī mūsdienās tik nozīmīgo sociālo dialogu vietējā mērogā. Sociālais dialogs ir atkarīgs no pilsoniskās sabiedrības locekļu spējas nodrošināt atklātību un caurredzamību lēmumu pieņemšanas procesā, interešu grupu iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā, sadarbības kultūru un sociālo solidaritāti sabiedrībā. Preiļu rajona partnerības biedri ir uzskatāmi demonstrējuši šādas prasmes un kompetences.

Attēls 4: VRG Padomes sastāvs un trīspusējā sociālā dialoga shēma

Partnerības mērķu un uzdevumu īstenošanā piedalās arī fiziskas un juridiskas personas, kas nav Partnerības biedri, taču pārstāv nozīmīgas VRG mērķa grupas, t.sk. pašdarbības kolektīvus, bezdarbniekus, būtiskas mazās uzņēmējdarbības nozares. Šādas personas, pamatojoties uz Koordinatora lēmumu, līdzdarbojas Partnerības darbībā kā atbalstītāji, ar tiesībām piedalīties Partnerības Kopsapulcē bez balsstiesībām.

1.3. Teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums(SVID analīze)

IEKŠĒJIE FAKTORI	1.	STIPRĀS PUSES	Apraksts	Secinājumi
	1.1.	Stratēģiski izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums Latgales ekonomiskā trīsstūra telpā	VRG teritorijas atrodas Latgales ekonomiskajā trīsstūrī "Daugavpils – Rēzekne – Jēkabpils", teritorijā ir salīdzinoši blīvs ceļu tīkls un tranzīta infrastruktūra (t.sk. maģistrālie gāzes vadi, dzelzceļa līnijas Rēzekne-Daugavpils, Rīga-Daugavpils); nozīmīgu valsts pārvaldes un kontrolējošo iestāžu tuvums; pārrobežu sadarbības iespējas	Ģeogrāfiskās atrašanās vietas priekšrocības nepieciešams izmantot gan uzņēmējdarbības attīstībai, produktu un pakalpojumu radīšanai, pārdošanas apjomu kāpināšanai, kvalitatīvu un pilnu tūrisma, veselības veicināšanas u.c. pakalpojumu (t.sk. pārvietojamo, mobilo pakalpojumu) attīstībai, kā arī plašākas auditorijas piesaistei vietējiem kultūras un sporta pasākumiem
	1.2.	Pieejamas zemes platības, telpas, apmierinoša inženiertehniskā infrastruktūra ekonomisko un sabiedrisko pakalpojumu uzlabošanai un attīstībai	Gan pilsētu, gan lauku teritorijās ir brīvas industriālās platības, ražošanas vajadzībām vai sabiedrisko pakalpojumu vajadzībām piemērojamas ēkas un telpas (t.sk. bijušās kolhozu fermas, skolu ēkas); lielākajā daļā VRG teritorijas pieejams apmierinošs fiksētā telefona, Interneta pieslēgumu un mobilo sakaru nodrošinājums; sakārtoti un pieejami biznesa, sociālās, kultūras un sporta infrastruktūras objekti un vietējie pakalpojumu centri - pamats pakalpojumu turpmākas pieejamības organizēšanai	Jāizvērtē un maksimāli jāizmanto esošā gatavā infrastruktūra, telpas, pieejamās zemes platības, lai veicinātu ražošanas uzņēmumu attīstību, jaunu, unikālu produktu izveidi ar augstāku ievienoto vērtību, jo sevišķi VRG teritorijā jau šobrīd izplatītās tautsaimniecības nozarēs: lauksaimniecība (bioloģiskā lauksaimniecība), mežsaimniecība, mežizstrāde un kokapstrāde, tūrisms, mājražošana un amatniecība, pārtikas ražošana, ēdināšana u.c.
	1.3.	Dabas resursu daudzveidība un bagātīgs kultūras (kultūrvēsturiskais) mantojums	Teritorijā ir ievērojami meža un ūdens resursi, biotopi, derīgie izrakteņi, atjaunojamie dabas resursi, rekreācijas resursi, maz pārveidota dabas vide un gleznaina ainava un tās pieejamība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas; samērā līdzens reljefs; dzīvas kultūrvēsturiskās tradīcijas, lauku iedzīvotāju garīgās vērtības un iedzīvotāju vēlme tās saglabāt, reliģisko konfesiju sadarbība un mierīga līdzāspastāvēšana; dzīva latgaliešu folklorā	Daudzveidīgie dabas resursi un salīdzinoši līdzenais teritorijas reljefs ir pateicīgs velotūrisma, nūjošanas attīstībai, dažādiem tūrisma veidiem (pārgājieniem, laivošanai, velobraucieniem, izjādēm) – to jāizmanto ilgtspējīga un saudzējoša dabas tūrisma attīstībai; Aglonas bazilika, Līvānu stikls, Preiļu Leļļu muzejs, Aglonas maizes muzejs u.c. jāveido kā kopējā VRG tēla (zīmola) atpazīstamības elementi valsts un starptautiskā mērogā
	1.4.	Pieaugošs pieprasījums pēc konkurētspējīgiem vietējiem produktiem un pakalpojumiem	Ne tikai reģionā, bet visā valstī un ārpus tās robežām novērots pieaugošs pieprasījums pēc bioloģiskās lauksaimniecības, mājražošanas produktiem un vietējās amatniecības izstrādājumiem, t.sk. attīstās produktu tiešās tirdzniecības kustība; Latgalē ir senas tradīcijas (ārstnieciskie augi, pirtis, u.c.) dziedinošu un veselību veicinošu pakalpojumu sniegšanā	Bioloģiskās lauksaimniecības, mājražošanas produktiem un vietējās amatniecības izstrādājumiem blakus vietējam pieprasījumam ir arī lielas eksporta iespējas, ko sekmīgāk iespējams realizēt ar kooperācijas un sadarbības tīklu palīdzību; dziedinošus un veselību veicinošus pakalpojumus nepieciešams apvienot ar veselības aprūpes un tūrisma nozari
	1.5.	Aktīvi, radoši, mērķtiecīgi, ar vietējo patriotismu apveltīti iedzīvotāji	PRP teritorijā ir aktīvi un profesionāli VIG līderi, kas spēj mobilizēt sev apkārt esošos iedzīvotājus jaunu iniciatīvu realizēšanai; pēdējos gados raksturīgs uzņēmumu, pašnodarbināto personu un NVO skaita pieaugums, lielai daļai vietējo iedzīvotāju ir vēlme pilnveidot savas spējas un prasmes un veicināt savas teritorijas	Nepieciešams izmantot sabiedrības aktīvo un motivēto daļu un dot tai iespējas papildināt zināšanas un prasmes, realizēt savus mērķus un intereses, radot pozitīvo piemēru arī citiem; jāizmanto IKT sniegtās iespējas, t.sk. attālinātā darba un tikšanās formas,

		attīstību; teritorijā esošiem uzņēmumiem ir zināšanas un pieredze inovatīvu, moderno tehnoloģiju un augstas pievienotās vērtības produktu ražošanā; ilga pieredze tradicionālajā lauksaimnieciskajā ražošanā	inovatīvas metodes sabiedriskās domas apmaiņai, produktu un pakalpojumu mārketingam
2.	VĀJĀS PUSES	Apraksts	Secinājumi
2.1.	Mazais iedzīvotāju skaits un zemā maksātspēja	Pēdējos gados novērota negatīva demogrāfiskā situācija iedzīvotāju izceļošanas un zemās dzimstības rezultātā, iedzīvotāju novecošanās un aizplūšana no lauku apvidiem	Jāveicina pievilcīgas dzīves vides radīšana, darba vietu veidošana, uzņēmējdarbības (t.sk. pašnodarbinātības) atbalsts, pamata pakalpojumu kvalitāte, atpūtas un brīvā laika iespējas, lai ģimenes gribētu šeit turpināt dzīvot, pārcelties vai atgriezties
2.2.	Iedzīvotāju darba prasmju neatbilstība darba vietu piedāvājumam	Raksturīga darba vietu nepietiekamība mazkvalificētiem speciālistiem, tai pat laikā vidēja un augstāka līmeņa speciālistu kvalifikācijas līmenis bieži vien neatbilst darba devēju prasībām; kvalificētu speciālistu nepietiekamība ražošanas un pakalpojumu jomās; iedzīvotājiem ir nepietiekošas zināšanas un prasmes mārketingā	Nepieciešams sniegt atbalstu darbinieku izglītības un produktivitātes kāpināšanai, pārkvalifikācijas pasākumiem atbilstoši darba devēju prasībām; kā arī jāveicina lauku iedzīvotāju pašvērtējuma un līdzdalības paaugstināšana; uzņēmējiem jāpilnveido pārdošanas kanālu, formu pielietošana
2.3.	Nepietiekoši finanšu līdzekļi lauku dzīves vides uzlabošanai, jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai	VRG teritorijā novērota nepietiekama sociālo pakalpojumu, medicīniski sociālās aprūpes, veselības veicināšanas pakalpojumu infrastruktūra (sevišķi vecākajai paaudzei - sociālās mājas, sociālie dzīvokļi, dienas centri); pietrūkst līdzekļu kultūras tūrisma, sakrālā tūrisma, dabas un tematiskā tūrisma objektu labiekārtošanai un popularizēšanai; finansējuma trūkuma dēļ paliek nepietiekoši izmantots vietas potenciāls un pievilcība	Nodrošināts finansējums pamatotiem un konkurētspējīgiem projektiem kļūs par priekšnosacījumu (tieši šobrīd nepieciešamo līdzfinansējumu) jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai, produktivitātes celšanai, integrētu tūrisma, kultūras, sociālo veselības aprūpes un veicināšanas u.c. pakalpojumu piedāvājuma attīstībai visām vecuma grupām, tādējādi prasmīgi izmantojot vietas potenciālu un pievilcību
2.4.	Nepietiekama informācijas apmaiņa par pieejamajiem pakalpojumiem un vietējiem produktiem	Daudzos sektoros - izglītība, kultūra, biznesa atbalsts, u.c. - novērota informācijas nepietiekamība par pieejamiem daudzveidīgajiem pakalpojumiem un iespējām, kas neveicina to izmantošanu; tāpat novērots, ka vietējie mazie ražotāji (t.sk. amatnieki) rada unikālus produktus, taču potenciālie pircēji par tiem nav informēti ne vietējā mērogā, ne arī plašāk, kas neveicina produktu iegādi; vietējo uzņēmēju pārstāvniecība un popularizēšana var notikt ar vietējo tūrisma aģentūru vai mārketinga organizāciju palīdzību	Jāsniedz atbalsts dažādu informatīvo kanālu un "sociālo savienojumu" izveidei un ieviešanai (drukātu materiālu, klātienes tikšanās un mutvārdu informācijas izplatīšanai, elektroniskās informācijas izplatīšanai Internetā u.c.); mobila aprīkojuma iegādei kultūras, informatīvu un izglītojošu pasākumu organizēšanai; labiekārtotu un kvalitatīvu vietējās produkcijas popularizēšanas un/vai tirdzniecības vietu ierīkošanai
2.5.	Vairāku valsts sistēmas un programmu negatīvā ietekme uz vietējo situāciju	Nepietiekoša valsts ceļu infrastruktūras kvalitāte lauku teritorijās; pārāk plaša un daudzveidīga sociālo pabalstu sistēma, kas rada demotivāciju un pasivitāti lielā daļā sabiedrības; nepietiekama valsts primārās veselības aprūpes pakalpojumu, stacionāro un ambulatoro medicīnisko pakalpojumu kvalitāte un pieejamība	Šīs vājas puses novēršana ārkārtīgi veicinātu VRG vietējās attīstības stratēģijā 2015-2020 noteikto rīcību sekmīgu ieviešanu, taču VRG nespēj tiešā veidā ietekmēt valsts sistēmas un programmu plānošanu un īstenošanu

ĀRĒJIE FAKTORI	3.	IESPĒJAS	Apraksts	Secinājumi
	3.1.	Teritorijas ekonomiskā potenciāla izmantošana, vietējo resursu, zināšanu un prasmju izmantošana produktu un pakalpojumu attīstībai	VRG teritorijā pastāv plašas uzņēmējdarbības infrastruktūras tālākas attīstības iespējas, jauninājumu ieviešanas iespējas, kas veicinās jaunu produktu un pakalpojumu attīstību un teritorijas labklājību, t.sk. dabas resursu izmantošana, radošo industriju attīstība, energoefektivitātes uzlabošana, sadzīves, komunālo, apmācību, remonta un apkopes u.c. pakalpojumu dažādošana, moderno tehnoloģiju un inovāciju ieviešana, sociālās uzņēmējdarbības iniciatīvas, veselības tūrisma, alternatīvās medicīnas un rehabilitācijas pakalpojumu veidošana u.c.	Nepieciešams atbalstīt uzņēmējdarbības uzsākšanu, jaunu produktu un pakalpojumu (t.sk. konkurētspējīgu mobilo (pārvietojamo) pakalpojumu) attīstību, kā arī esošo produktu un pakalpojumu uzlabošanu dažādās tautsaimniecības nozarēs; nepieciešams paaugstināt vietējo pakalpojumu un produktu konkurētspēju un produktivitāti, pievienoto vērtību un eksporta potenciālu; nepieciešams veidot dabas, aktīvā, kultūras, kulinārā, darījumu, veselības un rekreācijas tūrisma infrastruktūru, kā arī atbalstīt jaunu tūrisma pakalpojumu attīstību vietās, kuras viegli pieejamas vietējiem iedzīvotājiem un viesiem;
	3.2.	Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu ieviešana	Svarīgi nodrošināt un veidot uzņēmējdarbībai pievilcīgu vidi un atbalsta pasākumus, ko nosaka ne tikai inženiertehniskā infrastruktūra, ceļi, ēkas un stāvvietas, bet arī atbalstoši vietējie sociālie tīkli, radošas un motivējošas tikšanās, karjeras izvēles un jauno uzņēmēju skolas, kopīgi mārketinga pasākumi un vienotas klientu piesaistes metodes (t.sk. reģionāla mēroga produktu un pakalpojumu attīstības sekmēšana, lauku biznesa vienību kooperatīvu un uzņēmumu klasteru veidošana)	Jāievieš uzņēmējdarbību atbalstošas tehniskās infrastruktūras izveides iniciatīvas, kā arī izglītības, motivācijas un aktivizēšanas pasākumi, mārketinga un pārdošanas veicināšanas pasākumi, biznesa sadarbības un kooperācijas iniciatīvas – tos var veikt gan publiskie, gan privātie partneri; svarīgi nodrošināt materiāli tehnisko bāzi šādu aktivitāšu organizēšanai (t.sk. stacionāri vai Internetā), kā arī starp-teritoriālu un starpvalstu sadarbību; svarīgi apvienot biznesa uzsākšanas un attīstības atbalsta instrumentus
	3.3.	Darbinieku apmācības, kompetences un produktivitātes celšana	Novērots, ka VRG teritorijā pieejamo speciālistu kvalifikācijas līmenis vai arī atbildība un motivācija bieži vien neatbilst darba devēju prasībām – to nepieciešams risināt, t.sk. ar darbinieku un pašnodarbinātu personu apmācību īstenošanu (sagatavošana darbam ar jaunām iekārtām, tehnoloģijām, vadības prasmju un iemaņu attīstība, u.c.), attālināto darba formu popularizēšana	Jāsniedz atbalsts zināšanu un prasmju apguvei, kas vajadzīgas jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai, esošo produktu uzlabošanai, pievienotās vērtības un eksporta potenciāla paaugstināšanai; būtiska ir profesionāla darbinieku pārkvalifikācija, pieredzes apmaiņa, kā arī jaunu uzņēmējdarbības formu (piem., sociālās uzņēmējdarbības vai attālinātā darba) un biznesa modeļu apgūšana
	3.4.	Atbalsts iedzīvotāju apmācībai, izglītošanai, attīstībai, jaunu prasmju un iemaņu iegūšanai, sociālai aizsardzībai, veselības un drošumspējas veicināšanai	Ņemot vērā pasaules ātro attīstību, 21.gs. bez profesionālajām zināšanām plašas iespējas sniedz tādas prasmes kā sadarbība un līderība, kritiskā domāšana un problēmu risināšana, pielāgošanās un spēja ātri pārorientēties, iniciatīva, uzņēmība un komunikācija, spēja atrast informāciju un to kritiski analizēt, radošums un iztēle, inovatīvu un ilgtspējīgu risinājumu pārzināšana (t.sk. IKT un moderno tehnoloģiju pielietojums)	Nepieciešams sniegt atbalstu iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, infrastruktūras attīstībai, lai veicinātu 21.gs.nepieciešamu prasmju un iemaņu apguvi, attīstošu iniciatīvu īstenošanu vietējiem iedzīvotājiem; alternatīvās sociālās aprūpes (piem., aukļu dienests, bērnu pieskatīšanas istabas), kā arī veselības un drošumspējas veicināšanas iniciatīvas
	3.5.	Sporta, kultūras, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu attīstība un dažādošana	Pastāv plašas iespējas kultūras mantojuma ilgtspējīgai izmantošanai lauku tūrisma, sakrālā tūrisma, kultūras un kulinārā tūrisma attīstībai, t.sk. radošo industriju attīstībai; tāpat arī sporta, aktīvās atpūtas iespēju dažādošanai (izmantojot vietējos kultūras un dabas resursus) – to nepieciešams veicināt ar kultūras un	Jāsniedz atbalsts sporta, kultūras, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas vietu izveidei (sporta un brīvā laika aktivitāšu telpas un laukumi, rotaļu un atrakciju laukumi, nelielas brīvdabas estrādes, ugunsкура vietas, peldvietas un laivu piestātnes, dabas takas, velotakas, u.c.); nepieciešams organizēt vietējiem iedzīvotājiem un

		sporta menedžmenta attīstību (t.sk. iekļaujot šo jomu pasākumus plašākos tūrisma produktos un piedāvājumos, piemēram, organizējot gadatirgus kultūras pasākumu ietvaros)	potenciālajiem VRG viesiem saistošus sporta un kultūras, atpūtas un saturīga brīvā laika pasākumus, kuru laikā vietējās organizācijas un uzņēmumi var sevi reklamēt, pārdot savu produkciju/pakalpojumu
3.6.	Apkārtējās vides saglabāšana, uzturēšana un ilgtspējīga attīstība	VRG teritorijā ir svarīga dabas resursu sakopšana, saglabāšana, aizsardzība un attīstība (piem., parku izveide vai sakārtošana, ūdenstilpņu krastu sakopšana un labiekārtošana), piekļuves pie dabas objektiem izveide vai uzlabošana, taku vai namu pagalmu un apkārtnes labiekārtošana; apkārtējās vides (un arī pakalpojumu) pievilcību palielina informācijas stendi, norādes uz apskates objektiem	Nepieciešams sniegt atbalstu dabas objektu (piem., ūdenstilpņu krastu, parku un skvēru) sakopšanai un labiekārtošanai, pieturu sakārtošanai, soliņu izveidošanai, atkritumu tvertņu uzstādīšanai; norādes zīmju un tūrisma informācijas stendu izveidošanai; atbalstīt publisko stāvlaukumu, piebrauktuvi pie publiskiem objektiem ierīkošanu, gājēju celiņu un veloceļu sakārtošanu – lai veidotos ģimeņu labsajūtai pievilcīga vide lauku teritorijās
4.	DRAUDI	Apraksts	Secinājumi
4.1.	Demogrāfiskās situācijas pasliktināšanās un uzņēmumu skaita samazināšanās	Ir aprēķināts, ka vismaz turpmākos 10 gadus VRG teritorijas iedzīvotāju skaits turpinās samazināties zemās dzimstības dēļ - tāpēc ļoti būtiski ieviest pasākumus, lai novērstu iedzīvotāju izceļošanu un uzņēmumu pārcelšanu uz citiem reģioniem, kā arī sekmētu emigrējušo iedzīvotāju atgriešanos un jaunu uzņēmumu veidošanos VRG teritorijā	Jāsniedz atbalsts labvēlīgas dzīves vides veidošanai lauku teritorijā, risinot nodarbinātības jautājumus, nodrošinot kvalitatīvus pamata pakalpojumus (izglītība, sociālā un veselības aprūpe), kultūras, sporta un dažādas brīvā laika pavadīšanas iespējas; jāveicina pašvaldību izpratne par uzņēmējdarbības jautājumiem, par investīciju piesaistes procesu, utt.
4.2.	Neprognozējama valsts nodokļu politika un valsts attīstība	Neparedzamas un biežas izmaiņas normatīvajos aktos kavē uzņēmējdarbību un teritorijas attīstību kopumā, jo rada šaubas un neuzticību iedzīvotājos, samazinās jauno uzņēmēju vēlme riskēt un uzsākt savu biznesu; draudus rada arī potenciālā valsts nespēja reorganizēt sociālo pabalstu sistēmu, kas šobrīd nemotivē lielu daļu sabiedrības meklēt darbu vai uzsākt savu saimniecisko darbību/kommercdarbību	Iespēju robežās nepieciešams kliedēt neziņu par sociālo un ekonomisko situāciju, tās attīstības tendencēm Latvijā un Eiropā; jāseko līdzi attīstības tendencēm un jāveic mērķtiecīga attīstības plānošana un ieviešana katram savas kompetences robežās (piem., pašvaldībai jāsakārto uzņēmējdarbības vietējā atbalsta politika); Ņemot vērā nestabilās attiecības ar Krieviju, savu produktu un pakalpojumu eksporta attīstībā jāorientējas uz Skandināvijas valstīm un Eiropu
4.3.	Iedzīvotāju aktivitātes samazināšanās	Iedzīvotāju aktivitātes samazināšanās (zudums), izjūtot atbalsta un informācijas trūkumu, darba prasmju un darba kultūras degradācija, iedzīvotāju paš-motivācijas un ieinteresētības zudums savas dzīves kvalitātes uzlabošanā ir būtiski draudi, kā arī VIG neformālo līderu atbalsta un motivācijas zudums	Nepieciešams aktīvi sniegt informāciju, organizēt izglītojošus un motivējošus pasākumus, sadarbības, pieredzes apmaiņas un komunikācijas iniciatīvas iedzīvotāju aktivitātes uzturēšanai
4.4.	Neparedzams un/vai nezināms vides piesārņojums un vides kvalitātes degradācija	Piesārņojoša ir jebkura viela, kas nokļūst vidē cilvēka darbības rezultātā vai dabiskos procesos un kurai ir kaitīga iedarbība uz dzīvajiem organismiem; vides degradācijas rezultātā vide kļūst neizmantojama tai paredzētajiem uzdevumiem, t.sk. tā vairs nevar kalpot par nozīmīgu resursu vietējo biznesa un sabiedrisko aktivitāšu īstenošanai	Lai dabas resursi joprojām būtu izmantojami VRG kopienas attīstībai, nepieciešams sekot līdzi un izzināt, kas var radīt vides piesārņojumu un degradāciju (ķīmiskas vielas, fizikāli faktori vai nevēlamu dzīvo organismu attīstība - bioloģiskie faktori); jebkuru aktivitāšu īstenošanā jāpievērš uzmanība vides aizsardzības, kā arī energoefektivitātes jautājumiem

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Konsultējoties ar visām stratēģijas izstrādē iesaistītajām pusēm (privātajiem, NVO un publiskajiem partneriem), izvērtējot iedzīvotāju anketēšanas rezultātus, fokusa grupu diskusiju laikā apkopotos viedokļus un identificētās vajadzības, VRG administrācijas novērojumus un secinājumus stratēģijas ieviešanas periodā, piesaistīto ārējo ekspertu ieteikumus, kā arī pamatojoties uz SVID analīzes secinājumiem, par galvenajām VRG vajadzībām un potenciālajām attīstības jomām (atbalsta saņemšanai 2014.-2020.gadā) atzītas:

I DARBS UN UZŅĒMĒJDARBĪBA (ekonomiskās aktivitātes veicināšana)

1.1. Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija (apvienotas rīcības 1.1. un 1.2.)

- Jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
- Lauksaimniecības produktu pārstrāde, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana
- Nelauksaimnieciskās ražošanas, tūrisma (dabas, aktīvā, veselības, kultūras, kulinārā u.c.), mājražošanas un amatniecības, pārtikas ražošanas, ēdināšanas, alternatīvās (netradicionālās) medicīnas, dziedināšanas, rehabilitācijas, rekreācijas u.c. nozaru uzņēmumu attīstība
- Sociālās uzņēmējdarbības iniciatīvas, radošo industriju attīstība, konkurētspējīgu mobilo (pārvietojamo) pakalpojumu attīstība
- Energoefektivitātes uzlabošana, produktivitātes un eksportspējas palielināšana
- Sadzīves, komunālo, apmācību, autoservisu un tehnikas apkopes, skaistumkopšanas u.c. pakalpojumu attīstība un dažādošana
- Jaunu uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu ieviešana
- Mazo uzņēmēju kopprojektos vai MVU biedrību projektos realizēti kopīgi teritorijas (t.sk. preču un pakalpojumu) mārketinga un pārdošanas veicināšanas pasākumi
- Biznesa atbalsta tehniskās infrastruktūras izveide vai uzlabošana (piem., uzņēmumu pievadeceļu renovācija, auto stāvlaukumu ierīkošana, kopīgas tirdzniecības vietas izveide mājražotāju un amatnieku produkcijas noietam)
- Darbinieku un pašnodarbinātu personu apmācību īstenošana (sagatavošana darbam ar jaunām iekārtām, tehnoloģijām, vadības prasmju un iemaņu attīstība, u.c.)
- Jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai, vai esošo produktu uzlabošanai, pievienotās vērtības un eksporta potenciāla paaugstināšanai nepieciešamo zināšanu un prasmju apguve
- Darbinieku pārkvalifikācija, u.c.

II DZĪVOŠANA (sabiedriskās aktivitātes veicināšana)

2.1. Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)

- Neformālās izglītības pakalpojumu (visa vecuma iedzīvotājiem) uzlabošanas un pieejamības veicināšanas pasākumi
- Sociālās aprūpes un aizsardzības, t.sk. medicīniski sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība, efektīvizēšana vai jaunu pakalpojumu izveide
- Veselības veicināšanas, saglabāšanas un rehabilitācijas, veselīga dzīvesveida, aktīvas novecošanas, arodveselības un citu veselības profilakses pakalpojumu attīstība
- Sabiedriskās infrastruktūras, materiāli tehniskā nodrošinājuma, aprīkojuma un vides uzlabošana
- U.c.

2.2. Apkārtējās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana

- Pievedceļu, parku, skvēru, laukumu, iekšpagalmu, autostāvvietu, kapsētu u.c. vides objektu ierīkošana vai uzlabošana
- Dabas resursu sakopšana, saglabāšana, aizsardzība un attīstība (t.sk. ūdenstilpņu krastu sakopšana un labiekārtošana, ugunsgrāku vietu, peldvietu, skatu torņu ierīkošana un/vai sakopšana)
- Informācijas stendu, norādes zīmju uz apskates objektiem izvietošana apkārtējās vides pievilcības palielināšanai
- Kultūras objektu, muzeju, sakrālo celtnu atjaunošana un labiekārtošana vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai
- Sporta, kultūras, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu un īstenošanas vietu attīstība, izveide un labiekārtošana (sporta telpas un laukumi, rotaļu un atrakciju laukumi, nelielas brīvdabas estrādes, laivu piestātnes, dabas takas, velo takas, slēpošanas trases u.c. atpūtas objekti dabā), to pieejamības un informācijas nodrošināšana, t.sk., iedzīvotāju un VRG viesu līdzdalības veicināšana (arī nacionālā un starptautiskā mērogā)
- U.c.

2.3. Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)

- Lauku cilvēku prasmju, iemaņu, vajadzību, interešu, spēju, radošās un profesionālās izaugsmes un labklājības sekmēšana (t.sk. tērpu, aprīkojuma u.c. nodrošināšana) vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai
- Aktīvās atpūtas, sporta un saturīga brīvā laika pavadīšanas pakalpojumi un iniciatīvas vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai
- Kultūras kopu, radošo studiju, nometņu, pašdarbības aktivitāšu veicināšana
- U.c.

Nosakot galvenās vajadzības un potenciālās attīstības jomas, VRG ņēma vērā arī iespējamo pieejamo finansējuma apjomu, cilvēkresursus un partnerības kapacitāti.

Būtiskākās izvēlētas atbalstāmās **uzņēmējdarbības jomas** veido būtisku vietējās nodarbinātības daļu, balstās uz vietējiem resursiem un vietējo iedzīvotāju zināšanām vai prasmēm. Būtiskākās atbalstāmās **sabiedriskās aktivitātes** jau esošajā situācijā iesaista plašu interesentu loku, balstās uz vietējo iedzīvotāju prasmēm, interesēm un veicina apdzīvojuma saglabāšanos, kā arī nākotnē potenciāli spēj radīt uzņēmējdarbību, kuras rezultātā rodas preces vai pakalpojumi, kas ir pieprasīti tirgū (t.sk. sociālā uzņēmējdarbība). Prioritāri atbalstāmie **pakalpojumi** ir nozīmīgi vietējas kopienas pastāvēšanai un attīstībai, veicinās apdzīvojuma saglabāšanos, kā arī būs pieejami pēc iespējas plašākam iedzīvotāju lokam (veidojot vienmērīgu un ekonomiski pamatotu pakalpojumu pieejamības pārklājumu), iespējams, ka to izmantošanā nākotnē būs ieinteresēti arī citu teritoriju iedzīvotāji, veicinot pakalpojumu pārdošanas iespējas.

1.5. Starp-teritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Starp-teritoriālā un starpvalstu sadarbība būs svarīgs faktors jebkuras teritorijas veiksmīgā dzīves telpas attīstībā.

Biedrības “Preiļu rajona partnerība” sadarbības pieredze un vajadzības

Preiļu rajona partnerība jau iepriekšējā periodā īstenojusi vairākus starp-teritoriālās, kā arī starpvalstu sadarbības pasākumus. Ir īstenoti vairāki **kopprojekti** Latvijā un ārzemēs:

- sadarbībā ar biedrību „Latvijas Lauku Forums” īstenots projekts „Latvijas Lauku kopienu parlamenta kā līdzdalīgās demokrātijas metodes ieviešana Latvijā”. Viena no galvenajām aktivitātēm šī projekta ietvaros bija *I Latvijas Kopienu parlaments*, kas notika tieši Preiļos un kurā piedalījās 190 dalībnieku no visas Latvijas;
- Sadarbībā ar KNHM Nīderlandes fondu tika noslēgti vēl 2007.-2009.gadu periodā uzsāktie projekti, tad mazo grantu projektu konkursiem līdzekļus piešķīra pašvaldības. Vēlāk PRP sadarbība ar vietējām pašvaldībām vēl pastiprinājusies – šī sadarbība ar visām pašvaldībām ir ļoti svarīgs faktors, jo visas pašvaldības nodrošina savā teritorijā esošo sabiedrisko organizāciju iesniegto projektu līdzfinansējumu 10% apmērā.
- PRP aktīvi piedalās arī LLF rīkotajās netradicionālajās Kopienu sporta spēlēs, kā arī vienas spēles ir rīkojuši paši.

PRP pārstāvji devušies gūt arī **starptautisku pieredzi** aiz Latvijas robežām:

- projekta “Atbalsts Moldovas Ziemeļu reģionam reģionālās attīstības un uzņēmējdarbības veicināšanā, izmantojot vietējās attīstības partnerības” ietvaros uzsākta sadarbība ar Moldovas Ziemeļu reģiona NVO abpusējā reģionālās attīstības un uzņēmējdarbības veicināšanā;
- piedalījušies pieredzes apmaiņas braucienos uz Grieķiju, Austriju, Vāciju, Lietuvu, Igauniju, kur iepazinušies ar šo valstu LEADER pieejas vadlīnijām un nosacījumiem, tikušies ar VRG un projektu realizētājiem ārzemēs;
- sadarbībā ar Lietuvas partneriem ir realizēts starptautiskais projekts „Vietējo identitātes produktu attīstība, izmantojot inovatīvo mārketingu lauku tūrismā”, kurā piedalījās 5 partneri: divas VRG no Lietuvas (Traķu rajona vietējā rīcības grupa, Zarasu pašvaldības vietējā rīcības grupa) un trīs VRG no Latvijas.

Ņemot vērā VRG gūto pieredzi no šādiem sadarbības pasākumiem, tos noteikti nepieciešams turpināt. Starp-teritoriālai sadarbībai jāpievērš vēl lielāka nozīme, t.sk. projektu līmenī (ne tikai stratēģijas līmenī vai dažādu VRG sadarbībā). Tas nozīmē, ka par vietējai kopienai būtiskiem pakalpojumiem prioritāri būtu uzskatāmi tie, kuri ir ne tikai pieejami pēc iespējas plašākam iedzīvotāju lokam (veidojot vienmērīgu un ekonomiski pamatotu pakalpojumu pieejamības pārklājumu), bet kuru izmantošanā būtu ieinteresēti arī citu teritoriju iedzīvotāji, veicinot pakalpojumu pārdošanas iespējas nākotnē.

Viena no atklātām sadarbības vajadzībām ir ļaut vietējiem iedzīvotājiem izmantot pakalpojumus savām vajadzībām, bet vienlaikus tos piedāvāt arī plašākam klientu lokam, t.sk. tūristiem. Katra projekta īstenošana būs rezultatīvāka, ja to ieviesīs, domājot par potenciālo sadarbību ar kaimiņu teritorijām starp-teritoriālās sadarbības ietvaros.

Vietējo pašvaldību sadarbības pieredze un vajadzības

Vietējās pašvaldības atzinušas, ka nepieciešams turpināt pilnīgi visas iedibinātās sadarbības iniciatīvas. Pašvaldības savstarpēji sadarbojas **PRP teritorijas ietvaros** (piem., Aglonas novada pašvaldība sadarbojas kaimiņu Preiļu novada pašvaldību, lai plānotu

uzņēmējdarbības veicināšanas un infrastruktūras atjaunošanas projektus ES fondu 2014. - 2020. plānošanas periodā), kā arī ar citām vietējās pašvaldībām ārpus PRP teritorijas Latvijā. Tāpat ir cieša sadarbība ar vietējām NVO sociālo un vides jautājumu, kultūras, atpūtas un sporta jautājumu risināšana un vietējās kopienas pilsoniskas līdzdalības aktivizēšanā (pašvaldības organizē MAZO GRANTU projektu konkursus, kā arī nodrošina LEADER projektu līdzfinansējumu visām NVO, ja projekta koncepcija tiek apstiprināta domes sēdē).

Atsevišķi jāizceļ divpusējās Uzņēmēju padomes (UP) darbība Līvānos, kurā darbojas gan pašvaldības, gan uzņēmēju pārstāvji, risinot dažādus ar uzņēmējdarbību saistītus jautājumus. Padome ieklausās arī biedrības „Līvānu novada uzņēmēji” viedokli (biedrība darbojas Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centra paspārnē), un biedrības biedri, savukārt, aktīvi piedalās Vislatvijas uzņēmēju biedrību pasākumos, tādējādi sekojot līdzi uzņēmēju aktualitātēm un pārņemot no citiem Latvijas reģioniem labāko pieredzi.

Reģionālā līmenī galvenie vietējo pašvaldību sadarbības partneri ir Latgales reģiona attīstības aģentūra un Latgales plānošanas reģions (bieži vien vadošie partneri pārrobežu projektos), Latvijas Pašvaldību savienība (pašvaldību interešu pārstāvēšana). Bez tam kultūras un sporta iestādes no PRP pašvaldībām sadarbojas ar blakus esošo novadiem (Krustpils novads, Jēkabpils novads, Jēkabpils pilsēta, Daugavpils novads), t.sk. informācijas par notiekošo izvietošanā.

Pašvaldībās esošajām iestādēm katrai ir savi reģionāla un **nacionāla līmeņa sadarbības** partneri, piemēram, skolas sadarbojas ar citām skolām Latvijā (t.sk. Rīgā) skolotāju metodiskā darba, skolvadības jautājumu, skolēnu mācību firmu, skolēnu zinātniski pētniecisko darbu izstrādes jomās, ar UNESCO Nacionālo komisiju, Latvijas Zaļo punktu, Izglītības iniciatīvu centru, ar Daugavpils Universitāti, Latvijas Universitāti un vietējiem uzņēmējiem (piemēram, SIA “Z-Light”, SIA “Līvānu kūdras fabrika”) dabas zinību popularizēšanā bērnu un jauniešu vidū; vietējās bibliotēkas sadarbojas ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (galvenais metodiskais un profesionālais centrs), LR Kultūras ministrijas “Kultūras informācijas sistēmu centru” (visu kultūras iestāžu informācijas tehnoloģiju ieviešanas, pārraudzības centrs); kultūras un sporta iestādes sadarbojas ar privāto sektoru (kas ir atbalstītāji un sponsori ēdināšanas pakalpojumu, ziedu un dāvanu nodrošināšanā, kā arī informācijas izvietošanā). Mūzikas skolas sadarbojas ar citām Latvijas profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas skolām, Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociāciju; sporta iestādes sadarbojas ar Latvijas sporta veterānu savienību, Latvijas vieglatlētikas savienību, Latvijas galda tenisa federāciju, Latvijas basketbola savienību u.c.

Uzņēmējdarbības veicināšanas iestādes sadarbojas ar LR Uzņēmumu reģistru (informācijas ieguve par reģistrētajiem komersantiem komunikācijai), ALTUM (finansējuma piesaiste komersantiem biznesa ideju realizācijai), Latvijas darba devēju konfederāciju (konsultatīvs atbalsts komersantiem, informatīvi pasākumi), Lauku atbalsta dienestu (ELFLA projekti), Latgales uzņēmējdarbības centrs (atbalsta un veicināšanas pasākumi komersantiem), Swedbank (izglītojoši pasākumi jauniešiem), Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Latvijas investīciju un attīstības aģentūra (komercdarbību veicinoši pasākumi), kā arī NVA (atbalsts darba devējiem nodarbinātības veicināšanai).

Vairāku izglītības un sociālās jomas pārstāvju sadarbības partneri ir sabiedriskā labuma organizācijas „Latvijas Bērnu fonds” un „Velku biedrība”, biedrība “Viduslatgales Pārnovadu fonds”, Latviešu Nacionālais fonds Zviedrijā u.c.

NVO sadarbības pieredze

Analizējot NVO sadarbības pieredzi, tā visbiežāk ir sadarbība ar vietējo pašvaldību (vai pašvaldības iestādēm) un citām NVO PRP teritorijā vai ārpus tās Latvijā, piemēram Aglonas novada NVO blakus sadarbībai ar PRP teritorijā esošajām NVO (blakus novados) sadarbojas ar vairākām biedrībām no Alūksnes (Vidzemē), ar Kurzemes NVO atbalsta centru, NVO Rojas novadā un Sabilē (Kurzemē), tāpat arī Pļaviņu un Ropažu novadu NVO. Līvānu NVO sadarbojas

ar biedrībām Preiļu novadā, Daugavpils, Ventspils, Jēkabpils, Garkalnes un Lielvārdes novados, kā arī Rīgā (piem., biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" vai biedrība "Latvijas Lauku forums"). Nozīmīgi vietējo NVO sadarbības partneri ir arī reģionālās NVO – biedrība "Dienvidlatgales NVO centrs", u.c.

Galvenie sadarbībā risinātie jautājumi bijuši sociālās, kultūras, sporta un atpūtas jomas uzlabošanā, veselības veicināšanā, jauniešu nodarbinātībā, NVO lomas stiprināšanā kopienā, dzīves vides uzlabošana, dzīves līmeņa celšana, sabiedriski nozīmīgu pasākumu pieejamība pašvaldībā dažādu vecumu cilvēkiem. Kopīgi plānota finansējuma piesaiste - sadarbībā ar vietējām pašvaldībām, LRAA, LPR un Latvijā pieejamiem fondiem un programmām (piemēram, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Fonds "Ziedot.lv" u.c.)

Nākošajā plānošanas periodā **nozīmīgākās potenciālās sadarbības jomas** VRG teritorijā:

Tabula 4: Vajadzību apkopojums pēcstarp-teritoriālās un starpvalstu sadarbības

Uzņēmējdarbība	Biznesa vides sakārtošana, jauniešu (persona vecumā no 15 – 30 gadiem) uzņēmējdarbības veicināšana, produktu noieta tirgus paplašināšana, inovāciju un eksporta veicināšana, kooperācija pārdošanas kanālu un apjomu palielināšanai
Tūrisms	Tūrisma pakalpojumu sniedzēju sadarbības tīkli un kopīgs mārketingss, tūrisma pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana, pilna tūrisma pakalpojumu izveide, moderno tehnoloģiju izmantošana, starp-sektoru sadarbības iespējas (tūrisms + lauksaimniecība, tūrisms + amatniecība, tūrisms + kultūra), ūdenstilpņu un citu dabas resursu izmantošana
Amatniecība un mājražošana	Sadarbība un kooperācija (savā starpā, kā arī ar lauksaimniekiem, lielākiem uzņēmējiem, NVO u.c.), kultūrvēsturisko, kulināro (gastronomisko) vērtību nodošana jaunākajām paaudzēm, informācijas kanāli un veidi kultūrvēsturisko vērtību un tradicionālo prasmju un iemaņu saglabāšanai (t.sk. elektroniskā vidē)
Izglītība	Neformālā izglītība un kompetenču pilnveide dažāda vecuma iedzīvotājiem, interešu izglītība, uzņēmējdarbības izglītība, 21.gs.nepieciešamo prasmju (t.sk. līderība, uzņēmība, kritiskā domāšana, radošums u.c.) attīstība
Veselīgs dzīvesveids	Fiziskā aktivitāte un sports, dziedniecība un rekreācija (t.sk. integrējot ar tūrisma pakalpojumiem), sabiedrībasveselīga dzīvesveida apziņas veidošana, paš-iniciatīvas un līdzdalības aktivizēšana
Lauksaimniecība	Bioloģiskā un integrētā lauksaimniecība, inovācijas un modernās tehnoloģijas lauksaimniecībā, resursu optimizācija, resursu ziņāefektīvas un klimatu saudzējošassaimniekošanas metodes, produkcijas pārstrāde, kvalitāte un augstāka pievienotā vērtība

Bez tam varētu būt jāpievēršas tādām jaunām sfērām un pēdējā laikā aktuāliem jautājumiem kā gaidāmo kara bēgļu integrēšanas jautājumi un novadu apvienošana.

II Stratēģiskā daļa

2.1 . VRG vīzija un stratēģiskie mērķi

Preiļu rajona partnerības teritorijas VĪZIJA 2020

Preiļu rajona partnerības teritorija ir **zaļa, pievilcīga un pieejama** vieta, kur ir visšķaidākais stikls un lelles, gardākais siers un maize, kur **labsajūtā** un saskaņā ar sevi dzīvo **viesmīlīgi un darbīgi** cilvēki.

Iedzīvotājiem ir pietiekošas **darba, izglītības, dzīves un darba prasmju attīstības un sadarbības iespējas**, kā arī katram vecumposmam atbilstošas daudzpusīgas pašizpaušmes iespējas. Viņi ir **informēti, aktīvi, radoši un uzņēmīgi**. Viņu dzīvesveidu un darba stilu raksturo kristīgās vērtības, atvērta domāšana, drošumspēja, mīlestība un cieņa pret darbu un dabas vidi un sociāla atbildība vienam pret otru.

Lai piepildītu šo vīziju, izstrādāts Rīcību plāns ar **2 stratēģiskajiem mērķiem**- ekonomiskās un sabiedriskās aktivitātes veicināšanai – un kopā **4 rīcībās**:

Stratēģiskais mērķis (M1) - DARBS un UZŅĒMĒJDARBĪBA Ekonomiskās aktivitātes veicināšana		
Rīcība 1.1. Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija		
Stratēģiskais mērķis (M2) - DZĪVOŠANA Sabiedriskās aktivitātes veicināšana		
Rīcība 2.1. Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)	Rīcība 2.2. Apkārtojās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana	Rīcība 2.3 Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība).

Attēls 5: VRG "Preiļu rajona partnerība" teritorijas SVVA stratēģijas 2015.-2020.gadam kopsavilkums

2.1.1. Starp-teritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi

Starp-teritoriālie un starpvalstu sadarbības mērķi VRG saistīti ar visu iedibināto sadarbības iniciatīvu turpināšanu, kā arī ar Tabulā 4 (1.5.sadaļā) minēto vajadzību pēc starp-teritoriālās un starpvalstu sadarbībasrealizēšanu.

Liela daļa galveno nepieciešamo pakalpojumu PRP teritorijas iedzīvotājiem **pieejami uz vietas PRP** - vai nu savā novadā vai blakus esošajos novados (galvenokārt reģionālajos attīstības centros – Preiļos un Līvānos). Uz vietas PRP pieejami arī vairāku valsts iestāžu reģionālo nodaļu pakalpojumi (VSAA, NVA, VID, PMLP, PVD). Blakus esošo teritoriju iedzīvotāji izmanto PRP teritorijā esošo SIA “Preiļu slimnīca” un SIA “Līvānu slimnīca” pakalpojumus, sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumus (pansionāts un krīzes centrs Preiļu novadā, Līvānu novada īslaicīgās sociālās aprūpes centrs “Rožlejas”), Līvānu novadā esošās 2 pārceltuves pār Daugavu, izglītības, tūrisma, kultūras un izklaides pakalpojumus, sporta infrastruktūru (jo sevišķi Preiļos, Līvānos un Riebiņos), valsts un citu iestāžu pakalpojumus (LAD, VID, VSAA, NVA, PMLP, PVD, Lauku konsultāciju birojs u.c.).

PRP iedzīvotāji izmanto vairākus pakalpojumus **ārpus PRP teritorijas**, t.sk. Valsts zemes dienesta pakalpojumi (reģionālā nodaļa Rēzeknē), LR Uzņēmumu reģistra un Dabas aizsardzības pārvaldes pakalpojumi, veselības aprūpes, banku pakalpojumi, kultūras, atpūtas un tūrisma pakalpojumi, medicīnas un veselības aprūpes pakalpojumi (tai skaitā peldbaseins), izglītības pakalpojumi (vispārējā, profesionālā un augstākā izglītība), valsts un citu iestāžu pakalpojumi (blakus esošo teritoriju iedzīvotāji izmanto šādus PRP teritorijā esošo iestāžu un jomu pakalpojumus: aptiekas, sporta infrastruktūru (halles un sporta laukumus), bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas pakalpojumus, Aglonas vidusskolas internātu, taču visvairāk dažādus tūrisma pakalpojumus. SVVA stratēģija atbalsta šādas iekšējās (un arī ārējās) starp-teritoriālās sadarbības turpināšanu un mērķus īstenošanu turpmāko gadu laikā.

Gan vietējo pašvaldību iestādes, gan NVO apstiprina, ka jāuzlabo **sadarbības iespējas** un veidi tieši **ikdienas darbam nepieciešamā saimnieciskā nodrošinājuma pilnveidē**: apmaiņa ar dažādiem rekvizītiem kultūras un sporta pasākumiem, transporta un piekaves izmantošana, video ekrāna, skaņas un gaismas aparātūras izmantošana starp kultūras centriem, skolām un pašvaldību struktūrvienībām, laminēšanas un ploterēšanas pakalpojumi, kā arī kopīgu pasākumu veidošana, semināri, kas prasa lielu cilvēkresursu ieguldījumu.

Jauns un pagaidām ļoti maz apgūts attīstības iespēju loks ir starp-valstu sadarbības jomā – tas veicinātu gan ekonomisko aktivitāšu, gan sabiedrisko aktivitāšu attīstību, un to plānots balstīt uz iepriekš iedibināto starp-valstu kontaktu tālāku attīstību. Piemēram, vietējo **pašvaldību starp-valstu sadarbības** partneri līdz šim bijušas pašvaldības (provinces, apgabali, reģioni) Rumānijā, Itālijā, Lietuvā, Polijā, Igaunijā, Ukrainā, Krievijā un Baltkrievijā. Liela daļa ir t.s. sadraudzības pašvaldības, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi, citos gadījumos sadarbība notiek atsevišķi projektu ietvaros. Bez tam PRP pašvaldību iestādes sadarbojušās ar Norvēģijas Haldenas Sarkanā krusta organizāciju (bērnu aprūpes un sociālo vajadzību apmierināšanai, bērnu vasaras nometņu organizēšanai Norvēģijā un Latvijā), skolas piedalījušās starptautiskos izglītības, mākslas, mūzikas un sporta konkursos un nometnēs Bulgārijā, Polijā, Čehijā, Vācijā, Somijā, Lielbritānijā. Bērnu un jauniešu centri piedalījušies starptautiskās jauniešu apmaiņās, norit sadarbība ar Lietuvas Jauno tūristu centru sporta tūrisma jomā.

Galvenās sadarbības jomas bijušas izpratnes par Eiropas vienotību veicināšana (ES programmas "Eiropa pilsoņiem" ietvaros), vietējā līmeņa pieredzes apmaiņa līdzsvarotas attīstības jomā, informācijas apmaiņa, darba/darījumu kontaktu dibināšana un uzturēšana, kopīgu kultūras un sporta pasākumu organizēšanā, bērnu aprūpes un sociālo vajadzību apmierināšana, izglītojošas programmas, semināri, kursi, mācību ekskursijas, bērnu vasaras nometnes, sporta sacensības, ekoloģija un vides aizsardzība, iekļaujoša izglītība, mantojuma

izglītība (nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un loma izglītībā), tālākizglītība un izglītības kvalitāte, ilgtspējīga attīstība, cilvēktiesības, e-vidē u.c.

Pašvaldības un to iestādes izteikušas apņēmību nākotnē turpināt starp-valstu sadarbību kultūras un sociālajā jomā, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanai paredzēto līdzekļu, materiālu, inventāra iegādei, sporta un fiziskās kultūras darba attīstības veicināšanai, bērnu attīstības korekcijas un rehabilitācijas jautājumu risināšanai.

Plaši izmantots starp-valstu sadarbības modelis ir sadarbība "caur" reģionā esošo biedrību „Eiropreģions „Ezeru zeme”” (vieni no galvenajiem biedrības darbības mērķiem ir veicināt Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pierobežas reģionu pārrobežu sadarbību, piedaloties starptautiskos pārrobežu sadarbības projektos un strādājot kopā ar Eiropas, Baltijas, Austrumeiropas un citu reģionu organizācijām un institūcijām; radīt priekšnoteikumus pašvaldību un citu institūciju sekmīgai pārrobežu sadarbībai Latvijas, Baltkrievijas, Lietuvas pierobežas reģionos, kā arī veicināt un veidot sadarbību ar citiem Eiropreģioniem, sadarbības valstu organizācijām un institūcijām). Ieviesti vairāki starp-valstu projekti, kuros vietējās pašvaldības piedalījušās kā apakšpartneri. Šādu sadarbības pieredzi plānots turpināt arī VRG stratēģijas 2015.-2020.ieviešanas laikā.

2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji

Lai noteiktos laika posmos būtu iespējams noteikt stratēģijas ieviešanas progresu, kā arī izvērtēt, vai ir nepieciešami grozījumi stratēģijas ieviešanas gaitā, katram stratēģiskajam mērķis ir noteikti vairāki stratēģiskie novērtējuma rādītāji.

VRG nav vienīgais attīstības virzītājs savā darbības teritorijā (stratēģijas ieviešanu un stratēģisko novērtējuma rādītāju atbalstošas darbības veiks arī vietējās pašvaldības, valsts iestādes un citas organizācijas). Tāpēc rezultātu un stratēģisko novērtējuma rādītāju noteikšanai izmantotas šādas 2 metodes:

- 1) par rezultātu noteikts kāds *publiskās datu bāzēs* pieejamais statistiskais rādītājs (PMLP, CSP, Lursoft, u.c.);
- 2) par rezultātu noteikts kāds uzraudzības rādītājs, ko vietējās *pašvaldības* ik gadu apkopo savu attīstības programmu ieviešanas progressa *monitoringa ziņojumu* ietvaros.

Tabula 5: Stratēģiskie novērtējuma rādītāji

Stratēģiskais mērķis	Novērtējuma rādītājs	Novērtēšanas periods
Stratēģiskais mērķis (M1) - DARBS un UZŅĒMĒDARBĪBA Ekonomiskās aktivitātes veicināšana		
1.1. Mērķis: Veicināt teritorijas ekonomiskā potenciāla, vietējo resursu, zināšanu un prasmju gudru izmantošanu produktu un pakalpojumu attīstībai , konkurētspējas un produktivitātes paaugstināšanai, pievienotās vērtības palielināšanai un eksporta potenciāla attīstībai dažādās tautsaimniecības nozarēs. : Veicināt uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas , informācijas, izglītības, biznesa sadarbības, motivācijas un mārketinga pasākumus, kā arī biznesa atbalsta infrastruktūru veiksmīgai vietējā biznesa attīstībai, attīstīt integrētu atbalstu esošo un potenciālo jaunuzņēmumu attīstībai	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu (tirgus sektora uzņēmumi: pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības, zemnieku un zvejnieku saimniecības) skaits VRG teritorijā. Bezdarba līmenis % no darbības vecuma iedzīvotāju skaita (vidēji PRP teritorijā)	Bāze 2013.gads (pēdējais uz 01.11.2015. pieejamais gads) – 2923 2017.gads – 2940 2020.gads – 2950 (Avots: LR CSP) Bāze 31.12.2014.– 15.5% 2018.gads – 15% 2020.gads – 14.5% (Avots: NVA)

1. 2. Mērķis: Palielināt uzņēmumu vadības un darbinieku profesionālo kompetenci un produktivitāti , veicināt darbinieku zināšanu, prasmju un iemaņu paaugstināšanu, sekmēt ražošanas vai pakalpojumu sniegšanas produktivitāti, vietējo, nacionālo un starptautisko konkurētspēju	Aizņemtās darba vietas (darba ņēmēju) skaits privātā sektora komersantos ar nodarbināto skaitu >=50 VRG teritorijā	Bāze 2014.gadā – 1884 2017.gadā – 1251 2020.gadā – 600 (Avots: LR CSP)
Stratēģiskais mērķis (M2) - DZĪVOŠANA Sabiedriskās aktivitātes veicināšana		
2.1. Mērķis: Pilnveidot neformālās izglītības pakalpojumu pieejamību iedzīvotāju radošuma, motivācijas un uzņēmības attīstībai, veicināt rezultātu un kvalitatīvu sociālās aprūpes un, veselības saglabāšanas un rehabilitācijas pakalpojumu attīstību sociālā riska grupu atstumtības mazināšanai un drošumspējas palielināšanai	Iedzīvotāju vērtējums (“Pilnībā apmierina” un “Drīzāk apmierina”) par izglītības, sociālās un veselības aprūpes pakalpojumiem savā novadā (sekojoši - kopumā VRG teritorijā) Jaundzimušo skaits VRG teritorijā kopā	Bāze 2014.gads – 58% 2018.gads – 63% 2020.gads – 70% (Avots: pašvaldību iedzīvotāju aptaujas dati) Bāze 2014.gads – 262 2017. – 232 2020.gads – 200 (Avots: pašvaldību dati)
2.2. Mērķis: Nodrošināt un uzturēt apkārtējās vides infrastruktūras, kultūras objektu sakārtošanu, saglabāšanu un uzlabošanu, atbilstošu savienojumu nodrošināšanu iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, labklājībai un labsajūtai ikdienā	NVO skaits VRG teritorijā kopā	Bāze 01.01.2015. – 33 489 01.01.2018. – 31 234 01.01.2020. – 29 048 (Avots: PMLP) Bāze 2014.gads – 135 2018.gads – 140 2020.gads – 145 (Avots: LR CSP)
2.3. Mērķis: Attīstīt lauku cilvēku prasmju, iemaņu, vajadzību, interešu, spēju, radošās un profesionālās izaugsmes un labklājības sekmēšana (t.sk. tērpu, aprīkojuma u.c. nodrošināšana) vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai Aktivās atpūtas, sporta un saturīga brīvā laika pavadīšanas pakalpojumi un iniciatīvas vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšana Kultūras kopu, radošo studiju, nometņu, pašdarbības aktivitāšu veicināšana	Dalībnieku skaits pašdarbības kolektīvos, pulciņos, u.c. iniciatīvās VRG teritorijā kopā	Bāze 2014.gads – 4982 2018.gads – 5000 2020.gads – 5000 (Avots: pašvaldību dati)

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai

Viens no VRG stratēģijas “horizontāliem mērķiem”, kas caurvij visas jomas, ir inovācijas un/vai jauninājumu veicināšana tautsaimniecībā un sabiedriskajās aktivitātēs VRG teritorijā.

Kas tiek saprasts ar terminu “inovācija” un “jauninājums” VRG stratēģijas kontekstā?

Inovācija ir process, kurā jaunas zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas idejas, izstrādes un tehnoloģijas tiek īstenotas tirgū (vai sabiedrībā) pieprasītā un konkurētspējīgā produktā vai pakalpojumā. Inovācijas procesā rodas kvalitātes un efektivitātes uzlabojumdarba organizācijā, tiek pielietotas jaunas metodes, jauna veida piegādātāju un patērētāju attiecības, jaunas uzņēmējdarbības uzsākšanas vai arī sociālās atbalsta sistēmas utml.

Jauninājums ir inovācijas procesa gala rezultāts – tas ir jaunievedums, jauns produkts, jauns vai ievērojami uzlabots pakalpojums, jauns biznesa modelis, sadarbības sistēma u.c. Jauninājumiem ir raksturīga oriģinalitāte - netradicionāli risinājumi teritorijas attīstības veicināšanai un vietējās identitātes stiprināšanai. Tie tiek radīti un īstenoti konkrētā pašvaldībā vai pārņemti no citām Latvijas pašvaldībām vai ārvalstu prakses, veiksmīgi pielāgojot tos vietējiem apstākļiem.

Ar jauninājumiem VRG teritorijā tiek saprasts jebkurš jauninājums (nevis reģionā, valstī vai plašāk), tātad atbalsta shēma mājražotāju vai amatnieku kustības popularizēšanai un gardēžu tūrisma attīstīšanai, kas JAU darbojas citā Latvijas teritorijā, var būt par jauninājumu PRP VRG teritorijā (jo tādas te vēl nav!)

Viens no vispierastākajiem inovāciju un jauninājumu veidiem mūsdienās ir moderno tehnoloģiju pielietošana dzīvē, darbā un uzņēmējdarbībā. Tās tiek atsevišķi identificētas projektu vērtēšanas procesā atbilstoši tabulā Nr. 9 - 3.4. specifiskajam vērtēšanas kritērijam “Moderno tehnoloģiju pielietošana”, un tabulā Nr. 10 – 3.2.specifiskajam vērtēšanas kritērijam “Moderno tehnoloģiju pielietošana”. Pretendentiem jāapraksta, vai un kādas modernās tehnoloģijas plānots ieviest un/vai izmantot projektā, attiecīgi pie kopvērtējuma par to iespējams saņemt papildus 3 vai 2 punktus:

Moderno tehnoloģiju pielietošana	Projektā plānots ieviest un/vai izmantot modernās tehnoloģijas, projekta iesniegumā aprakstīts, kādas modernās tehnoloģijas plānots ieviest un kā tās palielinās projekta mērķu sasniegšanu	3
	Projektā paredzēta iekārtu un tehnoloģiju uzstādīšana, kas nodrošina energoresursu taupību, neaizvietojojt esošās iekārtas	2
	Projektā nav plānots ieviest un/vai izmantot modernās tehnoloģijas	0

Kas tiek saprasts ar terminu “modernās tehnoloģijas” VRG stratēģijas kontekstā?

Tās ir dažādas **informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT)**, t.sk. iekārtas, instrumenti un risinājumi, kas darbojas ar IKT palīdzību, piemēram:

- informācijas un datu pārraides kanāli un risinājumi (interaktīvas kartes telefonā, Skype vai mobilās aplikācijas (WhatsUp u.c.) kā bezmaksas sazināšanās instrumenti, Dropbox tehnoloģija, kad bez maksas iespējams uzglabāt lielu datu apjomu u.c.);
- elektronisko pakalpojumu risinājumi (on-line rezervācijas sistēmas, elektronisko pakalpojumu portāli, u.c.);
- dažādi t.s. „mākoņa” tehnoloģijas risinājumi („mākonis” dod iespēju dokumentiem piekļūt no jebkura datora jeb mobilā (“gudrā”) telefona, un darbinieks, piemēram, var aizbraukt apsekt kādu objektu un turpat uz vietas, izmantojot savu gudro telefonu, veikt savos darba dokumentos nepieciešamās korekcijas u.c.)
- automatizētas un ar IKT saistītas iekārtas uzņēmumu darbības efektivitātes paaugstināšanai, jaunu produktu radīšanai vai konkurētspējīgu pakalpojumu sniegšanai (piemēram, roboti lauksaimniecības uzņēmumos, atkritumu tvertnes ar sensoriem atkritumu apsaimniekošanai, 3-D printeri radošo industriju attīstībai, sensoru un to tīklu tehnoloģijas viedās transporta sistēmās u.c.)

Moderno tehnoloģiju pielietošana iespējama visās stratēģijas rīcībās, taču jo sevišķi to veicināšana paredzēta : 1.1.rīcībā:

1.1. Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija

Kas tiek saprasts ar terminu “neformālā izglītība”

Latvijas Republikas Izglītības likums 1. pants 14¹ p. (spēkā esošs no 1999.06.01.) **definē neformālo izglītību kā ārpus formālās izglītības organizētām interesēm un pieprasījumam atbilstošu izglītojošu darbību.** Praktiski neformālā izglītība ir jebkura ārpus formālās izglītības organizēta izglītojoša darbība, kas papildina formālajā izglītībā iegūtās zināšanas ar prasmēm, iemaņām un praktisku pieredzi, kas nepieciešama ikvienam sociāli un ekonomiski aktīvam cilvēkam.

Neformālā izglītība attīsta dzīves prasmes, piemēram, spēju risināt problēmas, neparedzētas situācijas un konfliktus, kritiski vērtēt un pieņemt lēmumus u.c., kā arī dod iespēju katram individuāli sevi pilnveidot un pierādīt.

2.1. Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)

Tādējādi tik uzlaboti stratēģisko mērķu iznākuma rādītāju - ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaita pieaugums VRG teritorijā, bezdarba līmeņa (%) samazinājums no darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaita, aizņemto darba vietu (darba ņēmēju) skaita pieaugums privātā sektora komersantos, dalībnieku skaita pieaugums pašdarbības kolektīvos, pulciņos, u.c. iniciatīvās VRG teritorijā, kā arī iedzīvotāju skaita pieaugums kopā.

III. Rīcības plāns uzdevumu izpildei

3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības

Nr.	Mērķis / Rīcība	LAP 2014.-2020. atbilstošā apakš-pasākuma aktivitāte ²	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Rezultātu rādītāji
Stratēģiskais mērķis M1 - DARBS un UZŅĒMĒJDARBĪBA Ekonomiskās aktivitātes veicināšana						

²LAD 2014.-2020.pasākuma M19 (LEADER pieejas pasākums "Vietējās attīstības stratēģijas") apakšpasākuma aktivitāte **19.2 - Darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju**

19.2.1. Aktivitāte «Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»:

1. Jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
2. Lauksaimniecības produktu pārstrāde, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
3. Vides radīšana vai labiekārtošana, kurā tiek realizēta vietējā produkcija (tirdzniecības vietas), jaunu realizācijas veidu īstenošana;
4. Darbinieku produktivitātes kāpināšana.

19.2.2. Aktivitāte «Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas»:

1. Vietējās teritorijas, ieskaitot dabas un kultūras objektu, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai;
2. Sabiedrisko aktivitāšu (ieskaitot apmācību un interešu klubus, sociālās aprūpes vietas, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes) dažādošana vietējiem iedzīvotājiem.

LAD 2014.-2020.pasākuma M19 (LEADER pieejas pasākums "Vietējās attīstības stratēģijas") apakšpasākuma aktivitāte **19.3 – VRG sadarbības pasākumu sagatavošana un īstenošana**

19.3.1. Aktivitāte "Starp-teritoriālā sadarbība starp VRG nacionālajā līmenī"

19.3.2. Aktivitāte "Starpvalstu sadarbība starp VRG un līdzīgām organizācijām ES dalībvalstīs un teritorijās, kurās darbojas organizācijas, kas īsteno LEADER pieeju līdzīgas aktivitātes"

1.1.	RĪCĪBA: Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija	19.2.1. “Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	Nepārtraukta projektu pieņemšana (izvērtēšanas kārtā – kalendārais mēnesis) vai 1 kārtā gadā	70% (individuāliem projektiem), pārejas periodā pretendētam, kuram apgrozījums ir mazāk kā 70 000 euro pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas 50% (individuāliem projektiem), pārejas periodā pretendētam, kuram apgrozījums ir no 70 000 euro līdz 150 000 euro pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas 80% - kopprojektiem	50 000 100 000 - ja ieguldījumi būvniecībā ir vismaz 70 % no projekta attiecināmo izmaksu summas 20 000 - Darbinieku apmācības un kvalifikācija	- Radīti vismaz 10 un pārejas periodā 10 jauni vai uzlaboti esošie ar PRP teritoriju saistīti produkti un/vai pakalpojumi (t.sk. mobilie (pārvietojamie) pakalpojumi) - Uzlabota vietējās teritorijas ekonomiskā potenciāla un vietējo resursu izmantošana visos 5 VRG novados - Uzlabojusies VRG teritorijas uzņēmumu tehnoloģiskā kapacitāte, produktivitāte, inovāciju līmenis un eksporta potenciāls - Atbalstīto uzņēmumu, kuri jau darbojas, apgrozījums vidēji palielinājies par vismaz 15% - Īstenots vismaz 1 kopīgs teritorijas (t.sk. preču un pakalpojumu) mārketinga un pārdošanas veicināšanas pasākums - Atbalstīti vismaz 6 uzņēmumi produktu un pakalpojumu attīstībā vai darbinieku kvalifikācijas celšanā - Paaugstināta kompetence, produktivitāte, profesionālās prasmes un iemaņas PRP uzņēmumos vajadzīgajiem darbiniekiem, radot 12 un un pārejas periodā 8 jaunas darba vietas uzņēmumos
------	---	--	--	--	--	---

Stratēģiskais mērķis (M2) - DZĪVOŠANA
Sabiedriskās aktivitātes veicināšana

2.1.	RĪCĪBA:- Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)	19.2.2. "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas"	1 kārtā gadā	90% (sabiedriskā labuma projekti)	10 000	- Pilnveidotas vismaz 12 un pārejas periodā 4 neformālās izglītības, sociālās aprūpes un aizsardzības, veselības saglabāšanas un rehabilitācijas aktivitātes (t.sk. to norises vide vai pats pakalpojums) - Veicināts dažāda vecuma iedzīvotāju radošums, motivācija, uzņēmība, sociālā aizsardzība, veselības saglabāšana un drošumspēja
2.2.	RĪCĪBA: -Apkārtojās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana	19.2.2. "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas"	1 kārtā gadā	90% (sabiedriskā labuma projekti)	25 000, Pārejas periodā 30 000	- Uzlaboti vai no jauna izveidoti vismaz 6 kultūras un sporta objekti lauku dzīves telpas pievilcīgai saglabāšanai - Veicinātas vismaz 5 un pārejas periodā 4 vietējās iniciatīvas apkārtojās vides sakārtošanai, saglabāšanai, attīstībai un pieejamības uzlabošanai - Uzlaboti atbilstoši savienojumi iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, labklājībai un labsajūtai ikdienā
2.3.	RĪCĪBA:- Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)	19.2.2. "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas"	1 kārtā gadā	90% (sabiedriskā labuma projekti)	15 000 Pārejas periodā 10 000	Uzlaboti vai no jauna izveidoti vismaz 6 un pārejas periodā 3 kultūras un sporta aktivitāšu piedāvājumi un pieejamība vietējo iedzīvotāju prasmju, iemaņu, vajadzību, interešu, radošās un profesionālās izaugsmes un labklājības nodrošināšanai, kā arī saturīga brīvā laika pavadīšanai.

Attiecināmās darbības un iespējamie risinājumu piemēri

I DARBS UN UZŅĒMĒJDARBĪBA (ekonomiskās aktivitātes veicināšana)

- 1.1. **Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, atbalsts darbinieku apmācībām, kompetenču un produktivitātes celšanai PRP teritorijā dažādās tautsaimniecības nozarēs**

- Jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
 - Lauksaimniecības produktu pārstrāde, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
 - Nelauksaimnieciskās ražošanas, tūrisma (dabas, aktīvā, veselības, kultūras, kulinārā u.c.), mājražošanas un amatniecības, pārtikas ražošanas, ēdināšanas, alternatīvās (netradicionālās) medicīnas, dziedināšanas, rehabilitācijas, rekreācijas u.c. nozaru uzņēmumu attīstība;
 - Sociālās uzņēmējdarbības iniciatīvas, radošo industriju attīstība, konkurētspējīgu mobilo (pārvietojamo) pakalpojumu attīstība;
 - Energoefektivitātes uzlabošana, produktivitātes un eksportspējas palielināšana;
 - Sadzīves, komunālo, apmācību, autoservisu un tehnikas apkopes, skaistumkopšanas u.c. pakalpojumu attīstība un dažādošana;
 - Jaunu uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu ieviešana - tādas vides radīšana vai labiekārtošana, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, jaunu realizācijas veidu ieviešana;
 - Mazo uzņēmēju kopprojektos vai MVU biedrību projektos realizēti kopīgi teritorijas (t.sk. preču un pakalpojumu) mārketinga un pārdošanas veicināšanas pasākumi;
 - Biznesa atbalsta tehniskās infrastruktūras izveide vai uzlabošana (piem., uzņēmumu pievedceļu renovācija, auto stāvlaukumu ierīkošana, kopīgas tirdzniecības vietas izveide mājražotāju un amatnieku produkcijas noietam);
 - Darbinieku apmācību īstenošana (sagatavošana darbam ar jaunām iekārtām, tehnoloģijām, prasmju un iemaņu attīstība, u.c.)
 - Pasākumi darbinieku produktivitātes kāpināšanai;
- Jaunu produktu un pakalpojumu attīstībai, vai esošo produktu uzlabošanai, pievienotās vērtības un eksporta potenciāla paaugstināšanai nepieciešamo zināšanu un prasmju apguve, u.c.

II DZĪVOŠANA (sabiedriskās aktivitātes veicināšana)

2.1. Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)

- Vietējās iniciatīvas sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu) dažādošanai;
- Neformālās izglītības pakalpojumu (visa vecuma iedzīvotājiem) uzlabošanas un pieejamības veicināšanas pasākumi;
- Sociālās aprūpes un aizsardzības, t.sk. medicīniski sociālās aprūpes sabiedrisko pakalpojumu attīstībai jaunu pakalpojumu izveide;
- Veselības veicināšanas, saglabāšanas un rehabilitācijas, veselīga dzīvesveida, aktīvas novecošanas, arodveselības un citu veselības profilakses pakalpojumu attīstība, infrastruktūras, materiāli tehniskā nodrošinājuma, aprīkojuma iegāde;
- U.c.

2.2. Apkārtējās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana.

- Pievedceļu, parku, skvēru, laukumu, iekšpagalmu, autostāvvietu, kapsētu u.c. vides objektu ierīkošana vai uzlabošana;
- Dabas resursu sakopšana, saglabāšana, aizsardzība un attīstība (t.sk. ūdenstilpņu krastu sakopšana un labiekārtošana, ugunsкура vietu, peldvietu, skatu torņu ierīkošana un/vai sakopšana);
- Informācijas stendu, norādes zīmju uz apskates objektiem izvietošana apkārtējās vides pievilcības palielināšanai;
- Kultūras objektu, muzeju, sakrālo celtnu atjaunošana un labiekārtošana vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai
- Sporta, kultūras, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu un īstenošanas vietu attīstība, izveide un labiekārtošana (sporta telpas un laukumi, rotaļu un atrakciju laukumi, nelielas brīvdabas estrādes, laivu piestātnes, dabas takas, velo takas, slēpošanas trases u.c. atpūtas objekti dabā), to pieejamības un informācijas nodrošināšana, t.sk., iedzīvotāju un VRG viesu līdzdalības veicināšana (arī nacionālā un starptautiskā mērogā);
- U.c.

2.3. Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)

- Lauku cilvēku prasmju, iemaņu, vajadzību, interešu, spēju, radošās izaugsmes un sekmēšana (t.sk, tērpu, aprīkojuma u.c. nodrošināšana) vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai;
- Aktīvās atpūtas, sporta un saturīga brīvā laika pavadīšanas pakalpojumi un iniciatīvas vietējo iedzīvotāju vajadzībām un tūrisma veicināšanai;
- Vietējās iniciatīvas kultūras, sporta un citu brīvā laika sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai, piemēram, kultūras kopu, radošo studiju, sporta klubu un pašdarbības aktivitāšu veicināšanai vajadzīgā aprīkojuma iegāde
- U.c.

3.2. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Lai veicinātu LEADER projektu ievērojamāku efektu vietējā teritorijā, nepieciešams LEADER programmas finansējumu apvienot ar citu šajā plānošanas periodā pieejamo fondu, programmu, kā arī dažādu atbalsta instrumentu piedāvātu finansējumu, t.sk.:

- 1) ERAF finansējums ES Struktūrfondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" ietvaros noteiktiem specifiskajiem atbalsta mērķiem (SAM) – plašāk skatīt 4.5. sadaļu!
- 2) Pārrobežu sadarbības programmu finansējums
 - Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma
 - Latvijas – Lietuvas - Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma
 - Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programma
 - Baltijas jūras reģiona (BSR) transnacionālā sadarbības programma
 - Starpreģionu sadarbības programma URBACT III
 - Starpreģionu sadarbības programma INTERREG EUROPE
 - U.c.
- 3) Valsts un privātie uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti
 - ALTUM
 - Biznesa inkubatoru programma
 - Mazo grantu programma
 - Mentoru biedrība "Līdere"
 - Biedrība "CONNECT Latvija"
 - Konkurss "Ideju kauss", Biznesa Ekspresis, Izaugsmes forums
 - Riska kapitāls - Imprimatur Capital, BaltCap, Expansion Capital, FlyCap
 - Latvijas Garantiju aģentūra
 - Latvijas Biznesa Enģeļu Tīkls
 - *Kickstarter*, *IndieGoGo* un citi pūļa finansējuma instrumenti
 - U.c.

3.3. Rīcību rezultātu rādītāji

Tabula 7: Rīcību rezultātu rādītāji

Nr.	Mērķis / Rīcība	Rezultātu rādītāji
1.1.	Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija	- Radīti vismaz 10 un pārejas periodā 10 jauni vai uzlaboti esošie ar PRP teritoriju saistīti produkti un/vai pakalpojumi (t.sk. mobilie (pārvietojamie) pakalpojumi) - Uzlabota vietējās teritorijas ekonomiskā potenciāla un vietējo resursu izmantošana visos 5 VRG novados - Uzlabojusies VRG teritorijas uzņēmumu tehnoloģiskā kapacitāte, produktivitāte, inovāciju līmenis un eksporta potenciāls - Atbalstīto uzņēmumu, kuri jau darbojas, apgrozījums vidēji palielinājies par vismaz 15% - Īstenots vismaz 1 kopīgs teritorijas (t.sk. preču un pakalpojumu) mārketinga un pārdošanas veicināšanas pasākums - Atbalstīti vismaz 6 uzņēmumi produktu un pakalpojumu attīstībā vai darbinieku kvalifikācijas celšanā - Paaugstināta kompetence, produktivitāte, profesionālās prasmes un iemaņas PRP uzņēmumos vajadzīgajiem darbiniekiem, radot 12 un pārejas periodā 8 jaunas darba vietas uzņēmumos
2.1.	RĪCĪBA: Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)	- Pilnveidotas vismaz 12 un pārejas periodā 4 neformālās izglītības, sociālās aprūpes un aizsardzības, veselības saglabāšanas un rehabilitācijas aktivitātes (t.sk. to norises vide vai pats pakalpojums) - Veicināts dažāda vecuma iedzīvotāju radošums, motivācija, uzņēmība, sociālā aizsardzība, veselības saglabāšana un drošumspēja
2.2.	RĪCĪBA: Apkārtējās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana	- Uzlaboti vai no jauna izveidoti vismaz 6 un pārejas periodā 4 kultūras un sporta objekti lauku dzīves telpas pievilcīgai saglabāšanai - Veicinātas vismaz 5 vietējās iniciatīvas apkārtējās vides sakārtošanai, saglabāšanai, attīstībai un pieejamības uzlabošanai - Uzlaboti atbilstoši savienojumi iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, labklājībai un labsajūtai ikdienā
2.3.	RĪCĪBA: Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība).	Uzlaboti vai no jauna izveidoti vismaz 6 un pārejas periodā 4 kultūras un sporta aktivitāšu piedāvājumi un pieejamība vietējo iedzīvotāju prasmju, iemaņu, vajadzību, interešu, radošās un profesionālās izaugsmes un labklājības nodrošināšanai, kā arī saturīga brīvā laika pavadīšanai.

IV Īstenošana un novērtēšana

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām.

Viens no VRG darbības uzdevumiem stratēģijas īstenošanā ir teritorijas aktivizēšana, kas paredz informācijas, pieredzes apmaiņu, sadarbību un atbalstu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem projektu ideju radīšanā, projektu izstrādē un īstenošanā.

VRG PRP informācijas tīkli ietvers šādus **informēšanas veidus**:

Publikācijas VRG mājas lapā, vietējo pašvaldību mājas lapās un sociālo tīklu kontos	Publikācijas vietējo pašvaldību laikrakstos (5 novadu avīzēs)	Info semināri par projektu konkursiem, iepriekšējo projektu pieredzi un praktiskiem jautājumiem	Kopīgas tikšanās kopprojektu ideju attīstībai, jaunu, inovatīvu risinājumu meklējumiem	Tiešā komunikācija un individuālas tikšanās (vai e-pasti, telefona zvani) ar potenciālajiem pretendentiem	Palīgmateriālu (info lapu) izstrāde par projektu ieviešanas praktiskiem jautājumiem ³	Dalība sadarbības partneru rīkotos publiskos pasākumos un forumos
---	---	---	--	---	--	---

Attēls 6:VRG PRP stratēģijas ieviešanā izmantotie informēšanas veidi

Lai aktivizētu, motivētu un iedrošinātu vietējo sabiedrību jaunu (t.sk. inovatīvu) projektu un pasākumu identificēšanai, plānošanai un ieviešanai, VRG veicināskompetenču pilnveidi par sekojošiem tematiem:

- Partnerības identitāte un novadu identitāte, kopīgais un atšķirīgais, vērtībās balstīta identitāte, mērķa un vērtību orientācija;
- Radošo industriju potenciāls un iespējas reģionālajai attīstībai;
- Sociālā uzņēmējdarbība kā konkurētspējīga mazās uzņēmējdarbības forma;
- Novadu saikne un uz sadarbību balstīta mijiedarbība partnerībā;
- Subjektīvais konteksts, novada konteksts un partnerības konteksts;
- Dažādu finanšu instrumentu mērķi un sinerģijas iespējas;
- Stratēģijas īstenošanā iekļauto atslēgas vārdu izpratne partnerības esošo resursu kontekstā: *reģionāla attīstība, ilgtspēja, inovācijas, modernās tehnoloģijas, integrētā sadarbība, tīklošanās, drošumspēja u.c.*
- Problēm-risināšanas metodes, elastīga domāšana lēmumu pieņemšanā un to īstenošanā;
- Teledarbs un attālinātais darbs kā efektīva mūsdienu darba forma.

Lai sadarbība ar dažādām VRG darbības teritorijā esošajām organizācijām un potenciālajiem projektu iesniedzējiem būtu efektīvāka, izveidots neformāls **vietējo koordinatoru jeb teritorijas aktivizētāju tīkls**, kas uztur ciešāku saikni un informācijas apmaiņu starp VRG un iedzīvotājiem.

Kā vietējie koordinatori piesaistīti pašvaldību speciālisti, LLKC vietējie speciālisti un uzņēmēju biedrību aktivisti, kuri vietējā sabiedrībā ir uzticību iemantojuši līderi.

Attēls 7:VRG vietējo koordinatoru un aktivizētāju tīkls

³ Palīgmateriāli tiks veidoti vismaz par šādiem jautājumiem: 1) Būvniecības jomas jautājumu skaidrošanai, 2) Iepirkumu procedūras skaidrošanai, 3) Loģiskās struktūrshēmas pielietošanā projekta plānošanā (t.sk. mērķu un pārbaudāmo rezultātīvo rādītāju definēšanai, projekta loģiska plānojuma izstrādei), 4) Projektu priekšfinansēšanas risinājumi (uzņēmējdarbības attīstības projektiem)

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem

VRG "Preiļu rajona partnerība" vietējās attīstības stratēģija 2015.-2020.gadam ir saskaņā un nodrošina papildinātību ar ES Struktūrfondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskajiem atbalsta mērķiem (SAM):

Tabula 8:
SVVA stratēģijas papildinātību ar ES SF DP "Izaugsme un nodarbinātība" SAMiem:

SVVA stratēģijas mērķis	SVVA stratēģijas atbilstošā rīcība	Papildinošais SAM	Komentārs / Papildinātība
1.DARBS UN UZŅĒMĒJ-DARBĪBA	Rīcība 1.1 Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija	3.1.1.SAM: Sekmēt MVK izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 prioritārajās nozarēs 3.2.1.SAM: Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju. 3.3.1.SAM: Palielinātprivāto investīcijuapjomu reģionos,veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībasattīstībai atbilstoši pašvaldību attīstībasprogrammās noteiktajai teritorijuekonomiskajai specializācijai unbalstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām 4.1.1.SAM: Veicinātefektīvuenergoresursuizmaņtošanu,enerģijas patēriņasamazināšanu unpāreju uz AERapstrādes rūpniecības nozarē 5.6.2.SAM: Veicināt teritoriju revitalizāciju, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām 7.3.2.SAM: Paildzinātģados vecāku nodarbinātodarbspējusaglabāšanu un nodarbinātību 8.4.1.SAM: Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci	SVVA stratēģijas viens no mērķiem ir sekmēt finansējuma pieejamību komercdarbības attīstībai komersantiem dažādās tautsaimniecības nozarēs un dažādās MVU attīstībasstadijās; atbalstīt aktivitātes, kas veicina jaunu uzņēmumu veidošanos, jaunu un esošo produktu un pakalpojumu radīšanu un attīstīšanu, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībā, sniedzot iespēju iegādāties nepieciešamo aprīkojumu, iekārtas, veikt būvniecību u.c. (sevišķi uzskatāma sinerģija pastāv ar 3.1.1.5. - "Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu un infrastruktūras izveidei vai rekonstrukcijai"). Stratēģijas ietvaros tiks īstenoti kompleksi un mērķtiecīgi pasākumi, lai veicinātu Latvijas produktu un pakalpojumu starptautisku atpazīstamību, komersantu spēju paplašināšanu starptautiskos tirgos un nodrošinātu starptautiski konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus. Tiks atbalstīti pasākumi komersantu darbības paplašināšanai ārvalstu tirgos, nepieciešamo zināšanu attīstībai, kā arī sadarbība vietējā un starptautiskā līmenī. Rīcības ietvaros tiks sekmēta vietējoproductu izstrāde, ražošana, uzņēmumu produktivitāte un efektivitāte, produktu un pakalpojumu izplatīšana, kas potenciāli veicinās jaunu darbavietu radīšanu un VRG teritorijas kopējo sociāli ekonomisko attīstību. Vērtējot projektus, kas plāno attīstīt jaunus un esošus produktus un pakalpojumus, atsevišķi tiks izvērtēta iekārtu un tehnoloģiju uzstādīšana un izmantošana, kas nodrošina atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu vai energoresursu taupību – tādējādi sekmējot efektīvu energoresursu izmantošanas mērķus, enerģijas patēriņa samazināšanu unpāreju uz AER. Stratēģija paredz investīcijas maza mēroga uzņēmējdarbības atbalsta publiskās un privātās infrastruktūras attīstībai un pieejamībai, lai veicinātu tradicionālu un inovatīvu vietējās produkcijas realizācijas veidu attīstību VRG teritorijā, t.sk. kooperāciju produktu mārketingā un realizācijā, interneta veikala izveidē utml. SVVA stratēģijas viens no mērķiem ir radīt labvēlīgu vidi uzņēmējdarbībai un vietējās ekonomikas stiprināšana – nodrošinot tiešo atbalstu jaunu produktu un pakalpojumu izveidei vai esošo produktu un pakalpojumu uzlabošanai, atsevišķa uzmanība tiks pievērsta uzņēmējdarbības atbalsta – konsultatīviem, informatīviem pasākumiem (kas ir nozīmīgi papildinošie pasākumi 1.1.rīcības sekmīgai ieviešanai). Stratēģija paredz veicināt darbinieku zināšanu, prasmju un iemaņu paaugstināšanos, tādējādi sekmējot produktivitāti un uzņēmējdarbības attīstību VRG teritorijā.

			Stratēģijas ietvaros tiks panākta arī izglītojamo individuālo kompetenču attīstība, profesionālā pārkvalifikācija, pilnveide.
2.DZĪVOŠANA	Rīcība 2.1. Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)	8.1.SAM: Sekmēt investīcijas izglītībā un apmācībā, tostarp profesionālajā apmācībā, lai nodrošinātu prasmju apgušanu un mūžizglītību, attīstot izglītības un apmācības infrastruktūru 9.2.2 SAM "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem"	Stratēģija veicinās sabiedrisko aktivitāšu dažādošanu iedzīvotāju radošai un profesionālai pilnveidei, sociālās aizsardzībai, veselības aprūpei un veicināšanai VRG teritorijā. Investīcijas izglītības sektorā tiks mērķētas uz neformālās izglītības piedāvājuma paplašināšanu visa vecuma iedzīvotājiem, t.sk. efektīvi izmantojot skolu telpas interešu un neformālās izglītības (t.sk. tālākizglītības un mūžizglītības) nodrošināšanai pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Projektā paredzētās darbības vērstas uz nabadzības, sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam pakļauto iedzīvotāju grupu integrāciju sabiedrībā un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu. Projekta vadība, speciālistu apmācības u.c. projekta darbības tiks īstenotas pieejamās telpās personām ar invaliditāti, nodrošinot aprīkojumu iekļūšanai telpās un pielāgotas informācijas tehnoloģijas, ja nepieciešams.
	Rīcība 2.2. Apkārtējās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana	5.5.1.SAM: Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus" 5.4.1.SAM: Saglabāt un atjaunot bioloģiskā daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas	SVVA stratēģijas ietvaros paredzēts veicināt apkārtējās vides kvalitāti un pieejamību publiskās teritorijās, t.sk. pievedceļu sakārtošana, skvēru, laukumu, iekšpagalmu, autostāvvietu u.c. vides objektu ierīkošana vai uzlabošana; dabas resursu sakopšana, saglabāšana, aizsardzība un attīstība (t.sk. ūdenstilpņu krastu sakopšana un labiekārtošana, ugunsgrāku vietu, peldvietu, skatu torņu ierīkošana un/vai sakopšana); informācijas stendu, norādes zīmju uz apskates objektiem izvietošana apkārtējās vides pievilcības palielināšanai. Visu pasākumu ietvaros tiks pievērsta uzmanība bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un popularizēšanai, un ekosistēmu aizsardzībai. Projekti veicinās sabiedrisko kultūras, sporta, atpūtas aktivitāšu un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu dažādošanu, kas balstās uz vietējā kultūras un dabas mantojuma ilgtspējīgu izmantošanu (t.sk. to saglabājot, saudzējot un to gudri attīstot). SVVA stratēģijas ietvaros kultūras, sporta, atpūtas un saturīga brīvā laika pakalpojumu klāstu plānots integrēt ar tūrisma attīstības iniciatīvām, radot papildus izklaides un atpūtas iespējas VRG teritorijas visiem. Lai nodrošinātu dabas vērtību un mantojuma saglabāšanu un ekoloģisko prasību ievērošanu, ĪAT labiekārtojumi paredzēti saskaņā ar Natura 2000 teritoriju prioritāro rīcību programmu un tiks īstenoti saskaņā ar dabas aizsardzības plānos noteikto.
	Rīcība 2.3. Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)	5.5.1.SAM: Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus	Projekti veicinās sabiedrisko kultūras, sporta, atpūtas aktivitāšu un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu dažādošanu, kas balstās uz vietējā kultūras un dabas mantojuma ilgtspējīgu izmantošanu (t.sk. to saglabājot, saudzējot un to gudri attīstot).

			SVVA stratēģijas ietvaros kultūras, sporta, atpūtas un saturīga brīvā laika pakalpojumu klāstu plānots integrēt ar tūrisma attīstības iniciatīvām, radot papildusizklaides un atpūtas iespējas VRG teritorijas visiem
--	--	--	---

4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana

Vietējās attīstības stratēģijas īstenošana notiek kārtās, kas ir noteiktas Rīcības plānā. Rīcībai 1.1. ir noteikta **nepārtrauktā projektu pieņemšana vai vismaz viena projektu konkursu kārtā gadā**. Rīcībām 2.1, 2.2. un 2.3. tiek organizēta **vismaz viena projektu konkursu kārtā gadā**. Projektu konkursus VRG izsludina atbilstoši MK noteikumos nr. 590 noteiktajai kārtībai. Informāciju par projektu konkursu VRG ievieto savā mājaslapā, darbības teritorijā esošo pašvaldību mājas lapās, reģionālajā laikrakstā "Vietējā" un attiecīgo pašvaldību informatīvajos izdevumos. Lai atbalstītu potenciālos projektu īstenotājus ar nepieciešamo informāciju, VRG rīko informācijas dienas katrā novadā, kā arī informē par laiku un veidu, kur ir pieejamas klātienē konsultācijas projektu iesniegumu sagatavošanā.

Projektu vērtēšanas kritēriji

VRG izvērtē projektu konkursam iesniegto projektu atbilstību VRG stratēģijai pēc zemāk tabulās norādītajiem kritērijiem, kas noteikti atsevišķi *1.stratēģiskā mērķa Rīcībai 1.1. un 2.stratēģiskā mērķa Rīcībām 2.1., 2.2., un 2.3.* Katrs *Rīcībā 1.1.* iesniegtais projekts tiek vērtēts kopā pēc **18 kritērijiem**, t.sk. 1 (SVVA atbilstības) + 9 (vispārīgie) + 8 (specifiskie) kritēriji; katrs *Rīcībās 2.1., 2.2., un 2.3.* iesniegtais projekts tiek vērtēts kopā pēc **13 kritērijiem**, t.sk. 1 (SVVA atbilstības) + 6 (vispārīgie) + 6 (specifiskie) kritēriji. Izstrādāts arī 1 papildus specifiskais kritērijs projektu vērtēšanai noslēguma posmā vienādu punktu iegūšanas gadījumā. Projektu vērtēšanā ir noteikts minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai. VRG vērtējums ļaus prioritizēt jeb sarindot projektus pēc to ieguldījuma stratēģijas mērķu sasniegšanā.

1.stratēģiskā mērķa sasniegšanai iesniegto projektu vērtēšanas kritēriji – TABULA 9

Nr.p.k.	Kritēriju grupa	Kritērijs	Vērtējums / Punkti	Projekta iesnieguma attiecīgā sadaļa
Fonds: ELFLA				
Stratēģiskais mērķis 1: DARBS UN UZŅĒMĒJDARBĪBA (ekonomiskās aktivitātes veicināšana)				
Rīcība 1.1. Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas, darbinieku apmācības un kvalifikācija				
1. Projekta atbilstība SVVA stratēģijai				
1.1.	Projekts atbilst SVVA stratēģijas mērķim un ir	Atbilst (1 punkts)	1 0	Projekta iesniegums kopumā

	saskaņā ar rīcības plānā noteikto rīcību un VRG darbības teritoriju	Neatbilst (<i>Projekti, kas neatbilst vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai un VRG darbības teritorijai, tālāk netiek vērtēti</i>) (0 punkti)		
2. Vispārējie kritēriji				
2.1.	Projekta iesniegumam pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti	Projekta iesniegumam pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti – t.sk. ja projektā ir plānota būvniecība/pārbūve/ierīkošana, novietošana/atjaunošana/ būves restaurācija , uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi ir jau izstrādāts un vietējā būvvaldē saskaņots būvprojekts (ar atzīmi būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi), vai paskaidrojuma raksts, vai apliecinājuma karte ar būvvaldes atzīmi par būvniecības ieceres akceptu (t.i. atbilstošā nepieciešamā dokumentācija saskaņā ar LR likumdošanas prasībām), un jau ir veikta iepirkuma procedūra	5	D
		Projekta iesniegumam pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti – t.sk. ja projektā ir plānota būvniecība/pārbūve/ierīkošana, novietošana/atjaunošana/ būves restaurācija , uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi ir jau izstrādāts un vietējā būvvaldē saskaņots būvprojekts (ar atzīmi būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi), vai paskaidrojuma raksts, vai apliecinājuma karte ar būvvaldes atzīmi par būvniecības ieceres akceptu (t.i. atbilstošā nepieciešamā dokumentācija saskaņā ar LR likumdošanas prasībām), taču nav vēl veikta iepirkuma procedūra	3	
		Projekta iesniegumam nav pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti	0	
2.2.	Atbalsta pretendenta apstiprināto un realizēto projekta iesniegumu skaits ELFLA fonda SVVA stratēģijas	Atbalsta pretendents iepriekš nav realizējis projektus ELFLA fondā SVVA stratēģijas īstenošanas periodā 2014.-2020. ietvaros un pārejas periodā ,	3	A3
		Atbalsta pretendents ir apstiprināts vai realizēts viens projekta iesniegums ELFLA fonda SVVA stratēģijas īstenošanas perioda 2014-2020 ietvaros un pārejas periodā	1	

	īstenošanas perioda 2014-2020 ietvaros un pārejas periodā	Atbalsta pretendenti ir apstiprināti vai realizēti divi un vairāk projekta iesniegumi ELFLA fonda SVVA stratēģijas īstenošanas perioda 2014-2020 ietvaros un pārejas periodā	0	
2.3.	Projekta sagatavotība, pamatojums, loģisks plānojums, projekta inovācijas un ilgtspējas pamatojums	Projektā skaidri aprakstīta: • uzņēmuma esošā situācija, • projektam izvirzīti ilgtermiņa un īstermiņa mērķi, kas ir konkrēts, reāls, sasniedzams un izmērāms; • aprakstīti aktivitātēm nepieciešamie resursi un ieguldījumi, • pārdomāti izstrādātas projekta aktivitātes (darbības), kas pierāda projekta mērķa sasniegšanu; • iesniegumā pamatota projekta inovācija vai jauninājums; 5 punktus iegūst ja projektā ir aprakstīti visi iepriekš minētie punkti.	5	A.1. A.2. B.1. B.2. B.7. B.8. B.9. B.10.
		Projektā skaidri aprakstīta: • uzņēmuma esošā situācija, • projektam izvirzīti ilgtermiņa un īstermiņa mērķi, kas ir konkrēts, reāls, sasniedzams un izmērāms; • aprakstīti aktivitātēm nepieciešamie resursi un ieguldījumi, • pārdomāti izstrādātas projekta aktivitātes (darbības), kas pierāda projekta mērķa sasniegšanu; • aprakstā nav pamatota vai paredzēta projekta inovācija vai jauninājums;	3	

		Projektā nepilnīgi aprakstīta: • nav, vai nepilnīgi aprakstīta uzņēmuma esošā situācija, • nav, vai nepilnīgi aprakstīti izvirzītie ilgtermiņa un īstermiņa mērķi, vai arī tie nav konkrēti, reāli, sasniedzami un izmērāmi; • nav vai aprakstīti aktivitātēm nepieciešamie resursi un ieguldījumi, • nav pārdomāti izstrādātas projekta aktivitātes (darbības), kas pierāda projekta mērķa sasniegšanu; • aprakstā nav pamatota vai paredzēta projekta inovācija vai jauninājums;	1	
2.4.	Atbalsta pretendenta darbība reģistrēta VRG darbības teritorijā Obligāta prasība fiziskām personām iesniegt PMLP izziņu par deklarēto dzīvesvietu.	Fiziska persona – uz projekta iesniegšanas brīdi IR deklarēta vismaz 12 mēnešus , VRG darbības teritorijā un ir jāiesniedz PMLP izziņa par deklarēto dzīvesvietu, juridiskās personas juridiskā adrese vai struktūrvienība uz projekta iesniegšanas brīdi IR reģistrēta vismaz 12 mēnešus VRG darbības teritorijā	1	Fiziskai personai – jāiesniedz PMLP izziņa par deklarēto dzīvesvietu
		Fiziska persona uz projekta iesniegšanas brīdi nav deklarēta, vai ir deklarēta mazāk kā 12 mēnešus VRG darbības teritorijā, vai arī tā nav iesniegusi izziņu , juridiskās personas juridiskā adrese vai struktūrvienība – līdz projekta iesniegšanai NAV reģistrēta, vai ir reģistrēta mazāk kā 12 mēnešus VRG darbības teritorijā	0	
2.5.	Skaidri definēts mērķa tirgus un veikta tirgus izpēte Obligāta prasība- pievienot dokumentāciju par tirgus izpēti.	Aprakstīts produkta/ pakalpojuma noieta tirgus (veikta tirgus izpēte, norādīts potenciālo pircēju loks, norādīta informācija, kā tiks popularizēts produkts/ pakalpojums (ir iesniegta dokumentācija par tirgus izpēti)	2	B.2.3. D Tirgus izpētes dokumentācij a
		Daļēji aprakstīts saražotās produkta/pakalpojuma noieta tirgus, daļēji veikta tirgus izpēte, norādīts potenciālais pircēju loks, norādīta neliela informācija kā tiks popularizēts produkts /pakalpojums; (nav iesniegta dokumentācija par tirgus izpēti)	1	
		Mērķa tirgus apraksts nav sniegts, nav aprakstīts saražotās produkcijas/pakalpojuma noieta tirgus, nav veikta tirgus izpēte. Nav sniegta informācija par produkta/pakalpojuma popularizēšanu	0	
2.6.	Projekta budžets	Projekta budžetā plānotās izmaksas ir pamatotas un orientētas uz mērķa sasniegšanu	2	B.1. B.2.

		Projekta budžetā plānotās izmaksas ir daļēji pamatotas un daļēji orientētas uz plānotā mērķa sasniegšanu	1	B.3. B.8. B.9. C1 C2
		Projekta budžetā plānotās izmaksas nav pamatotas un/vai orientētas uz plānotā mērķa sasniegšanu	0	
2.7.	Risku izvērtējums projekta īstenošanas un uzraudzības periodā. Obligāta prasība-pievienot dokumentāciju par risku izvērtējumu.	Projekta iesniegumā ir veikts iespējamo risku izvērtējums projekta īstenošanas un uzraudzības periodā un aprakstīti pasākumi identificēto risku novēršanai vai samazināšanai	2	B.2.4. D Risku izvērtējuma dokuments
		Projekta iesniegumā nepilnīgi veikts iespējamo risku izvērtējums un/vai nav aprakstīti pasākumi identificēto risku novēršanai vai samazināšanai	1	
		Nav veikts iespējamo risku izvērtējums	0	
2.8.	Projekta darbības virziens (punkti summējas)	Ražošana	3	A, B.1., B.2., B.5., B.6., C
		Pakalpojums	1	
2.9.	Atbalsta pretendenta apgrozījums pēdējā noslēgtā gadā pirms projekta iesniegšanas	Atbalsta pretendenta apgrozījums pēdējā noslēgtā gadā pirms projekta iesniegšanas līdz 70 000,00 euro	3	A
		Atbalsta pretendenta apgrozījums pēdējā noslēgtā gadā pirms projekta iesniegšanas no 70 000,00 euro līdz 150 000,00 euro	1	
3. Specifiskie kritēriji				
3.1.	Plānots kopprojekts	Projekts ir kopprojekts (saskaņā ar MK noteikumiem)	3	A
		Projekts nav kopprojekts (saskaņā ar MK noteikumiem)	0	
3.2.	Moderno tehnoloģiju pielietošana ¹	Projektā plānots ieviest un/vai izmantot modernās tehnoloģijas, projekta iesniegumā aprakstīts, kādas modernās tehnoloģijas plānots ieviest un kā tās palielinās projekta mērķu sasniegšanu	3	B.1., B.2., B.5., B.6., B.7., B.8., B.10.
		Projektā paredzēta iekārtu un tehnoloģiju uzstādīšana, kas nodrošina energoresursu taupība, neaizvietojo not esošās iekārtas	2	
		Projektā nav plānots ieviest un/vai izmantot modernās tehnoloģijas	0	
3.3.	Projekta īstenošanai nepieciešamie resursi (projekta iesniedzēja kapacitāte, materiāli) (Punkti summējas.)	Atbalsta pretendenti un/vai tā piesaistītajiem speciālistiem ir nepieciešamās zināšanas, pieredze jomā kurā tiek īstenots projekts. (1 punkts tiek piešķirts, ja atbalsta pretendents iesniedz apliecinājumus dokumentus , piem. CV, izglītības dokuments , kursu apliecība u.t.t., kas apliecina pretendenta zināšanas un pieredzi jomā kurā tiek īstenots projekts)	1	A.1. A.2. B.1. B.2.

		Ja atbalsta pretendents neiesniedz apliecinājumus dokumentus , piem. CV, izglītības dokuments , kursu apliecība u.t.t., kas apliecina pretendenta zināšanas un pieredzi jomā kurā tiek īstenots projekts	0	D- 13. Citi dokumenti
		Projekta īstenošanai ir nepieciešamie materiāli resursi projekta īstenošanai (piem. projekta ietvaros ir plānota būvniecība, bet atbalsta pretendenta rīcībā ir nepieciešamās iekārtas ražošanas uzsākšanai vai pakalpojumu sniegšanai)	1	
		Projekta īstenošanai nav nepieciešamie materiāli resursi projekta īstenošanai (piem. projekta ietvaros ir plānota būvniecība, bet atbalsta pretendenta rīcībā nav nepieciešamās iekārtas ražošanas uzsākšanai vai pakalpojumu sniegšanai)	0	
3.4.	Sadarbība un kooperācija	Projektā ir plānota un aprakstīta sadarbība ar citiem nozares pārstāvjiem, vai arī starp-nozaru sadarbība VRG teritorijas ietvaros vai ārpus tās, t.sk. kooperācijas rezultātā iespējamā saimnieciskās darbības augstāka efektivitāte	1	B.1. B.2.
		Projektā nav plānota un aprakstīta sadarbība ar citiem nozares pārstāvjiem, vai arī starp-nozaru sadarbība VRG teritorijas ietvaros , t.sk. kooperācijas rezultātā iespējamā saimnieciskās darbības augstāka efektivitāte	0	
3.5.	Projekts īstenots lauku teritorijā	Projektu plānots īstenot tālāk par 5km no pagasta centra ²	2	B.3.
		Projektu plānots īstenot pagasta centrā vai līdz 5km no pagasta centra	1.5	
		Projektu plānots īstenot līdz 5km no novada centra	1	
		Projektu plānots īstenot novada centrā	0.5	
3.6.	Eksporta potenciāls (iesniedz aprakstu par sasniedzamajiem rādītājiem plānotā eksporta jomā)	Projektā aprakstīts, vai un kā projekta rezultātā tiks paaugstināts pretendenta ražotās preces vai sniegtā pakalpojuma eksporta potenciāls (iesniedz aprakstu par sasniedzamajiem rādītājiem plānotā eksporta jomā)	2	A.1. B.1. B.2.
		Projektā daļēji aprakstīts, vai un kā projekta rezultātā tiks paaugstināts pretendenta ražotās preces vai sniegtā pakalpojuma eksporta potenciāls	1	
		Projektā nav paredzēts eksports	0	
3.7.	Pašu finansiālais ieguldījums projekta īstenošanā	Līdzfinansējuma daļa ir vismaz 20% lielāka par minimāli pieļaujamo	5	B.9. C
		Līdzfinansējuma daļa ir līdz 20% lielāka par minimāli pieļaujamo	2	
		Līdzfinansējuma daļa ir vienāda ar minimāli pieļaujamo	0	
3.8.	Projekta attiecināmo izmaksu apjoms Aprēķins pielietojot formulu: $P = 1 - \frac{A}{B}$ P – iegūto punktu skaits;	Jo mazāka projekta attiecināmo izmaksu summa, jo lielāks punktu skaits....	0,99-0	B.8. B.9.

	A – Projektā paredzētā attiecināmo izmaksu summa; B – Rīcībā maksimālā attiecināmo izmaksu summa.			
PAPILDUS specifiskais kritērijs vienādu punktu iegūšanas gadījumā:				
1.kārtas projektiem	Atbilstība specifiskajiem kritērijiem	0.01 punktu saņem pretendents, kurš saņēmis augstāku punktu kopsummu 8 (astoņos) specifiskajos kritērijos	n/a	

Maksimālais iespējamais punktu skaits: **46,99**

Minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai: **23**

2.stratēģiskā mērķa sasniegšanai iesniegto projektu vērtēšanas kritēriji - TABULA 10

Nr.p.k.	Kritēriju grupa	Kritērijs	Vērtējums / Punkti	Projekta iesnieguma attiecīgā sadaļa
Fonds: ELFLA Stratēģiskais mērķis 2: Dzīvošana (SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES VEICINĀŠANA) Rīcība 2.1. - Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība) Rīcība 2.2. - Apkārtojās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana Rīcība 2.3. - Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)				
1. Projekta atbilstība SVVA stratēģijai				
1.1.	Projekts atbilst SVVA stratēģijas mērķim un ir saskaņā ar rīcības plānā noteikto rīcību un VRG darbības teritoriju	- Atbilst (1 punkts) - Neatbilst (<i>Projekti, kas neatbilst vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai un VRG darbības teritorijai, tālāk netiek vērtēti</i>) (0 punkti)	10	Projekta iesniegums kopumā
2. Vispārējie kritēriji				
2.1.	Projekta iesniegumam pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti	Projekta iesniegumam pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti – t.sk. ja projektā ir plānota būvniecība/pārbūve/ierīkošana, novietošana/atjaunošana/ būves restaurācija , uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi ir jau izstrādāts un vietējā būvvaldē saskaņots būvprojekts (ar atzīmi būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi), vai paskaidrojuma raksts, vai apliecinājuma karte ar būvvaldes atzīmi par būvniecības ieceres akceptu (t.i. atbilstošā nepieciešamā dokumentācija saskaņā ar LR likumdošanas prasībām), un jau ir veikta iepirkuma procedūra	5	D1

		Projekta iesniegumam pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti – t.sk. ja projektā ir plānota būvniecība/pārbūve/ierīkošana, novietošana/atjaunošana/, būves restaurācija uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi ir jau izstrādāts un vietējā būvvaldē saskaņots būvprojekts (ar atzīmi būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi), vai paskaidrojuma raksts, vai apliecinājuma karte ar būvvaldes atzīmi par būvniecības ieceres akceptu (t.i. atbilstošā nepieciešamā dokumentācija saskaņā ar LR likumdošanas prasībām), taču nav vēl veikta iepirkuma procedūra	3	
		Projekta iesniegumam nav pievienoti visi nepieciešamie pavaddokumenti	0	
2.2.	Atbalsta pretendenta apstiprināto un realizēto projekta iesniegumu skaits ELFLA fonda SVVA stratēģijas īstenošanas perioda 2014-2020 ietvaros un pārejas periodā	Atbalsta pretendents iepriekš nav realizējis projektus ELFLA fondā SVVA stratēģijas īstenošanas periodā 2014.-2020. ietvaros un pārejas periodā	3	A3
		Atbalsta pretendentam ir apstiprināts vai realizēts viens projekta iesniegums ELFLA fonda SVVA stratēģijas īstenošanas perioda 2014-2020 ietvaros un pārejas periodā	1	
		Atbalsta pretendentam ir apstiprināti vai realizēti divi un vairāk projekta iesniegumi ELFLA fonda SVVA stratēģijas īstenošanas perioda 2014-2020 ietvaros un pārejas periodā	0	
2.3.	Projekta sagatavotība, pamatojums, loģisks plānojums, projekta inovācijas un ilgtspējas pamatojums	Projektā skaidri aprakstīta: • uzņēmuma esošā situācija, • projektam izvirzīti ilgtermiņa un īstermiņa mērķi, kas ir konkrēts, reāls, sasniedzams un izmērāms; • aprakstīti aktivitātēm nepieciešamie resursi un ieguldījumi, • pārdomāti izstrādātas projekta aktivitātes (darbības), kas pierāda projekta mērķa sasniegšanu; • iesniegumā pamatota projekta inovācija vai jauninājums; • aprakstīts, kā projekta rezultāti tiks uzturēti, attīstīti tālāk un izmantoti atbilstoši plānotajam mērķim pēc projekta īstenošanas, Projektā skaidri aprakstīta: • uzņēmuma esošā situācija,	5	A.1. A.2. B.1. B.2. B.7. B.8. B.9. B.10.

		• projektam izvirzīti ilgtermiņa un īstermiņa mērķi, kas ir konkrēts, reāls, sasniedzams un izmērāms; • aprakstīti aktivitātēm nepieciešamie resursi un ieguldījumi, • pārdomāti izstrādātas projekta aktivitātes (darbības), kas pierāda projekta mērķa sasniegšanu; • aprakstā nav pamatota vai paredzēta projekta inovācija vai jauninājums; • aprakstīts, kā projekta rezultāti tiks uzturēti, attīstīti tālāk un izmantoti atbilstoši plānotajam mērķim pēc projekta īstenošanas,	3	
		Projektā nepilnīgi aprakstīta: • nav, vai nepilnīgi aprakstīta uzņēmuma esošā situācija, • nav, vai nepilnīgi aprakstīti izvirzītie ilgtermiņa un īstermiņa mērķi, vai arī tie nav konkrēti, reāli, sasniedzami un izmērāmi; • nav vai aprakstīti aktivitātēm nepieciešamie resursi un ieguldījumi, • nav pārdomāti izstrādātas projekta aktivitātes (darbības), kas pierāda projekta mērķa sasniegšanu; • aprakstā nav pamatota vai paredzēta projekta inovācija vai jauninājums; nav vai nepilnīgi aprakstīts, kā projekta rezultāti tiks uzturēti, attīstīti tālāk un izmantoti atbilstoši plānotajam mērķim pēc projekta īstenošanas	1	
2.4.	Atbalsta pretendenta darbība reģistrēta VRG darbības teritorijā. Obligāta prasība fiziskām personām iesniegt PMLP izziņu par deklarēto dzīvesvietu.	Fiziska persona – uz projekta iesniegšanas brīdi IR deklarēta , un projekta īstenošanas un uzraudzības laikā jābūt deklarētai VRG darbības teritorijā un ir jāiesniedz PMLP izziņa par deklarēto dzīvesvietu. Juridiskās personas juridiskā adrese vai struktūrvienība uz projekta iesniegšanas brīdi IR reģistrēta un projekta īstenošanas un uzraudzības laikā JĀBŪT reģistrētai VRG darbības teritorijā	1	Fiziskai personai – jāiesniedz PMLP izziņa par deklarēto dzīvesvietu
		Fiziska persona – uz projekta iesniegšanas brīdi nav deklarēta VRG darbības teritorijā, vai arī tā nav iesniegusi izziņu, juridiskās personas juridiskā adrese vai struktūrvienība – uz projekta iesniegšanu nav reģistrēta VRG darbības teritorijā	0	

2.5.	Projekta budžets	Projektā plānotās iegādes ir sasistītas un pamatotas ar projekta mērķi	2	B.1. B.2. B.8. B.9. B.10.
		Projektā plānotās iegādes daļēji ir sasistītas un pamatotas ar projekta mērķi	1	
		Projektā plānotās iegādes nav sasistītas un pamatotas ar projekta mērķi.	0	
2.6.	Risku izvērtējums projekta īstenošanas un uzraudzības periodā Obligāta prasība – pievienot dokumentāciju par risku izvērtējumu	Projekta iesniegumā ir veikts iespējamo risku izvērtējums pēc būtības un aprakstīti pasākumi identificēto risku novēršanai vai samazināšanai gan projekta īstenošanas, gan uzraudzības periodā	3	B.2. D Risku izvērtējuma dokuments
		Projekta iesniegumā nepilnīgi veikts iespējamo risku izvērtējums un/vai nav aprakstīti pasākumi identificēto risku novēršanai vai samazināšanai	1	
		Projekta iesniegumā nav veikts iespējamo risku izvērtējums	0	
3. Specifiskie kritēriji				
3.1.	Esošo resursu ilgtspējīga izmantošana	Projekta aktivitātes tiek īstenotas telpās vai izmantojot materiāli tehnisko bāzi, kas izveidota vai uzlabota iepriekšējā plānošanas periodā, vienlaicīgi ar attiecīgo projektu ir sasniegts mērķi	2	A.1. A.2. B.1. B.2.
		Projektā tiek veidota jauna infrastruktūra, iegādāta materiāli tehniskā bāze vai objekts, organizētas sabiedriskās aktivitātes, neizmantojot iepriekšējā periodā radīto infrastruktūru vai objektu	1	
3.2.	Kultūrvēsturiskā (materiālā un/vai nemateriālā) vai dabas mantojuma saglabāšana un popularizēšana	Projekta rezultātā tiks saglabāts, atjaunots, attīstīts un popularizēts vietējais materiālais un/vai nemateriālais kultūrvēsturiskais vai dabas mantojums	1	B.2.
		Projekta aktivitātes un rezultāti neskar vietējo materiālo vai nemateriālo kultūrvēsturisko vai dabas mantojumu	0	
3.3.	Moderno tehnoloģiju pielietošana ⁴³	Projektā plānots ieviest un/vai izmantot modernās tehnoloģijas, projekta iesniegumā aprakstīts, kādas modernās tehnoloģijas plānots ieviest un kā tās palielinās projekta mērķu sasniegšanu	3	B.1., B.2., B.5., B.6., B.7., B.8., B.10.
		Projektā paredzēta iekārtu un tehnoloģiju uzstādīšana, kas nodrošina energoresursu taupību	2	
		Projektā nav plānots ieviest un/vai izmantot modernās tehnoloģijas	0	

⁴³Skat. termina "modernās tehnoloģijas" skaidrojumu stratēģijas 2.3. sadaļā. Projektā ieviestā vai izmantotā modernā tehnoloģija var vienlaicīgi būt arī projekta inovācija vai jauninājums (kas tiks vērtēta 3.3.kritērijā). Taču, ja šo moderno tehnoloģiju NVO vai pašvaldība jau izmantojusi līdz projekta iesniegšanai, tad tā vairs nebūs inovācija vai jauninājums konkrētajam Pretendentam, un pretendents punktu saņems tikai 3.4 kritērijā.

3.4.	Projekta īstenošanai ir nepieciešamie resursi (projekta iesniedzēja kapacitāte, materiāli) Punkti summējas	Atbalsta pretendents ir nepieciešamās zināšanas, pieredze jomā kurā tiek īstenots projekts. (1punkts tiek piešķirts, ja atbalsta pretendents iesniedz apliecinājumus dokumentus , piem. CV, izglītības dokuments , kursu apliecība u.t.t., kas apliecina pretendenta zināšanas un pieredzi jomā kurā tiek īstenots projekts)	1	A.1. A.2. B.1. B.2. D- 13. Citi dokumenti
		ja atbalsta pretendents neiesniedz apliecinājumus dokumentus , piem. CV, izglītības dokuments , kursu apliecība u.t.t., kas apliecina pretendenta zināšanas un pieredzi jomā kurā tiek īstenots projekts	0	
		Projekta īstenošanai ir nepieciešamie materiāli resursi projekta īstenošanai (piem. projekta ietvaros ir plānota būvniecība, bet atbalsta pretendenta rīcībā ir nepieciešamās iekārtas ražošanas uzsākšanai vai pakalpojumu sniegšanai)	1	
		Projekta īstenošanai nav nepieciešamie materiāli resursi projekta īstenošanai (piem. projekta ietvaros ir plānota būvniecība, bet atbalsta pretendenta rīcībā nav nepieciešamās iekārtas ražošanas uzsākšanai vai pakalpojumu sniegšanai)	0	
3.5.	Projekts īstenots lauku teritorijā	Projektu plānots īstenot tālāk par 5km no pagasta/novada centra ⁵⁴	2	B.7.
		Projektu plānots īstenot pagasta centrā vai 5km rādiusā ap pagasta centru	1.5	
		Projektu plānots īstenot 5km rādiusā ap novada centru	1	
		Projektu plānots īstenot novada centrā	0.5	
3.6.	Projekta attiecināmo izmaksu apjoms Aprēķins pielietojot formulu: $P = 1 - \frac{A}{B}$ P – iegūto punktu skaits; A – Projektā paredzētā attiecināmo izmaksu summa; B – Rīcībā maksimālā attiecināmo izmaksu summa.	Jo mazāka projekta attiecināmo izmaksu summa, jo lielāks punktu skaits	0,99-0	B.8. B.9.
PAPILDUS specifiskais kritērijs vienādu punktu iegūšanas gadījumā:				
1.kārtas projektiem	Atbilstība specifiskajiem kritērijiem	0.01 punktu saņem pretendents, kurš saņēmis augstāku punktu kopsummu 6 (sešos) specifiskajos kritērijos	n/a	

⁵⁴5 km attālums vai rādiuss tiek rēķināts tuvākais piebraucamais ceļš, par pagasta/novada centru uzskatot attiecīgās pašvaldības administratīvo ēku vai pagastmāju.

Maksimālais iespējamais punktu skaits **29,99**

Minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai: **15**

Projektu izvērtēšanu veic Projektu vērtēšanas komisija. Tās izveide, funkcijas, pienākumi un atbildība noteikta projektu Vērtēšanas komisijas nolikumā (skat. Pielikumu P4). Vērtēšanas komisija 1 mēneša laikā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas termiņa beigām izvērtē projektu atbilstību vietējai attīstības stratēģijai, atbilstoši katram projektu vērtēšanas kritērijam piešķirot noteiktu punktu skaitu. Projektu vērtēšanas kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršanas procedūra sīkāk aprakstīt Pielikumā P4.

Kārtība kādā tiek vērtēti iesniegtie projekta pieteikumi t.sk. interešu konflikta novēršana

Atbalsta pretendenti, ņemot vērā konkrētajā SVVA stratēģijā noteiktos mērķus un rīcības, izstrādā projekta iesniegumu un iesniedz to biedrībā “Preiļu rajona partnerība”.

Visi iesniegtie projektu iesniegumi tiek reģistrēti, piešķirot tiem identifikācijas numuru.

Vērtēšanas komisija 1 mēneša laikā pēc projektu iesnieguma pieņemšanas termiņa beigām izvērtē katra projekta atbilstību SVVA stratēģijai atbilstoši katram projektu vērtēšanas kritērijam, piešķirot noteiktu punktu skaitu.

Visi projektu iesniegumi tiek izvērtēti pēc SVVA stratēģijā atbilstošai konkrētajai rīcībai noteiktiem vērtēšanas kritērijiem. Par katru kritēriju, kas nosaka projekta atbilstību stratēģijai un atbilstošai rīcībai, tiek piešķirts noteikts punktu skaits no 0 līdz 5 (ja konkrētajā kritērijā nav noteiktas citas robežas). Projekta iesniegumam piešķirtie vērtētāju punkti tiek saskaitīti, aprēķināts vidējais punktu skaits, kas veido projekta iesniegumam piešķirto punktu summu.

Projektu vērtēšanu veic projektu vērtēšanas komisija 3-5 dalībnieku sastāvā, kuru ievēl biedrības padome.

Katru projektu izvērtē ne mazāk kā 3 komisijas locekļi. Katrs projekta vērtētājs vērtē projektu individuāli. Atbildīgā persona veic projektu iesniegumu vērtējumu apkopojumu.

Projekta iesnieguma kopējo punktu skaitu iegūst, saskaitot kopā visu vērtētāju projekta vērtējuma kopsummas, tad no šīs iegūtās kopsummas izrēķina vidējo aritmētisko punktu skaitu. Projektu vērtēšanas komisija, atbilstoši vērtēšanas komisijas nolikumam (pielikums Nr. 2) sagatavo lēmumprojektu izskatīšanai LEADER Projektu atbilstības SVVA stratēģijai lēmuma pieņemšanas padomes

(turpmāk- SVVA Padome), sēdē, kas darbojas uz biedrības “Preiļu rajona partnerība” LEADER Projektu atbilstības SVVA stratēģijai lēmuma pieņemšanas padomes nolikuma pamata.

Lēmumu par projekta atbilstību biedrības „Preiļu rajona partnerība” darbības teritorijas SVVA stratēģijai, pamatojoties uz Vērtēšanas komisijas lēmumprojektu, pieņem biedrības SVVA padome.

Interesu konflikta nepieļaušanas nolūkos visiem VRG padomes, SVVA padomes un vērtēšanas komisijas locekļiem tiek noteiktas interešu teritorijas un organizācija, uzņēmumi. Tas tiek noteikts uzsākot katras kārtas projektu vērtēšanu. Pirms katrā rīcībā iesniegto projektu vērtēšanas, vērtēšanas komisijas loceklis aizpilda deklarāciju par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu, apstiprinot, ka viņš nav ieinteresēts rīcības ietvaros iesniegto projektu vērtējumā. Tie projektu vērtēšanas komisijas locekļi, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumā, to norāda deklarācijas II daļā, un, attiecīgā projekta iesnieguma vērtēšanā nepiedalās, kā arī nevērtē projektu pieteikumu, kas iesniegti attiecīgās kārtas konkrētajā rīcībā. Iesniegtos projektu iesniegumus vērtē katrs vērtēšanas komisijas loceklis atsevišķi.

Pēc projektu iesniegumu izvērtēšanas biedrības „Preiļu rajona partnerība” **SVVA Padome apstiprina katru projektu**, SVVA stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai atsevišķi.

Izveido projektu sarakstu, sarindojot projektu iesniegumus pēc iegūto punktu skaita, dilstošā secībā un sagatavo atzinumus, kurus paraksta biedrības paraksttiesīgā persona. Projektu sarakstā norāda informāciju par katru rīcību atsevišķi – rīcībai izsludināto publisko finansējuma apmēru eiro, atbalsta pretendenta nosaukumu, projekta nosaukumu, projekta īstenošanas vieta (mazākā teritoriālā vienība), projekta iesnieguma publisko finansējumu, projekta iesniegumam piešķirto punktu skaitu.

Pieņemot lēmumu, SVVA padomes loceklim, kuram ir interese kāda projekta realizēšanā, nepiedalās lēmuma pieņemšanā par konkrēto projektu un attiecīgās kārtas konkrētajā rīcībā iesniegtajiem projektiem. Personas, kuras nepiedalās lēmuma pieņemšanā, norāda sēdes protokolā. SVVA Padomes sēdes protokolā norāda personas, kas piedalās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, kā arī informāciju par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu.

Projektiem, kas atbilst vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā noteiktajai rīcībai un ir saņēmuši rīcībai noteikto minimālo punktu skaitu sagatavo pozitīvu lēmumu un nosūta to atbalsta pretendenta(katram projektam atsevišķi).

Ia vietējā rīcības grupa sniedz negatīvu lēmumu, tā norāda pamatotu noraidīšanas iemeslu un paziņo to atbalsta pretendenta.

Projektu vērtēšanas dokumentāciju: Projektu sarakstu, projektu lēmumus, SVVA Padomes sēdes protokola (kurā norāda personas, kas piedalās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, kā arī informāciju par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu) izrakstu kopā ar projektu iesniegumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem 1 mēneša laikā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas termiņa beigām **iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā**,

Lēmumu par projekta iesnieguma atbilstību vietējās attīstības stratēģijai un par publiskā finansējuma pietiekamību paraksta vietējās rīcības grupas paraksttiesīgā persona.

Vietējās rīcības grupas lēmumu var apstrīdēt mēneša laikā pēc tā stāšanās spēkā, iesniedzot iesniegumu vietējās rīcības grupas lēmēj institūcijas vadītājam. Vietējās rīcības grupas lēmēj institūcijas vadītāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

SVVA stratēģijas īstenošanas procesā tiks veikti sekojoši novērtēšanas pasākumi - īstenošanas uzraudzība tiks veikta 2 līmeņos:

Tabula 11: Stratēģijas īstenošanas uzraudzība plāns

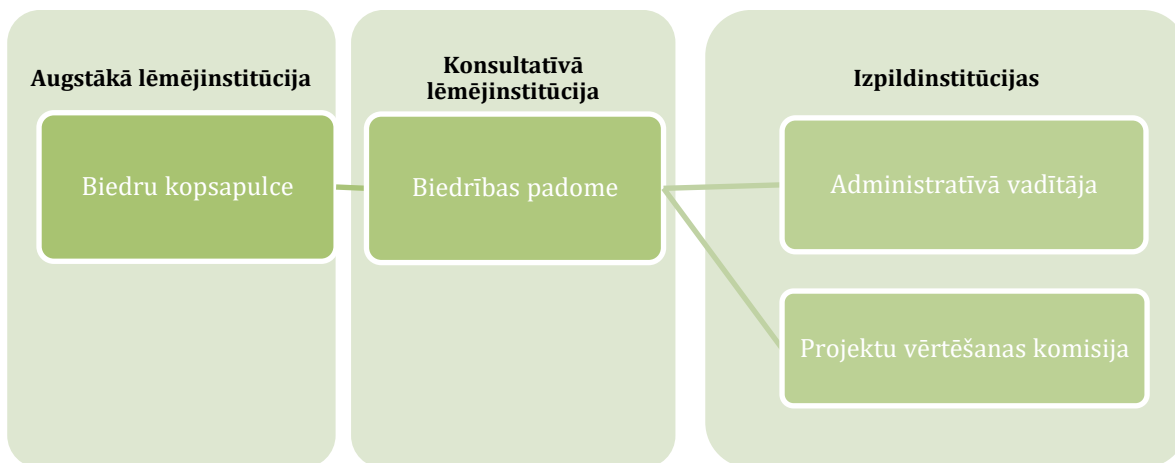
Uzraudzības veids	Uzraudzības regularitāte	Uzraudzības saturs
Pastāvīga uzraudzība	1 reizi gadā (līdz nākošā gada 30.jūnijam)	- Ietver regulāru datu apkopošanu saistībā ar stratēģijas īstenošanu un 3.3. sadaļā minēto rīcību ieviešanas rezultatīvo rādītāju (t.sk. kas izriet no projektu iesniedzēju rezultātu definīcijas) uzraudzību un apkopošanu (ko nodrošina VRG administratīvā vadītāja, nepieciešamības gadījumā piesaistot palīgspēkus), izmantojot projektu iesniegumos iekļauto informāciju, ikgada pārskatos no projektu ieviešējiem saņemto informāciju, kā arī klātienē projektu realizācijas vietu apmeklējumos iegūto informāciju. Pastāvīgās uzraudzības rezultātā iespējams VRG PRP Padomes lēmums par grozījumu nepieciešamību SVVA stratēģijas dokumentā un/vai ieviešanas procedūrā. - Bez tam tiek apkopota informācija par publicitātes pasākumu nodrošināšanu, ko nodrošina 1) projektu ieviešēji un 2) VRG (TV sižeti, preses relīzes, radio sižeti, bukleti, info lapas). - Atsevišķi tiks uzskaitīti projekti, kuri sniedz ieguldījumu šādos horizontālajos mērķos: ➤ Inovācijas, jauninājumi un modernās tehnoloģijas ➤ Vide un klimats ➤ Sociāli mazaizsargāto personu iesaiste ➤ Sadarbība un kooperācija (t.sk. kopprojekti) ➤ Vietējā kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšana
Periodiska paplašināta novērtēšana	2018.gadā (starp-novērtējums) un 2020.gadā (noslēguma izvērtējums) Un 2022.gadā (gala izvērtējums)	Ietver stratēģijas īstenošanas izvērtēšanu un efektivitātes novērtēšanu (t.sk. vērtējumu par Stratēģijas īstenošanas rezultātiem - īslaicīga ietekme un ilgtermiņa ietekme), 2.2.sadaļā minēto stratēģisko novērtējuma rādītāju apzināšanu, turpmākās darbības stratēģijas īstenošanai nepieciešamo korektīvo vai profilaktisko pasākumu veikšanu, adaptējot stratēģijas rīcības plānu mainīgajiem VRG teritorijas attīstības apstākļiem. Stratēģisko novērtējuma rādītāju ieguvei tiek izmantotas publiskās datu bāzes - Centrālās statistikas pārvaldes, Pilsonības un migrācijas pārvaldes, NVA un Lursoft datu bāzes, kā arī vietējo pašvaldību veiktie attīstības programmu monitoringa ziņojumi. Paplašināts teritorijas attīstības analīzes mērķis ir izvērtēt SVVA stratēģijas ietekmi uz teritorijas attīstību un noteikt dzīves kvalitātes uzlabojumus, kā arī secināt, kā VRG stratēģijas īstenošanas rezultāti sniedz ieguldījumu visu vietējo pašvaldību attīstības programmu īstenošanā, Latgale stratēģijas 2030, Latgales attīstības programmas 2010-2017 un NAP 2014-2020 ieviešanā. 2022. gadā tiks veikts gala izvērtējums, ievērojot pārejas perioda investīcijas un jaunās sasniedzamās vērtības.

Ar uzraudzības rādītājiem regulāri tiek iepazīstināta PRP padome, un tie tiek publicēti biedrības mājas lapā www.preilupartneriba.lv

4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija

Administratīvais darbs SVVA stratēģijas īstenošanai tiks organizēts, izmantojot VRG "Preiļu rajona partnerība" esošos cilvēkresursus, kuri iepriekšējā plānošanas periodā guvuši ievērojamu pieredzi un zināšanas, lai spētu kvalitatīvi un efektīvi nodrošināt stratēģijas īstenošanu 2015.-2020.gada periodā.

Stratēģijas ieviešanas organizācijā galvenās iesaistītās institūcijas:

Attēls 8: Biedrības "Preiļu rajona partnerība" pārvaldes struktūra

Partnerības augstākā lēmēj institūcija ir **biedru kopsapulce**. Kopsapulcē ir tiesīgi piedalīties visi partnerības biedri personīgi vai statūtos noteiktajā kārtībā pilnvarojot savu pārstāvi.

Partnerības **Padome** ir Kopsapulces ievēlēta konsultatīva lēmēj institūcija. Padome tiek ievēlēta uz pieciem gadiem un sastāv no ne vairāk kā 15 Padomes locekļiem, ievērojot partnerības principu, kas paredz, ka no katra sektora: uzņēmējdarbības, pašvaldības un NVO, tiek ievēlēti ne vairāk kā 5 locekļi. Padome ievēl priekšsēdētāju un sadala savus pienākumus Padomes locekļu starpā.

Partnerības **izpildinstitūcija** ir padomes ievēlēts administratīvais vadītājs, kas vada un pārstāv Partnerību. Administratīvais vadītājs organizē partnerības darbu, nodrošina Biedru kopsapulces un Padomes lēmumu izpildi, kā arī pārstāv Partnerību visās institūcijās.

Partnerības mērķa un uzdevumu īstenošanā var piedalīties arī personas, kas nav Partnerības biedri. Šādas personas, pamatojoties uz Koordinators lēmumu, var līdzdarboties Partnerības darbībā kā atbalstītāji, ar tiesībām piedalīties Partnerības Kopsapulcē bez balsstiesībām.

SVVA stratēģija praktiski tiek īstenota atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā atbilstoši LR normatīvajiem aktiem un MK noteikumiem nr.590 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" (izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5. panta ceturto daļu, Rīgā 2015. gada 13.oktobrī). Projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas tiek izsludinātas vismaz 1 reizi gadā saskaņā ar rīcības plānu.

Komunikācijas pasākumi mērķtiecīgi plānoti 2 virzienos:

- **Iekšējā komunikācija** (saziņa stratēģijas ieviešanas organizācijā galveno iesaistīto institūciju un pušu starpā, izmantojot e-pastus, telefonisko saziņu, klātienes tikšanās un diskusijas)

- **Ārējā komunikācija** (saziņa ar stratēģijas mērķu sasniegšanā iesaistītajiem potenciālajiem projektu īstenotājiem un ieviesto projektu autoriem, izmantojot drukātos medijus, informācijas ievietošanu Internetā (VRG un vietējo pašvaldību mājas lapās), individuālas klātienes tikšanās un konsultācijas, informatīvus seminārus utml.)

VRG „Preiļu rajona partnerība” darbības un stratēģijas ieviešanas organizāciju raksturo:

- Sadarbības partneru neformālas tikšanās un neformālas izglītības pasākumi: „Preiļu rajona partnerības” pārstāvji tiekas ne retāk kā reizi divos mēnešos informatīvās sanāksmēs, semināros, apmācībās un cita veida informācijas apmaiņas pasākumos;
- Plaša sabiedrības grupu iesaistīšana: VIG cieši sadarbojas ar pašvaldībām, skolām, Lauku atbalsta dienestu, konsultantiem u.c. sadarbības partneriem; vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanā un ieviešanā, „Preiļu rajona partnerība” veic plašu sabiedrības grupu (t.sk. to pilnvarotu pārstāvju) iesaistīšanu, lai nodrošinātu iespējami kvalitatīvāku stratēģijas izstrādi, t.sk. vēlāk nepieciešamos grozījumus, ja tādi nepieciešami;
- Finanšu piesaiste: „Preiļu rajona partnerības” biedru sadarbība, īpaši piesaistot pašvaldības, uzņēmējus, sadarbība ar valsts atbalsta instrumentiem un bankām dod iespēju nodrošināt veiksmīgu pasākumu finansēšanu. Pašvaldībām, bankām un uzņēmējiem ir svarīgi izprast un gūt pārliecību par nepieciešamo resursu vitalitāti un atdevi vietējās attīstības veicināšanā – VIG sniedz šādu pārliecību;
- Atklāta informācijas aprīte un darbību caurskatāmība: VRG nodrošina dažādu interešu sabiedrības grupu un kopienu aktīvu iesaisti lauku attīstības norisēs, kad visi var sniegt ieguldījumu ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai partnerības teritorijā. PRP izmanto piemērotus veidus un darbības atklātas un pieejamas informācijas aprītes procesa nodrošināšanai, lai sekmētu sabiedrības grupu iesaisti pārdomātā un visiem saprotamā veidā.

VRG „Preiļu rajona partnerība” savas darbības un stratēģijas ieviešanas organizācijai izmanto Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam VRG stratēģiju īstenošanai pieejamo finansējumu apakšpasākumā 19.4 „Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana”, kur atbalsts paredzēts a) VRG darbības nodrošināšanas izmaksām, b) VRG teritorijas aktivizēšanas izmaksām (t.sk. īpašām personāla izmaksām). Atbalsta intensitāte līdz 100%.

V Finansējuma sadales plāns un principi

Plānotais finansējuma sadalījums vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai ir neatņemama stratēģijas sastāvdaļa. Grozījumi finansējuma sadales plānā tiks uzskatīti par grozījumiem stratēģijā, kas ietver attiecīgu grozījumu veikšanas procedūru.

Tabula 12: SVVA stratēģijas finansējuma sadalījuma plāns

Nr. p.k.	Stratēģiskais mērķis	Lauku attīstības programmas apakšpasākumā			
		Atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu LAP apakšpasāk umā)	Atbalsta apmērs (euro) līdz 2020.g	Finansējums pārejas periodā 2021. – 2022. gadam	Atbalsta apmērs (euro) KOPĀ līdz 2022.gadam
1.	DARBS UN UZŅĒMĒJDARBĪBA (Ekonomiskās aktivitātes veicināšana)	55,39	1 203 268,90	323 299,62	1526568,52
2.	DZĪVOŠANA (sabiedriskās aktivitātes veicināšana)	44,61	1 014 164,95	215 533,08	1229698,03
	KOPĀ:	100%	2 217 433,85	538 832,70	2756266,55
	t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai	55,39% no ELFLA			

VI Pielikumi

P1 Stratēģijas izstrādes procesa apraksts

SVVA stratēģijas izstrādes process aizsākās ar iepriekšējā perioda stratēģijas (2009.-2013.gadam) izvērtējumu, kas tika balstīts uz teritorijas detalizētu analīzi, ietverot dokumentu analīzi, daļēji strukturētas ekspertu intervijas, darbu ar vietējās kopienas aktīvākajiem pārstāvjiem (NVO, uzņēmējiem, esošajiem vietējās teritorijas attīstības stratēģijas izstrādātājiem un ieviesējiem). Izvērtējums tika veikts Biedrības pasūtītā pētījuma "Biedrības "Preiļu rajona partnerība" vietējās attīstības stratēģijas (VAS) 2009.-2013.gagam ieviešanas izvērtēšana, priekšlikumu izstrāde turpmākajai darbībai" ietvaros, kas atrodams – www.preilupartneriba.lv

Pētījuma un stratēģijas tālākās izstrādes **procesa galvenie soļi**:

1. Statistikas datu apkopošana un analīze (publiskās datu bāzēs un pašvaldībās pieejamā statistiskā informācija)
2. Dokumentu analīze (biedrības un pašvaldību plānošanas dokumentu, likumu, normatīvo aktu, reģionālu un nacionālo plānošanas dokumentu analīze, kā arī elektronisko materiālu analīze)
3. Anketēšana (tika veikta 3 mērķa grupu - iedzīvotāju, uzņēmēju, pašvaldību – anketēšana; kopā saņemtas un izvērtētas 333 anketas, t.sk. 75 anketas, kuras aizpildīja un kurās savu viedokli sniedza projektu ieviesēji)
4. Intervijas un diskusijas fokusa grupās - 14 iedzīvotāju tikšanās – diskusijas, kurās kopā piedalījās 285 dalībnieki (uzņēmēju, iedzīvotāju un nevalstisko organizāciju un pašvaldību pārstāvji)
5. SVID analīze (nosakot 4 kritiskos informācijas elementus - VRG teritorijas kopējās stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas vai iespējamais draudus veiksmīgai tālākai attīstībai - tika formulēti priekšlikumi nākošai stratēģijai un potenciālās rīcības mērķu sasniegšanai)
6. Labākās prakses un gadījumu salīdzinošā analīze (tika iegūtas padziļinātas zināšanas par to, kāpēc konkrētās parādības VRG vietējās attīstības stratēģijas ieviešanā risinājušās tieši tā un ne savādāk; t.sk. nozīmīgs šī procesa aspekts ietvēra apskatu, kā līdzīgas problēmas risinātas citās VRG teritorijās)
7. Apkopotā sabiedrības viedokļa analīzei, teritorijas potenciāla novērtēšanai un rīcību prioritāšu izstrādei vietējai teritorijai daļēji tika pielietotas t.s. EKD (Enterprise Knowledge Development) modelēšanas metodes vadlīnijas, kas ļauj paskatīties uz risināmo jautājumu no dažādiem redzes punktiem un reālās pasaules parādības abstrahēt, strukturēt, kategorizēt, lai rezultātā izveidotu shematiskus modeļus.

VRG "Preiļu rajona partnerība" **biedri**, kuri bija iesaistīti SVVA stratēģijas izstrādē:

Nr.p.k.	Biedrs	Biedra adrese (<i>juridiskā adrese</i>)
Vietējās pašvaldības		
1.	Aglonas novada dome	Somersetas 34, Aglona, Aglonas novads, LV-5304
2.	Vārkavas novada dome	Skolas ielā 5, Vecvārkava, Upmalas pagasts, Vārkavas novads, LV- 5335
3.	Riebiņu novada dome	Saules iela 8, Riebiņi, Riebiņu novads, LV- 5326

4.	Līvānu novada dome	Līvāni, Rīgas iela 77, LV-5316
5.	Preiļu novada dome	Raiņa bulvāris 19, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
Uzņēmumi		
6.	SIA „Cīši gords”	Daugavpils 7, Aglona, Aglonas pagasts, Aglonas novads, LV-5304
7.	SIA “Livani Eko Group”	Draudzības 6, Līvāni, Līvānu novads, LV-5316
8.	SIA „Ēdene LS”	Raiņa bulvāris 15, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
9.	SIA „Olūts”	Līči, Preiļu pagasts, Preiļu nov. LV-5310
10.	Z/S „Vairogs”	Liepu ielā 18a, Galēni, Galēnu pagasts, Riebiņu novads, LV-5311
11.	SIA „Preiļu lauku konsultāciju birojs”	Raiņa bulvāris 21b, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
12.	IK „Krodzinieks”	Sorokina 16, Stabulnieki, Stabulnieku pagasts, Riebiņu novads, LV- 5333
13.	SIA „Lāzers”	Raiņa bulvāris 7, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
14.	SIA „Pie torņa”	Celtnieku 2, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
15.	SIA „Everess V”	Pieniņi, Riebiņu pagasts, Riebiņu nov. LV-5326
16.	ZS „Jaungribolva”	Gribolva, Galēni, Galēnu pagasts, Riebiņu nov. LV-5311
17.	SIA „Vicars”	„Sprindži”, Riebiņu pagasts, Riebiņu novads, LV-5301
18.	SIA „LEVAŽ”	Kooperatīva1, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
Biedrības		
19.	Biedrība „Baznīca-mūsu ciema dvēsele”	„Dzirnavnieki”, Lācupu ciems, Rudzātu pagasts, Līvānu novads, LV-5308
20.	Biedrība „Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centrā”	Liepu iela 2a, Preiļi, Preiļu novads LV-5301
21.	Centrs “Mozaika”	Liepu iela 1, Galēni, Galēnu pagasts, Riebiņu nov. LV-5311
22.	Biedrība „Jaunie spārni”	Liepu iela 4-2, Kastīre, Rušonas pagasts, Riebiņu nov. LV-5329
23.	Preiļu lauksaimnieku apvienība	Raiņa bulvāris 21b, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
24.	Biedrība „Siera Klubs”	J.Pliekšāna 98-39, Jūrmala, LV-2015
25.	Biedrība „Rožupes sabiedriskais centrs”	Skolas iela7, Rožupe, Rožupes pagasts, Līvānu nov., LV-5327
26.	Biedrība „Baltā māja”	Stacijas iela 2, Līvāni, Līvānu novads, LV-5316
27.	Biedrība “Preiļu NVO centrs”	Kooperatīva 6, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
28.	Mednieku klubs „Mednieks”	Celtnieku iela 12-25, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
29.	Biedrība „Sabiedriskais centrs „Rudzāti”	Mehanizatoru 24, Rudzāti, Rudzātu pagasts, Līvānu novads, LV-5308
30.	Biedrība” Sabiedriskais centrs „Aizkalne”	Raiņa 6, Aizkalne, Aizkalnes pagasts, Preiļu novads, LV-5305
31.	Biedrība „Sīļukalna Gundegas”	Latgales iela 1, Sīļukalns, Sīļukalna pagasts, Riebiņu novads, LV-5331
32.	Biedrība „Savai skolai”	Daugavpils 34, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
33.	Preiļu novada invalīdu biedrība	Aglonas 1a, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
34.	Biedrība „Veiksmes biķeris”	Skolas 4, Pelēči, Pelēču pagasts, Preiļu novads, LV-5320

35.	Biedrība „Selēna 2009”	Rēzeknes 22-57, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301
36.	Sabiedriskais centrs „Nianse”	Mehanizatoru iela 3 Prikuļi, Saunas pag.Preiļu nov. LV-5323
37.	Biedrība „Mēs Rušonai”	Aglonas 2-2, Aglonas stacija, Rušonas pagasts, Riebiņu novads, LV-5329
38.	Biedrība „Nīdermuižas draudze”	Skolas 4, Pelēči, Pelēču pagasts, Preiļu novads, LV-5320
39.	Galēnu Kultūrvēstures biedrība	Skolas iela 11, Galēni, Galēnu pagasts, Riebiņu novads, LV-5311
40.	Biedrība „Daudzfunkcionālais atbalsta centrs „Šodienas rītdienai”	Zemgales 3, Līvāni, Līvānu novads, LV-5316
41.	Biedrība „Likteņa ceļš”	Aglonas1, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301

Sabiedrības iesaistes metodes un procedūras, stratēģijas izstrādes gaitas novērtējums

2015 .gada sākumā paralēli iepriekšējā perioda SVVA stratēģijas īstenošanas izvērtējumam visā VRG teritorijā tika rīkoti semināri – diskusijas par vietējām vajadzībām, iedzīvotāju interesēm, reālo vietējo potenciālu, kā arī par jaunā plānošanas perioda nosacījumiem un iespējamām rīcībām. Šajos semināros piedalījās uzņēmēji, pašvaldību pārstāvji, nevalstiskā sektora pārstāvji un interesenti, kas plāno uzsākt savu uzņēmējdarbību. Semināru dalībnieki aizpildīja anketas, kurās norādīja tās jomas un nepieciešamās darbības, kas būtu jāiestrādā un jāņem vērā gatavojot stratēģiju.

Kopā tika noorganizēti 16 semināri – diskusijas (forumi):

Norises vieta	Nosaukums	Norises laiks	Dalībnieku skaits
Līvānu novads, Turku pagasts	seminārs	03.02.15.	20
Preiļu novads, Aizkalnes pagasts	seminārs	17.02.15.	17
Riebiņu novads, Rušonas pagasts, Kastīre	seminārs	17.02.15.	20
Preiļu novads, Saunas pagasts, Prikuļi	seminārs	18.02.15.	19
Preiļu novads, Pelēču pagasts	seminārs	18.02.15.	20
Līvānu novads, Rudzātu pagasts	seminārs	24.02.15.	20
Līvānu novads, Sutru pagasts	seminārs	24.02.15.	20
Aglonas novads, Aglona	seminārs	25.02.15.	20
Vārkavas novads, Rožkalnu pagasts	seminārs	26.02.15.	21
Vārkavas novads, Vārkavas pagasts	seminārs	26.02.15.	20
Riebiņu novads, Galēnu pagasts	seminārs	03.03.15.	19
Riebiņu novads, Riebiņi	seminārs	03.03.15.	19
Līvānu novads, Līvāni	seminārs	05.03.15.	29
Preiļu novads, Preiļi	seminārs	04.03.15.	21
Līvānu novads, Līvāni	iedzīvotāju forums	24.04.15.	89
Preiļu novads, Preiļi	konference	26.05.15.	74
Kopā:			448

Nozīmīgākie sabiedrības iesaistes pasākumi notika Līvānos (Iedzīvotāju foruma ietvaros, 24.04.2015.) un Preiļos (iepriekšējā perioda stratēģijas izvērtējuma noslēguma konferences ietvaros). Lai dziļāk izziņātu iedzīvotāju vajadzības pa nozarēm, darbs iedzīvotāju foruma laikā tika organizēts 5 darba grupās:

- ❖ pašvaldības, uzņēmēju un NVO sadarbība
- ❖ izglītība un sociālā joma
- ❖ uzņēmējdarbība (t.sk. tūrisms)
- ❖ kultūra, sports, brīvais laiks un atpūta
- ❖ jaunieši

Visas darba grupas piešķirās arī t.s. “horizontālajiem aspektiem” - vides un drošības jautājumi, inovācijas, globalizācija, u.c. Noslēgumā visas vajadzības un idejas tika apkopotas, lai tās ietvertu SVVA stratēģijā 2015.-2020.gadam.

Otrs nozīmīgākais pasākums bija SVVA stratēģijas 2009.-2013.gadam izvērtēšanas noslēguma konference (26.05.15. Preiļu novadā, Preiļos), kurā izvērtējuma vadošie eksperti iepazīstināja ar pētījuma rezultātiem un galvenajiem priekšlikumiem.

Visās sanāksmēs, semināros un diskusijās kopā aktīvi piedalījušies 448 iedzīvotāji, t.sk. daudzi no viņiem pārstāvējuši ne vien savas, bet vairāku līdzcilvēku intereses.

Balstoties uz pētījuma rezultātiem, kā arī semināros, iedzīvotāju forumā un anketās iegūto informāciju, VRG Padome, piesaistot konsultantu, sāka gatavot SVVA stratēģijas 2015.-2020.gadam dokumentu. Dokumenta projekts tika apspriests 3 reizes VRG padomes sēdēs, kurās plašākai sabiedrības pārstāvēniecībai tika pieaicināti arī citi uzņēmēji, pašvaldības un nevalstiskā sektora pārstāvji.

Par sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas ieviešanu atbildīgās **Pārvaldes institūcijas (Padomes) sastāvs**, kas pārstāv vietējo iedzīvotāju intereses, iesaistās savas teritorijas problēmu identificēšanā un risināšanā, t.sk. SVVA stratēģijas 2015.-2020.gadam dokumenta projekta izskatīšanā un apstiprināšanā:

I. Valsts vai pašvaldību iestāžu pārstāvji				
1.	Valija Ruisa	Līvānu novada dome	VRG padomes priekšsēdētāja	
2.	Anita Brakovska	Vārkavas novada dome	padomes locekle	lauku sieviešu intereses
3.	Osvalds Šatilovs	Aglonas novada dome	padomes loceklis	lauksaimnieku intereses
4.	Inese Reitāle	Riebiņu novada dome	padomes locekle	lauku sieviešu intereses
5.	Iveta Stašulāne	Preiļu novada dome	padomes locekle	lauku sieviešu intereses
II. Privātpersonas				
6.	Vija Kudiņa	SIA “CĪŠI GORDS”	padomes loceklis	lauku sieviešu intereses
7.	Gatis Pastars	SIA “Livani Eko Group”	padomes loceklis	jauniešu intereses
8.	Lilita Seile	SIA “Ēdene”	padomes locekle	lauku sieviešu intereses
9.	Maruta Plivda	SIA “Olūts”	padomes locekle	lauksaimnieku intereses
10.	Jānis Kupris	Z/S „Vairogs”	padomes loceklis	lauksaimnieku intereses

11.	Inese Kunakova	Biedrība „Mozaīka”	padomes locekle	lauku sieviešu intereses
12.	Inese Šuksta	Biedrība „Jaunie spārni”	padomes locekle	jauniešu intereses
13.	Mārīte Vucenlīdzdāne	Preiļu lauksaimnieku apvienība	padomes locekle	lauksaimnieku intereses
14.	Ruta Klibiķe	Biedrība „Baznīca-mūsu ciema dvēsele”	padomes locekle	lauku sieviešu intereses
15.	Justs Ribinickis	Biedrība „Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centrs”	padomes locekle	jauniešu intereses

Biedrības “Preiļu rajona partnerība” SVVA stratēģijas 2015.-2020.gadam dokumenta publiskā apspriešana norisinājās laikā no 17.11.2015. – 27.11.2015.

Stratēģijas dokuments apstiprināts VRG padomes sēdē 2015.gada 2.decembrī.

P2 Stratēģijas apstiprināšanas un grozījumu veikšanas procedūra

Vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanas un grozījumu veikšanas procedūru nosaka atbilstošie plānošanas un normatīvie dokumenti: Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam un Ministru Kabineta noteikumi nr. 125 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai", t.sk.

- Vietējās attīstības stratēģiju apstiprina vietējās rīcības grupas padome (lēmēj institūcija);
- Vietējās rīcības grupas lēmums un stratēģija tiek iesniegta Lauku atbalsta dienestam, kas nodrošina Zemkopības ministrijas izveidotās vietējās attīstības stratēģiju atlases komitejas (turpmāk – komiteja) sekretariāta pienākumus;
- Lauku atbalsta dienests pārbauda vietējās attīstības stratēģijas atbilstību Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām, sagatavo novērtējumu un iesniedz komitejai;
- Komiteja izvērtē vietējās attīstības stratēģijas atbilstību Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām;
- VRG klātienē komitejai prezentē iesniegto vietējās attīstības stratēģiju;
- Komiteja pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai četru mēnešu laikā no stratēģijas iesniegšanas brīža Lauku atbalsta dienestā;
- Pēc komitejas lēmuma saņemšanas par atbalsta piešķiršanu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai VRG Lauku atbalsta dienestā iesniedz finansējuma sadales plānu (skat. V.sadaļu) par vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai piešķirtā atbalsta apmēra sadalījumu pa vietējās attīstības stratēģijā noteiktiem mērķiem;
- VRG uzsāk vietējās attīstības stratēģijas īstenošanu.

Grozījumi vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā ir veicami atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.125 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai”.

Lai aktualizētu, papildinātu vai veiktu grozījumus vietējās attīstības stratēģijā, tiek veikta sekojošā procedūra:

„Vietējai rīcības grupai ir tiesības aktualizēt un papildināt vietējās attīstības stratēģiju, iesniedzot Lauku atbalsta dienestā iesniegumu, kurā pamatota grozījumu nepieciešamība, aktualizēto vietējās attīstības stratēģiju un vietējās rīcības grupas lēmumu (kopiju) par vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanu. Lauku atbalsta dienests rakstiski informē komiteju, un komiteja 10 darbdienu laikā izskata iesniegtos dokumentus. Lauku atbalsta dienests rakstiski informē vietējo rīcības grupu par komitejas lēmumu apstiprināt grozījumus vietējās attīstības stratēģijā vai par nepieciešamību precizēt vietējās attīstības stratēģiju, ja nav ievērotas šo noteikumu prasības.”

P3 Projektu konkursu norises kārtība, vērtēšanas, uzraudzības un interešu konflikta novēršanas procedūra

Projektu konkursa izsludināšana un projektu iesniegumu pieņemšana notiek kārtās saskaņā ar Rīcības plānā norādītajām 1) īstenošanas kārtām, 2) norādīto skaitu, 3) iesniegšanas termiņu.

Biedrība „Preiļu rajona partnerība” saņēmusi atbalstu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtību vietējo attīstības stratēģiju īstenošanai, pēc saskaņošanas ar Lauku atbalsta dienestu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”, savā mājas lapā www.preilupartneriba.lv un laikrakstā, kas pieejams vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas teritorijā, katrā projektu konkursa kārtā mēnesi iepriekš izsludina:

- 1) datumu, kad tiks uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana;
- 2) attiecīgajai kārtai un vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai rīcībai piešķirto atbalsta apmēru;
- 3) katrai vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai rīcībai, kuras ietvaros notiek projektu iesniegumu pieņemšana, projektu vērtēšanas kritērijus un minimālo punktu skaitu, kas jāiegūst, lai par projektu sniegtu pozitīvu atzinumu;
- 4) vietējās rīcības grupas nosaukumu un adresi, kur var iepazīties ar vietējo attīstības stratēģiju un iesniegt projektu iesniegumus.

Atbalsta pretendenti, ņemot vērā konkrētajā SVVA stratēģijā noteiktos mērķus un rīcības, izstrādā projekta iesniegumu un iesniedz to biedrībā „Preiļu rajona partnerība”. Visi iesniegtie projektu iesniegumi tiek reģistrēti, piešķirot tiem identifikācijas numuru. Vērtēšanas komisija 1 mēneša laikā pēc projektu iesnieguma pieņemšanas termiņa beigām izvērtē katra projekta atbilstību SVVA stratēģijai atbilstoši katram projektu vērtēšanas kritērijam, piešķirot noteiktu punktu skaitu.

Visi projektu iesniegumi tiek izvērtēti pēc SVVA stratēģijā atbilstošai rīcībai noteiktiem vērtēšanas kritērijiem. Par katru kritēriju, kas nosaka projekta atbilstību stratēģijai un atbilstošai rīcībai, tiek piešķirts noteikts punktu skaits no 0 līdz 5. Projekta iesniegumam piešķirtie vērtētāju punkti tiek saskaitīti un veido projekta iesniegumam piešķirto punktu summu. Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroka tiek dota atbalsta pretendenta, kas ieguvis lielāku punktu skaitu atbilstoši vietējā attīstības stratēģijā noteiktajiem specifiskajiem kritērijiem (un tālāk papildus noteiktajam vienam specifiskajam mērķim).

Projektu izvērtēšanu un uzraudzību veic **Projektu vērtēšanas un uzraudzības komisija**, kuras izveide, funkcijas, pienākumi un atbildība noteikta Projektu vērtēšanas un uzraudzības komisijas nolikumā. Projektu vērtēšanas komisija ir 5 dalībnieku sastāvā, kuru ievēl biedrības padome. Katru projektu izvērtē vismaz 3 komisijas locekļi, ja vismaz 3 komisijas locekļi 1.kritērijā ielikuši vērtējumu „Nē”, tad uzskata, ka projekts neatbilst attīstības stratēģijai un projekta iesniegums netiek tālāk vērtēts.

Katrs projekta vērtētājs vērtē projektu individuāli. Atbildīgā persona veic projektu iesniegumu vērtējumu apkopojumu. Projekta iesnieguma kopējo punktu skaitu iegūst, saskaitot kopā visu vērtētāju projekta vērtējuma kopsummas, tad no šīs iegūtās kopsummas izrēķina vidējo aritmētisko punktu skaitu. Projektu vērtēšanas komisija, atbilstoši vērtēšanas komisijas nolikumam sagatavo lēmumprojektu izskatīšanai padomes sēdē.

Lēmumu par projekta atbilstību VRG darbības teritorijas SVVA stratēģijai, pamatojoties uz Vērtēšanas komisijas lēmumprojektu, pieņem biedrības padome. Lēmumu jāpieņem ne vēlāk kā 5 dienas pēc projektu vērtēšanas dokumentu saņemšanas no vērtēšanas komisijas.

Pirms katrā rīcībā iesniegto projektu vērtēšanas, vērtēšanas komisijas loceklis aizpilda deklarāciju par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu, apstiprinot, ka viņš nav ieinteresēts rīcības ietvaros iesniegto projektu vērtējumā. Tie projektu vērtēšanas komisijas locekļi, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumā, to norāda deklarācijas II daļā un attiecīgās rīcības projektu iesnieguma vērtēšanā nepiedalās. Iesniegtos projektu iesniegumus vērtē katrs vērtēšanas komisijas loceklis atsevišķi.

Pēc projektu iesniegumu izvērtēšanas VRG padome apstiprina katru projektu, SVVA stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai atsevišķi izveido projektu sarakstu, sarindojot projektu iesniegumus pēc iegūto punktu skaita, un sagatavo lēmumus, kurus paraksta biedrības paraksttiesīgā amatpersona. Projektu sarakstā norāda informāciju par katru rīcību atsevišķi – rīcībai izsludināto publisko finansējuma apmēru eiro, atbalsta pretendenta nosaukumu, projekta nosaukumu, projekta īstenošanas vieta, projekta iesnieguma publisko finansējumu, projekta iesniegumam piešķirto punktu skaitu, ja VRG sniedz negatīvu lēmumu, tā norāda pamatotu noraidīšanas iemeslu.

Pieņemot lēmumu, padomes loceklim, kuram ir interese kāda projekta realizēšanā, jāatstāj sēdes telpa uz laiku, kamēr tiek pieņemts lēmums par konkrēto projektu. Personas, kuras nepiedalās lēmuma pieņemšanā, norāda sēdes protokolā. Padomes sēdes protokolā norāda personas, kas piedalās lēmuma pieņemšanā, to pārstāvēto iestādi, kā arī informāciju par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasību ievērošanu.

Projektu sarakstu, projektu lēmumus, padomes sēdes protokola kopiju kopā ar projektu iesniegumiem un tiem pievienotajiem dokumentiem 1 mēneša laikā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas termiņa beigām iesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā.

SVVA stratēģijas projektu vērtēšanas un uzraudzības komisijas nolikums

(spēkā līdz 2018. gada 01. augustam)

1. Vispārējie nosacījumi

1.1. Biedrības „Preiļu rajona partnerība” Latvijas lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumā „Atbalsts LEADER attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība) (turpmāk tekstā – LEADER) projektu Vērtēšanas komisija (turpmāk tekstā –Vērtēšanas komisija) tiek izveidota, saskaņā ar 2015.gada 10.marta Ministru kabineta Nr.125 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai”;

1.2. Vērtēšanas komisijas funkcija ir nodrošināt vietējās attīstības stratēģijā iekļauto Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumu projektu (turpmāk tekstā - LEADER projekti) vērtēšanu.

1.3. Uzraudzības komisijas funkcija ir nodrošināt vietējās attīstības stratēģijā iekļauto LEADER projektu saturisko uzraudzību.

2. LEADER projektu vērtēšanas un uzraudzības komisiju izveidošanas nosacījumi

2.1. LEADER projektu vērtēšanas komisijas:

2.1.1. skaitliskais sastāvs - līdz 5 cilvēkiem, tajā skaitā 2 padomes locekļi un 3 piesaistīti speciālisti. Ja nepieciešams, interešu konflikta gadījumā projektu vērtē papildus 1 piesaistīts speciālists;

2.1.2. vērtēšanas komisijas priekšsēdētāju ieceļ ar Padomes lēmumu no vērtēšanas komisijas sastāvā esošajiem Padomes locekļiem;

2.1.3. vērtēšanas komisijas sastāvu apstiprina Padome;

2.2. LEADER uzraudzības komisijas skaitliskais sastāvs - ne mazāk kā 3 cilvēki, tajā skaitā LEADER administratīvais vadītājs un padomes locekļi;

2.3. Par vērtēšanas un uzraudzības komisijas darba tehnisko un organizatorisko nodrošinājumu atbild biedrības koordinators.

3. LEADER projektu vērtēšanas un uzraudzības komisiju uzdevumi, pienākumi un atbildība

3.1. Vērtēšanas komisijas uzdevums ir izvērtēt vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas LEADER projektu atbilstību vietējai attīstības stratēģijai normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

3.2. Uzraudzības komisijas uzdevums ir veikt LEADER projektu īstenošanas saturisko uzraudzību normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

3.3. LEADER projektu vērtēšanas komisijas pienākumi:

3.3.1. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un laikā, veikt vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas LEADER projektu izvērtēšanu atbilstoši katrai rīcībai noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem (pēc projektu vērtēšanas un uzraudzības komisijas nolikuma) ;

3.3.2. pēc projektu izvērtēšanas sagatavot projektu sarakstu, sarindojot projektu iesniegumus pēc iegūto punktu skaita;

3.3.3. sagatavot ziņojumu un atzinumu projektu Padomei lēmuma pieņemšanai (Pielikums Nr.1);

3.3.4. negatīva atzinuma gadījumā ziņojumā norādīt pamatotu noraidīšanas iemeslu.

3.3.5. Ziņojumus un atzinumus paraksta administratīvā vadītāja un vērtēšanas komisijas priekšsēdētājs.

3.4 LEADER projektu uzraudzības komisijas pienākumi:

3.4.1. vismaz vienu reizi projekta īstenošanas laikā veikt projekta gaitas izvērtēšanu tā realizācijas vietā;

3.4.2. pēc projektu apsekošanas aizpildīt projektu gaitas rezultātu novērtējumu (Pielikums Nr.2).

3.5. LEADER projektu vērtēšanas komisijas atbildība:

3.5.1. projektu vērtēšanas komisija savā darbā pie projektu izvērtēšanas ievēro konfidencialitāti;

3.5.2. projektu vērtēšanas komisijas lēmumiem jābalstās uz katrai rīcībai noteikto kritēriju objektīvas izvērtēšanas, ko vērtēšanas komisijas locekļi apstiprina ar savu parakstu;

3.5.3. projektu vērtēšanas komisijas pieņemtajam lēmuma ir rekomendējošs raksturs;

3.5.4. visi vērtēšanas komisijas locekļi aizpilda interešu konflikta novēršanas deklarāciju (Pielikums Nr.3);

3.5.6. gadījumā, ja vērtēšanas komisijas loceklim, pastāv interešu konflikts, vērtētājs nevērtē visus projektu pieteikumus konkrētajā rīcībā,

3.5.7. vērtēšanas komisija pirms darba uzsākšanas ar savu parakstu apliecina, ka ir iepazinusies ar Vērtēšanas komisijas nolikumu.

[Uz biedrības „Preiļu rajona partnerība” veidlapas

ELFLA projektu vērtēšanas komisijas protokols Nr.
ATZINUMS
Par ELFLA projekta atbilstību VRG vietējai attīstības stratēģijai

Preiļi

201... gada

Vērtēšanas komisija šādā sastāvā:

.....

izvērtējaiesniegto
Iesniedzēja nosaukums

projektu
Projekta nosaukums

kas reģistrēts biedrības „Preiļu rajona partnerība” iesniegto projektu reģistrā

20.... gada ar Nr.

Lauku attīstības programmas 2014. - 2020. gadam apakš-pasākuma aktivitāte 19.2 - Darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju:

- ☐ 19.2.1. Aktivitāte «Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»
- ☐ 19.2.2. Aktivitāte «Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas»

atklāta projekta konkursa rīcībā:

- ☐ Rīcība 1.1. - **Produktu un pakalpojumu attīstība, uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas**
- ☐ Rīcība 1.2.. - **Darbinieku apmācības un kvalifikācija**
- ☐ Rīcība 2.1. - **Pamata pakalpojumi (izglītība, sociālā aizsardzība un veselība)**
- ☐ Rīcība 2.2. - **Apkārtējās vides infrastruktūras un kultūras objektu saglabāšana un uzlabošana**
- ☐ Rīcība 2.3. - **Atpūta un brīvais laiks (kultūra, sports, pašdarbība)**

Atzinums

Saņemtais novērtējums..... punkti
(cipariem un vārdiem)

Atzinums: atbilst vietējai attīstības stratēģijai un saņem (pozitīvu/negatīvu) atzinumu

Pamatojums (aizpilda, ja saņemts negatīvs novērtējums)

.....
.....
PARAKSTS : _____ (Vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja paraksts)

PARAKSTS: _____ (VRG administratīvā vadītāja paraksts)

Pielikums Nr.2

[Uz biedrības „Preiļu rajona partnerība” veidlapas]

**ELFLA projektu uzraudzība komisijas
projektu ieviešanas gaitas un rezultātu novērtējums**

Preiļi

201...gada.....

Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atklāta projektu iesnieguma konkursa

Pasākumam

Aktivitātei

Attiecināmā SVVA stratēģijas rīcība

Atbalsta pretendents

Projekta iesnieguma Nr.

Projekta nosaukums

Novērtējums:

Vai projekta īstenošana noslēgusies?		
Ja projekta īstenošana ir noslēgusies	Vai projekta mērķis ir sasniegts?	
	Vai projektā plānotie rezultāti ir sasniegti?	
	Vai projektā īstenotās aktivitātes ir pieejamas vietējiem iedzīvotājiem	
	Vai radītas jaunas darba vietas? Ja jā, cik?*	
	Vai saglabātas esošās darba vietas? Ja jā, skaits. *	
	Vai nodrošināta publicitāte?	
Komentāri, ieteikumi projekta realizētājiem		

*Ja attiecināms

Uzraudzības komisijas locekļu paraksti un parakstu atšifrējumi

PARAKSTS : _____ (paraksta atšifrējums)

PARAKSTS : _____ (paraksta atšifrējums)

PARAKSTS : _____ (paraksta atšifrējums)

**Biedrības „Preiļu rajona partnerība” Vērtēšanas komisijas locekļa
deklarācija par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu**

Biedrības „Preiļu rajona partnerība” darbības teritorijas attīstības stratēģijas ___ kārtas
(projektu konkursu kārtas Nr.) projektu iesniegumu konkursam

I daļa

Es, apakšā parakstīties / -jusies, apliecinu, ka piekritu piedalīties augstākminētā projektu konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izvērtēšanā un nesniegšu ieinteresētajām personām informāciju par projekta vērtēšanas gaitu līdz oficiālo rezultātu –Atzinumu apstiprināšanai Padomē. Ar šo deklarāciju:

1. Apliecinu, ka nevērtēšu projekta iesniegumus, attiecīgā rīcībā, kurus iesniegs projektu iesniedzējs, kuros esmu darbinieks vai biedrs.
2. Apliecinu, ka negūšu finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta, kura vērtēšanā būšu piedalījies, tā apstiprināšanas gadījumā.
3. Apliecinu, ka nevērtēšu projekta iesniegumus, attiecīgā rīcībā, kurā projektu būs iesnieguši mani radinieki vai darījumu partneri. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šāda saistība pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no šī projekta vērtēšanas procesa.
4. Apliecinu, ka nepastāv ne objektīvi, ne subjektīvi iemesli, kas man traucētu veikt objektīvu projekta iesniegumu vērtēšanu un, ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādi iemesli pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no konkrētās rīcības projekta vērtēšanas procesa.
5. Piekritu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto, paša / -as atklāto vai sagatavoto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un neizpaust to trešajām personām. Es apņemos nepaturēt nevienu rakstītās vai cita veida informācijas kopiju.

II daļa

I daļas apliecinājumi neattiecas uz šādiem šīs deklarācijas II daļā norādītajiem projektiem, papildus norādot informāciju par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu (jānorāda Rīcība, kurus nevērtēs, un katram projektam norādot attiecīgo interešu konflikta un objektivitātes punktu no I daļas):

	Rīcība un projekta iesniegums
Projekta Rīcību un projekta Nr., uz kuru attiecas interešu konflikts	
Norādīt punktu no I daļas, kādā veidā interešu konflikts attiecas uz projekta iesniegumu	

..... (vieta)

201....gada (datums)

Biedrības „Preiļu rajona partnerība” Vērtēšanas komisijas loceklis:

_____ (paraksts)

_____ (Vārds, uzvārds)